Amigoe

98STE JAARGANG — No.: 250

VRIJDAG 30 OKTOBER 1981

Schelto Patijn (PVDA)
.....aflopende zaak.....

Vandaag

* Costa Rica voldoet aan eisen Nicaraguaanse kapers p.1
* Vanavond radio-ton voor bejaardenbus p. 2
* Scheepvaart-Inspectie roept tanker ter verantwoording over olielozing p.3
* KLM kan samenwerking met ALM opzeggen p. 3
* PVDA werkt niet mee aan status aparte voor Aruba p. 5
* Stakamahaktchie a kibra invikto di Birds p. 7

Meeste Opec-landen omlaag en Saoedie Arabie omhoog

Akkoord geldt tot eind 1982

Opec: basisprijs olie $34

GENEVE — De Opec, de Organisatie van olie exporerende landen, is het donderdag in Geneve eens geworden over een uniforme basisprijs voor olie. De basisprijs wordt 34 dollar. Zo verklaarde de minister van Olie van Koeweit, Ali Chalifa Al-Saba, na afloop van de bijzondere prijsbijeenkomst van de organisatie. Inclusief toeslagen voor olie van zeer goede kwaliteit komt de maximumprijs op 38 dollar. De nieuwe olieprijzen gaan direct in en gelden tot eind 1982, aldus de olie-minister van Koeweit. Het besluit heeft tot gevolg dat ongeveer de helft van het aantal Opec-landen zijn prijs verlaagt met een tot twee dollar per vat (van 159 liter), iets dat nog nooit is voorgekomen. Iran zou nu zelfs drie dollar omlaag moeten, zo menen deskundigen. Tot nu toe lagen de olieprijzen van de Opec-landen uiteen van 32 tot veertig dollar per vat.

De overeenkomst tussen de landen betekent een terugkeer naar een uniform prijsbeleid. Dit beleid werd verlaten in 1979, toen enkele Opec-landen de grote vraag en het kleine aanbod van olie aanleiding gaven hun prijs te verhogen. Saoedi-Arabie heeft zich toen gematigd opgesteld en ging over tot vergroting van zijn olieproduktie zonder de olieprijs te verhogen. Nu er op het ogenblik sprake is van een overschot op de wereldoliemarkt is Saoedi-Arabie van diverse zijden binnen de Opec benaderd om zijn productie weer te verminderen. Het land voelde daar weinig voor., tenzij er prijsverlagingen door de andere Opec-landen tegenover stonden.

De afgevaardigden in Geneve wezen bijna unaniem de Indonesische minister van Energie, Subroto, aan als degene die het compromis heeft weten te bereiken. In Geneve is nauwelijks sprake geweest van een officieel overleg. De diverse vertegenwoordigers hebben onderling beraadslaagd en minister Subroto heeft als tussenpersoon gefungeerd. Libie, het land dat nog steeds veertig dollar voor een vat olie rekende, kon uiteindelijk akkoord gaan met de basisprijs op voorwaarde dat daar bovenop voor zijn eigen olie een toeslag mocht worden gelegd van vier dollar. Het land was het ook eens met het besluit om de prijs tot eind volgend jaar te "bevriezen". Aanvankelijk voelde Saoedi-Arabie weinig voor die toeslag en vond het drie dollar het maximum. Uiteindelijk heeft de Saoedische minister van Olie, Achmed Zaji Jamani, ingestemd met een premie voor Libische olie van vier dollar, zodat de Libische olieprijs nu 38 dollar bedraagt, een verlaging met twee dollar.

Saoedi-Arabie is akkoord gegaan met 34 dollar, dus voor zijn eigen olie een verhoging met twee dollar, als de nieuwe olieprijs voor elk Opec-land zou gelden tot eind volgend jaar. De Indonesische minister Subroto wilde niet zeggen welke toeslag zijn eigen land heft voordat de afnemers daarvan op de hoogte zijn gesteld. Subroto is de mening toegedaan dat het besluit van de Opec een positief effect heeft op de wereldeconomie.

De Opec-landen zijn zich ervan bewust dat de wereldoliemarkt in het tweede en derde kwartaal zeer zwak is geweest. Terugkeer tot een uniform prijsbeleid is alleen maar goed voor de Opec-landen zelf. Dat is de reden dat de Opec-landen het nu wel eens zijn geworden en niet in mei of augustus, toen er prijsbijeenkomsten zijn belegd, aldus Subroto. Deze overeenkomst biedt elk land van de Opec dezelfde mogelijkheden, aldus de Indonesische minister. Hij verwees hiermee indirect naar het feit dat Saoedi-Arabie zijn enorme oliereserves als inzet heeft gebruikt om een overeenstemming af te dwingen.

ÑAPA

DEZE WEEK

* Bleijleve (Sticusa): Ik wil niet met een soort verleden zitten
* Waterpoloploeg Asiento in Suriname
* Amigoe di Mucha
* Hongarije/Polen
* Neurochirurgie niet almachtig
* Aborigines, vreemdelingen in eigen land

Saoedische kroonprins spoedig naar de VS

WASHINGTON — De regeringen van de Verenigde Staten en Saoedi-Arabie bereiden op hoog niveau een bezoek voor dat de Saoedische kroonprins Fachd voor het eind van het jaar aan Washington zal brengen. Dit heeft de woordvoerder van het State Department donderdagavond meegedeeld.

Ongetwijfeld zal dat bezoek gelegenheid geven voor bespreking van het Saoedische vredesplan dat in augustus jl openbaar gemaakt werd. Ofschoon de Amerikaanse regering toen nogal koel reageerde op het plan zei de woordvoerder donderdag dat het welkom was als alles wat kan bijdragen aan het vredesproces in het Midden-Oosten.

Het voor Washington interessantste punt van dat plan is de erkenning van het recht van alle landen in het betrokken gebied in vrede te leven. Volgens Washington is dit een duidelijke verwijzing naar Israel en dientengevolge een betuiging van Saoedische steun aan resolutie 242 van de Veiligheidsraad (van 22 november 1967) die een dergelijke passage bevatte. Saoedi-Arabie heeft intussen tegengesproken dat het Egypte steunt, zoals donderdag in Bonn was meegedeeld.

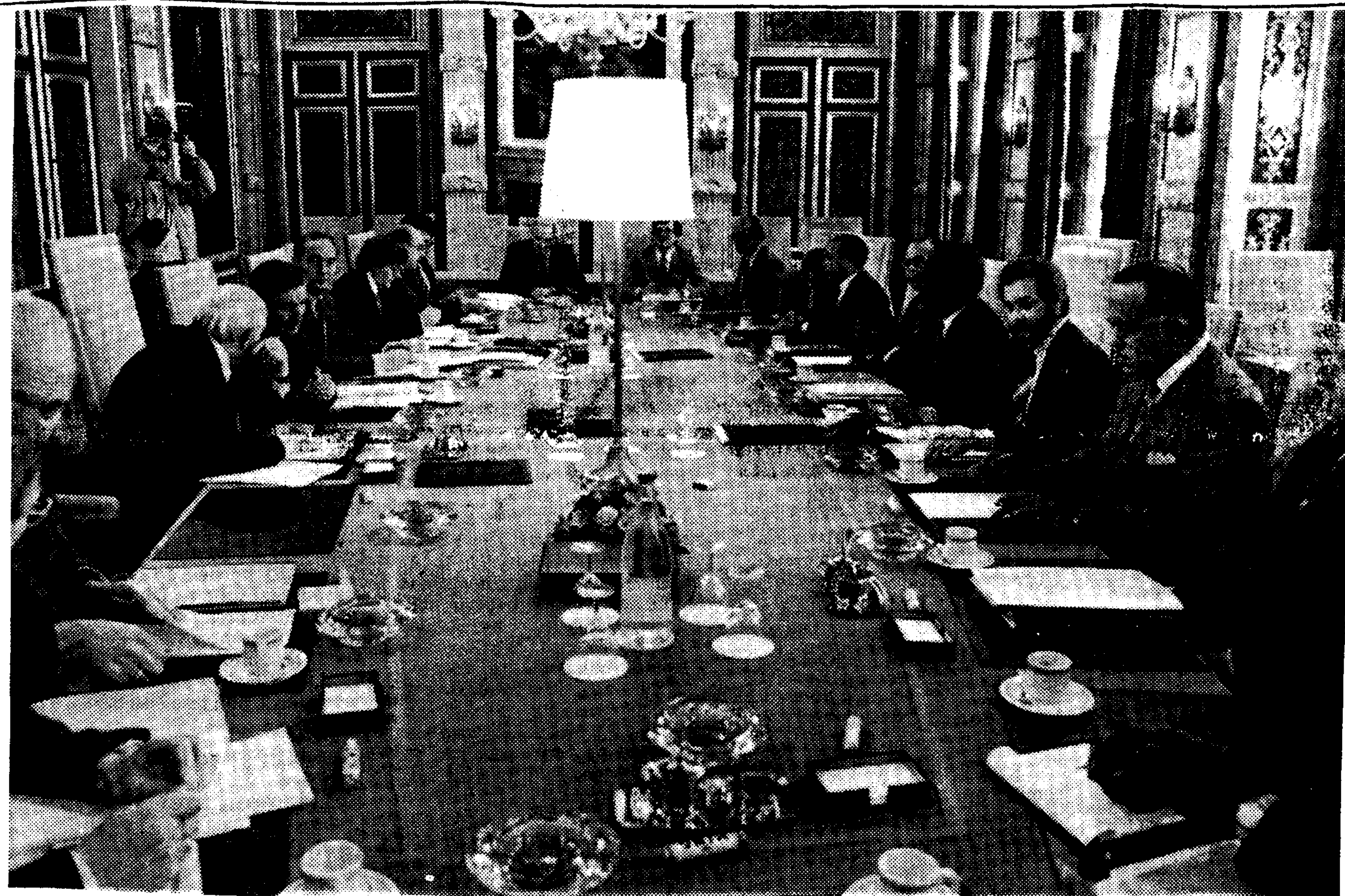
De minister van Voorlichting van Saoedi-Arabie, Mohammed Abdu Jamani, zei in een door de Saoediarabische radio verspreide verklaring dat deze berichten "niet waar zijn".

Jamaica breekt met Cuba

KINGSTON — De premier van Jamaica, Edward Seaga, heeft donderdag bekendgemaakt dat zijn land de diplomatieke betrekkingen met Cuba heeft verbroken. De Cubaanse zaakgelastigde in Kingston heeft opdracht gekregen zijn kantoor te sluiten en binnen 48 uur het land te verlaten.

In het parlement zei Seaga dat de maatregel is genomen omdat Cuba weigerde drie van de op Jamaica meest gezochte mannen uit te leveren die op Cuba verbleven. Hij voegde eraan toe dat de Jamaicaanse zaakgelastigde in Havana naar Kingston is teruggeroepen.

Cuba en Jamaica stonden op gespannen voet met elkaar sinds de verkiezingsoverwinning van Seaga op Michael Manley in oktober 1980. Manley was de eerste socialistische premier van Jamaica. Onder zijn leiding werden de betrekkingen met Cuba aangeknoopt Seaga gelastte gelijk na zijn aantreden de uitwijzing van de Cubaanse ambassadeur.

DEN HAAG/WILLEMSTAD — In de Treveszaal aan het Binnenhof werd maandag en dinsdag tot in de ochtenduren het Topoverleg gehouden van de Koninkrijksregering, waarbij centraal stond de toekomstige staatkundige structuur van de Antillen. Het Topoverleg mondde, zoals bekend, uit in de oprichting van een commissie van wijzen die de gevolgen van de onafhankelijkheid voor de diverse eilanden van de Antillen moet bestuderen. Op de foto een overzicht van de zaal, waar Nederlandse en Antilliaanse bewindslieden met hun respectieve adviseurs vergaderden.

V-raad dinsdag bijeen over secretaris generaal

NEW YORK — De Veiligheidsraad van de Verenigde Naties heeft donderdag besloten zijn beraadslagingen over de voordracht van een nieuwe kandidaat-secretaris-generaal volgende week dinsdag voort te zetten. Voorzitter van de raad, de Spanjaard Jaime de Pinies, maakte bekend dat de voor vrijdag vastgestelde zitting niet doorgaat. Afgevaardigden van de raad zeiden tegen journalisten dat er officieel geen nieuwe kandidaten zijn voor de functie. Dat houdt in dat nog steeds alleen Kurt Waldheim, de huidige secretaris-generaal, en de Tanzaniaanse minister Salim Achmed Salim naar de functie dingen. De V-raad is het na zes stemmingen echter niet eens geworden. China is tegen Waldheim, terwijl de VS Salim, de door de Derde Wereld voorgedragen kandidaat, niet willen. De V-raad moet de voordracht doen aan de algemene vergadering voor het ambt dat op 1 januari 1982 vacant wordt.

Om de raad uit de impasse te helpen, hebben Panama en Perú respectievelijk hun minister van Buitenlandse Zaken, Jorge Illueca, en VN-afgevaardigde Javier Perez de Cuellar voorgedragen.

Vliegtuig uit San Jose vertrokken

Costa Rica voldoet aan eis Nicaraguaanse kapers

SAN JOSE — Het rechtse Nicaraguaanse commando dat donderdag een tweemotorig vliegtuig van de binnenlandse Costaricaanse luchtvaartmaatschappij SANSA kaapte, heeft zijn zin gekregen. Een twaalftal gijzelaars is vrijgelaten. Het commando, van de tot nu toe onbekende "Anti-communistische internationale beweging voor het welzijn van Nicaragua" eiste de vrijlating van zeven leden die sinds enige maanden in Costa Rica gevangen worden gehouden. Deze gevangenen zijn door de Costaricaanse autoriteiten op vrije voeten gesteld en aan boord van het vliegtuig gegaan. Met de kapers, de vrijgelaten gevangenen en vier of vijf gijzelaars die aan boord moesten blijven, is het toestel met onbekende bestemming van het vliegveld van San Jose vertrokken.

Aan boord van het vliegtuig toen dectie begon bevonden zich 23 passagiers en drie bemanningsleden. Een moeder en haar dochter werden vrijgelaten om boodschap aan de autoriteiten te brengen.

Het toestel van de luchtvaartmaatschappij Sansa maakte een vlucht van Quepos, aan de kust van de Stille Oceaan, naar San Jose toen het gekaapt werd. De luchtpiraten dreigden de gegijzelde passagiers te zullen doden als niet aan hun eisen zou worden voldaan. Zij wilden dat het toestel bijgetankt werd en vroegen kaarten van het hele gebied van Midden-Amerika.

Het vliegveld is gesloten. De kapers losten schoten in de richting van een groep journalisten die probeerden het toestel te naderen, maar niemand werd gewond. Zij gaven te kennen dat zij alleen maar wilden onderhandelen met vice-president Jose Miguel Alfaro, oud-president Mario Echandi en de oud-minister van Buitenlandse zaken van Costa Rica, Gonzalo Facio.

De kapers eisten de vrijlating van zeven militanten van hun organisatie van Nica nationaliteit die in Costa Rica worden vastgehouden. Als dat niet gebeurde, dan zou een van de gijzelaars worden gedood. De luchtpiraten zeiden dat op verschillende plaatsen in San Jose bommen waren geplaatst die tot ontploffing zouden worden gebracht als de autoriteiten niet ingingen op hun eisen. De vice-president van Costa Rica, Jose Miguel Alfaro, heeft meegedeeld dat niet de uitvoerende macht de beslissing tot vrijlating van de zeven gevangenen kan nemen, maar de rechterlijke macht, die de zaak onderzocht. Iedere maatregel tegen de gijzelaars zou iedere onderhandeling onmogelijk maken, zo voegde hij eraan toe.

Binnen in het gekaapte vliegtuig zijn later schoten gelost, toen politieagenten zich rond de machine opstelden. De Costaricaanse president, Rodrigo Carazo, is nu ook op het vliegveld van San Jose, nadat de minister van Justitie, Elizabeth Odio, opdracht had gekregen stappen te ondernemen om de vrijlating te bereiken van de zeven rechtse Nicaraguayanen. De kapers hebben die geeist. Intensieve onderhandelingen zijn begonnen om een oplossing te vinden. Verondersteld wordt dat de kapers misschien naar Guatemala willen vliegen, als de Costaricaanse autoriteiten hun eisen inwilligen.

Pools parlement bepraat opschorten van stakingsrecht

WARSCHAU — Het Poolse parlement (SEJM) dat vandaag (vrijdag) bijeenkomt, buigt zich over het voorstel tot opschorting van het stakingsrecht en intrekking van de "vrije zaterdag". Dit heeft de Poolse radio donderdagavond meegedeeld. Voorts is via het persbureau PAP bekendgemaakt dat de werknemers niet het loon krijgen uitbetaald over het uur dat zij woensdag staakten.

Het presidium van Solidariteit heeft donderdagavond zijn leden dringend gevraagd niet meer te staken gezien de kritische toestand waarin Polen zich bevindt. In een in Gdansk gepubliceerde verklaring zegt het presidium dat de wilde stakingen die de laatste maanden op het land drukken, het verbond dreigen kapot te maken en dat Solidariteit daardoor de steun van de bevolking dreigt te verliezen. Lech Walesa, leider van Solidariteit, heeft inmiddels zijn bezoek aan Chicago afgezegd wegens de situatie in zijn land . Dat heeft een woordvoerder van de Amerikaans-Poolse gemeenschap van Chicago donderdag meegedeeld.

Panafrikaanse vredesmacht neemt taak over

Tsjaad: Libiers moeten weg

NDJAMENA — Tsjaad heeft de volledige terugtrekking geeist van de Libische troepen die in dit land verblijven. In een donderdagnacht gepubliceerd communiqué eist de Tsjadische regering, dat alle Libische troepen worden teruggetrokken. De eenheden die gelegerd zijn in de hoofdstad Ndjamena en de provincie Chari-Baguirmi dienen het land met onmiddellijke ingang te verlaten. Aldus de regeringsverklaring. Voor de rest van het land zal een ministeriele commissie worden gevormd die met de Libische autoriteiten een akkoord zal moeten uitwerken, dat erin voorziet dat de Libiers vóór 31 december 1981 zijn vertrokken.

Het communiqué besluit met de mededeling dat "de Panafrikaanse vredesmacht en het nationale leger van Tsjaad geleidelijk aan in de gebieden zullen worden gestationeerd die voorheen door de Libische strijdkrachten werden bezet. Met de Panafrikaanse vredesmacht worden de troepen bedoeld die onder auspicien van de Organisatie van Affrikaanse eenheid (OAE) gelegerd zullen worden in Tsjaad om de verschillende partijen uit elkaar te houden en de overgang naar een stabiel bewind te bewerkstelligen.

De Tsjadische oproep aan de Libische troepen werd verwacht, nadat Frankrijk eerder deze week had aangekondigd dat het logistieke steun zou bieden aan president Goukouni Oueddei. De toestand werd donderdag weer onzeker, na het bezoek aan Ndjamena van de Libische vice-president Jalloud.

Toen kwamen er snel tegengesproken geruchten in omloop dat er een pro-Libische staatsgreep op handen was.

Waarnemers in de Tsjadische hoofdstad menen, dat Oueddei met zijn dringende verzoek aan kolonel Gaddafi bewijst, een "kundig politicus" te zijn. Ze geloven dat de president op het juiste moment de alarmbel heeft weten te luiden. Het is nog wel onzeker hoe Tripoli zal reageren, maar Jalloud verklaarde donderdag, dat "Libie zijn troepen zal terugtrekken, als Tsjaad erom vraagt".

Aan het Tsjadische verzoek tot terugtrekking van de Libische troepen is koortsachtige diplomatieke activiteit voorafgegaan. Daarbij heeft president Arap Moi zich bepaald niet onbetuigd gelaten. Moi, die fungeert als voorzitter van de OAE, riep de Libische leider kolonel Gaddafi vorige week op, "de uiterst broze toestand in Tsjaad niet verder te verslechteren". Daarbij wees hij erop, dat de OAE president Queddei steunt als overgangspresident van Tsjaad.

In Haagse crisis:

Informateurs klaar met lijm-voorstel

DEN HAAG — De drie ministers uit de sociaal-ecomische driehoek- Terlouw, Den Uyl en Van der Stee, minister-president Van Agt en minister Van Thijn van Binnenlandse zaken worden vrijdagochtend om negen uur bij de informateurs verwacht om de voorstellen tot het lijmen van de breuk in het kabinet in ontvangst te nemen. In de namiddag-dat wil in politiek Den Haag zeggen voor acht uur s'avonds- willen de informateur De Galan en Halberstadt van de ministers weten wat zij vinden van zowel de hoofdlijnen van hun voorstellen als van de details.

Leger Salvador wil guerrilla elimineren

SAN SALVADOR — Bij het offensief dat het Salvadoriaanse leger tegen het linkse verzet in het oosten van het land is begonnen, zijn ruim 2500 manschappen ingezet, zo blijkt uit een verklaring van het ministerie van Defensie in San Salvador die donderdag werd verstrekt. Bij de grootste operaties tegen de rebellen tot dusver dit jaar waren hooguit 2.000 betrokken.

De operatie onder naam Envelopment vindt plaats in de provincies San Vicente en Usultan. Het is de bedoeling dat het linkse verzet voorgoed wordt uitgeschakeld nadat het onlangs de belangrijke brugverbinding tussen het oosten en het westen van het land over de rivier de Lempa opblies. De rebellen plegen de laatste tijd verder 's nachts aanslagen op een spoorwegverbinding op circa negentig kilometer ten oosten van de hoofdstad, aldus het ministerie.

De legermacht wordt ondersteund door gevechtsvliegtuigen en artillerie. Met manschappen die vanuit San Vicente aanvallen en militairen bij de vernielde brug probeert men de verzetsstrijders klem te zetten.

Bij gevechten tussen het verzet en het leger in de buurt van het dorp Cinquera (ca. 70 kilometer ten noorden van San Salvador) is donderdag een militair omgekomen en waren er acht ernstig gewonden, zo zei een ooggetuige. Van gerechtelijke autoriteiten werd vernomen dat de burgeroorlog donderdag het leven kostte aan zeventien mensen. Daardoor komt het totale aantal doden sinds het begin van de strijd op naar schatting 26.000.

Amigoe

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n
Curaçao N.A.
Postbus 577
Giro 440.000
Bankrek. nr. 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank N.V.
CURACAO
Centrale (alle afdelingen): 672000
Directie: Mayra van der Dijs.
Redactie-raad: Goretti Salsbach, Frans Heiligers en Mayra van der Dijs.
Overige leden Redaktie: Oswald Chatlein, Toon van Dongen, Bernadette Baroud, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse).
Advertentie-afdeling (acquisitie): Ingrid de Maayer, Viola Bernardus en Janny Naaldijk.
ADVERTENTIE-AFDELING:
Aanname advertenties:
Maandag t6m vrijdag van 7.30 - 16.30 uur en
Zaterdag 7.30 - 10.00 uur.
Alle advertenties voor de volgende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 3 uur binnen zijn.

ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 7.30 - 16.30 uur worden opgegegeven, behalve op zaterdag.
Alléén zoekertjes die op maandag en donderdag vóór 12 uur binnen zijn kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE (ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110,
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur: Jos van der Schoot.
Redaktie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE:
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, J. A. Abrahamblvd z/n, tel.: 8627.

SINT MAARTEN:
Abonnement en Advertenties:
Vance James, kantoor: tel.: 2283 - 3040; huis: tel.: 3072.

SABA:
Correspondente: Eleonora Piers tel.: 3288 (kantoor) en 3245 (huis); Fotografe: Eline Drieze.

ST. EUSTATIUS:
Correspondente: Anna Hofstee, tel.: 2222; fotografe: Olga Schats, tel.: 2222.

DEN HAAG:
Correspondent: Jan Schinkelshoek, Wingerd 540, Waddinxveen, tel.: 01828-7432.

DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (ook abonnementen):
Curaçao, Districo n.v.
tel.: 36300, 37788, 37789.
Aruba, Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire: Entrejol 153-A, tel.: 4222.

Losse nummers 50 cent.
Abonnementen op Antillen twaalf gulden per maand.
(Bovenwinden elf gulden per maand).
Buiten Antillen (Nederland): NAfl. 80,15 per maand (luchtpost) of NAfl. 24,00 per maand (zeepost), jaarlijks vooruit te betalen.

AGENDA CURAÇAO

WEEKEINDEDIENST eilandsgeneeskundigen van 31 oktober 1981 van 08.00 uur t/m 2 november 1981 om 06.00 uur
Stads- en 2de distrikt Oost: dokter R.Pattinaja, spreekkamer Salinja Abao z/n, tel.: 54751; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen, tel.: 54751.
30 oktober 1981 van 18.00 uur t/m 2 november 1981 om 06.00 uur:
Stads- en 2de distrikt West: dokter A.Roose, spreekkamer Cas Chikitu, tel.: 23550; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen, tel.: 84952 of pageboy 027-457.
Derde distrikt Banda Abao: dokter H.Stigter, spreekkamer Barber, tel.: 641658; spreekuren: 10.00-12:00/16.00-18.00 uur; spoedgevallen, tel.: 641658.

★★★

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): kantoor Santa Maria, tel.: 82947; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag gesloten; zuster Martis neemt waar van 06.00-07.00 uur op tel.: 613563; de wacht heeft zuster Perret-Gentil, tel.: 70096; ook te bereiken op pageboy 027-585.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.30-12.30/13.30-17.00 uur kantoor Santa Maria 17, tel.: 80222.

KLEUTERBUREAU van 14.00-16.00 uur volgens afspraak.

TANDHEELKUNDIGE KLINIEK: woensdagmiddag van 14.00-16.00 uur gelegenheid voor behandeling.

★★★

VERLOF BEGRAFENIS
31 okt.: R.M.E.Penso, Pallasstraat 7.
1 nov.: E.R. van der Horst, Kanarieweg 3.

★★★

BIOSCOPEN
CINELANDIA
19.15 en 21.15 uur uur *Life Gamble* (Chinese film, Engels, boven 18 jaar, fl. 2,50 en fl. 3,50); 24.00 uur *Come to my bed-side* (sexfilm, Engels, boven 18 jaar, fl. 2,50 en fl. 3,50).

THEATER DE TEMPEL
19.00 en 21.00 uur *Joni* (true story, English, all ages, fl.5,-).

GOLDEN DRIVE-IN
21.00 uur *The sheriff and the satelite kid* (actiefilm, Engels, boven 18 jaar, fl.5,-); 24.00 uur *The Savage Island* (thriller, Engels, boven 18 jaar, fl. 5,-).

★★★

TELECURACAO: 17.00 little house on the prairie; 17.52 cartoons; 18.10 aghusa; 18.52 telenovela: Amor prohibido; 19.15 deporte tele-8; 19.30 EVD; 20.00 notisiero tele-8/VIS-nieuws; 20.30 Benson; 21.00 Blue Street station; 22.00 show di Job; 23.00 sluiting.

★★★

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag gesloten.

BOTICA'S (nachtdienst)
Otrabanda: del Pueblo, tel.: 25444.
Punda: del Pueblo, tel.: 612444.

★★★

DIVERSEN
CENTRO PRO ARTE: 20.30 uur toneeluitvoering No konfia pushi ku piska.

RADIO KORSOW FM: 20.00 uur zangfestival-Hoffie Rust & Burgh.

★★★

ZATERDAG
DIVERSEN
CENTRO HUBENIL MONTE CARMELO: 11.00-24.00 uur fancy fair-Punta Cardonweg 72.

CONEY ISLAND SQUARE GARDEN: 16.00-18.00 uur mini zangfestival.

OPENBARE BIBLIOTHEEK (Centrale Bibliotheek, Johan v. Walbeeckplein 13, Afd. Volwassenen): dinsdag, woensdag en vrijdag van 10.00-12.00 uur; maandag, woensdag en vrijdag van 14.00-20.00 uur dinsdag en donderdag van 14.00-18.00 uur; zat. van 09.00-12.00 uur. De studiezaal is op maandag en donderdag ook open van 10.00-12.00 uur.

JEUGDBIBLIOTHEEK (Conscientiesteeg, Plaza Brion): maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en woensdag en vrijdag van 10.00-12.00/14.00-18.00 uur en zaterdag van 09.00-12.00 uur.

CHRISTOFFEL PARK
08.00-15.00 uur geopend voor publiek (na 14.00 uur wordt niemand meer toegelaten).

ALLIANCE FRANCAISE (bibliotheek, Fokkerweg 7) elke zaterdagmiddag van 14.00-18.00 uur gelegenheid tot lenen van Franse boeken.

TENTOONSTELLING CURACAOS MUSEUM: openingstijden 10.00-12.00/14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand).

AGENDA BONAIRE

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

BONAIRE MUSEUM: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-12.00 uur; zaterdag 09.00-13.00 uur.

Radio-museum RNWO na afspraak, tel.: 8472.

POSTSLUITING (maandag t/m vrijdag) aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK dagelijks van 08.00-12.00/15.00-18.00 uur; woensdag van 08.00-21.00 uur; zaterdag gesloten.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: woensdagavond Hotel Bonaire om 19.30 uur. Lions: 2e vrijdag van de maand Hotel Bonaire. Round Table: elke tweede maandag Hotel Bonaire om 20.00 uur.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk: dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30 uur en 19.00 uur.
Coromotokerk Antriol: dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur.
Ludovicuskerk Rincon: dagelijks ook zondag 19.30 uur.

(vrijdag)
RADIOTON: 19.00-24.00 uur uitzending via Radio Hoyer 3-t.b.v. Cas di Sosiego (koop bus).

★★★

Burgerlijke stand

WILLEMSTAD — GEBOREN: 15 okt. Anahira Jansen, Frencie Martis; 17 okt. Nargis Philips-Francisca; 12 okt. Maartje Rienks-de Vroom; 14 okt. Rogelito Angelista; 3 okt. Iris Janga-Varela; 12 okt. David Croes; 16. okt. Brian Smeulders-Rademaker; 15 okt. Vladimir Jansen; 14 okt. Remy Bernabela-Correa; 17 okt. Floor Dikkers-van Herkhuizen; 18 okt. Sandra en Alejandro Hersisia-Hernández; 11 okt. Marta Sánchez-Valladares, Shenon Kook; 18 okt. Raymond Jansen; 14 okt. Netely Barbara; 18 okt. Andy Williams-Fontaine; 14 okt. Lyandra Coleta Balentina-Cleofa; 8. okt. Jayson Domacasse; 17 okt. Juruel Valks-Francisco; 14 okt. Franklin Domatilia-Franciscus; 15 okt. Veronica Ustasia-de Freitas, Majury's Martis, Sheldon Carty-Márquez; 20 okt. Maria de Lurdes Correia Baltasar-Figueira da Silva; 18 okt. Welton Mercelina, Richalmar Juliana; 15 okt. Swydailijs Victoria; 16 okt. Sueandy Martinus; 20 okt. Yaison Roseburg; 17 okt. Tatiana Thodé-Rijna; 21 okt. Jonathan Newton-Hernandez, Alexander de Wit-Reurslag; 20 okt. Edgar Wanga-Borgschot; 16 okt Jacques Lourens; 19 okt. Moramay Con-Chavarriaga, Nathaly van Denter; 20 okt. Shurine Meyers; 19 okt Dayenally Felicia-Andries; 18 okt. Adrienne Pastor-Rojer; 21 okt. Lianke Vrutaal-Alexander; 12 okt. Shurenska Daal; 21 okt. Rigselyn Hortencia-Pieternelle; 16 okt. Zino Fullinck-Jimenez; 21 okt. Douglas Hollander-Thodé; 17 okt. Shahaira Archangel.

ONDERTROUWD: 7 okt. William Schmidt en Amarilis Taveras, Emirto Margarita en Theresita Roch, Gobin Persaud en Rosemarie Anne Webb, Duco Zingel en Mayda Leon, Percy Lebacks en Minerva Curiel, Roderick Trinidad en Magali Harkelijn, Mario Mujica en Altagracia van Lamoen, Kenneth Inocente en Mayela Meyer, Robert Fernan en Marlène Noordhof, Donald Lucas en Aurelia Janzen., Siegfried Martina en Emely Justina, George Jake en Edseline Bernadina, Edmund Martis en Judith-Helouise Themen, Norman Kirindongo en Clara Isabella, Wendell Jansen en Marelva Garcia, Glen Felida en Viola Tschumie., Clifford Makaya en Edmée Maria, Gladwin Doran en Beatrix Helmijr, Ludwig Martina en Marvis Mathilda, Harold Hoepel en Flavia Gaari, Sidney Lourens en Sixleen Bruno.

Commissie beroep katholiek onderwijs

KRALENDIJK — De commissie van beroep voor de leerkrachten van de katholieke basisscholen en kleuterscholen, die is ingesteld volgens landsverordening van januari 1979 is nu gecompleteerd met het vijfde lid. Per 20 oktober van dit jaar bestaat de totale commissie nu uit voorzitter mr L.A. Abraham en de leden mr G. Soliano, D. Nicolaas, H. Welvaart en F. Peereboom. Voor ieder van de heren is ook een plaatsvervanger aangewezen in de persoon van voorzitter mr E. Abdul en de leden E. Cicilia, A. Swartjes, J. Mattemaker en F.C. Martis.

Heer Bommel en de aamnaak

0994— Toen heer Ollie in de eetkamer kwam, ging hij aan de kale tafel zitten.

"Joost schijnt de lunch nog niet klaar te hebben, "mompelde hij, terwijl hij ontstemd de almanak ter hand nam, die daar nog steeds lag. "Hm, ik kan natuurlijk de tijd korten met deze onzin; dat verruimt de geest. Eens even kijken....Ja, daar heb ik het. 'De Zuivere Eenvoud'. 'De Eenvoudige geeft wat hij heeft. Hij denkt aan al wat leeft. Wél doen is zijn leven. Geluk vindt hij in geven.......'

Hij stond op het punt het blaadje weg te werpen, maar toen werd hij plotseling door een gedachte getroffen.

"Geeft wat hij heeft," herhaalde hij peinzend, en een uitdrukking van grote goedheid verspreidde zich over zijn trekken. "Misschien heeft zo'n almanak tóch een diepere zin, want dat brengt me op een idee. Tenslotte zitten Doddeltje en Joost in moeilijkheden, en als ik nu geef wat ik heb..."

Hij dacht niet langer na, en greep zijn portefeuille. Spontaan trok hij er een bankbiljet uit, juist op het moment dat de bediende binnentrad.

"Kom je de tafel dekken? vroeg hij. "Dat is goed, Joost. En kijk, dit is voor jou. Voor al die jaren trouwe dienst, bedoel ik. 1000 Florijnen voor die almanak-onzin."

" Het is geen onzin," zei de knecht. "Ik heb de bewijzen, met uw welnemen."

Vanavond radio-ton voor bejaarden-bus

KRALENDIJK — Vanavond om zeven uur zal via het plaatselijk radiostation Voz di Boneiru gestart worden met een collecte onder de bevolking om het resterende bedrag bijeen te krijgen voor een bus met een lift voor de ouden van dagen en gehandicapten van Cas di Sosiego. Soeur Swinda Seraus rekent op gulle medewerking van de mensen uit de diverse wijken.

Speciaal deze vorm van collecteren is gekozen, aldus zuster Seraus, omdat de bevolking goed bewust moet zijn van het feit, dat de ouden van dagen die in Cas di Sosiego wonen, geen vreemden zijn, maar de vaders en moeders van de mensen van het eiland zelf. Hoewel de overheid telkens weer een grote financiele steun voor ons betekent, aldus zuster Seraus, blijft toch de verantwoordelijkheid voor deze oude mensen bij ons liggen.

Daarnaast is het van grote betekenis voor de ouderen, dat zij het gevoel hebben, niet vergeten te zijn. Wij, aldus zr Swinda, doen ons best de oude mensen te verzorgen, maar dat is naastenliefde, hoewel wij daar ook voor betaald worden. De ouden van dagen willen echter niet alleen naastenliefde, zij willen ook kinderliefde van degenen die zij hielpen opgroeien. Het is niet altijd onwil, dat er weinig aandacht is om een demente bejaarde vader of moeder op te zoeken, aldus Swinda Seraus, maar soms is het voor kinderen moeilijk om de achteruitgang van hun ouders te zien.

Uit oogpunt van psychologisch effect, aldus het hoofd van Cas di Sosiego willen wij dus geld van onze eigen bevolking. Daarom hebben wij ook geen beroep gedaan op de serviceclubs van Lions of Kiwanis. Toch hopen wij van hen en van de grote bedrijven financiele steun te verkrijgen, want anders wordt het zeer moeilijk om ons doel te bereiken. Een geldelijke donatie kan vrijdag ingeleverd worden op het hulpbestuurskantoor te Rincon, het consultatiebureau Nrd Saliña, kliniek Cervantes, Cas di Sosiego, het huis van minister Statia, kliniek Vasquez en bij het radiostation telefoon 8273.

Steun Abisko voor verplegend personeel hospitaal

WILLEMSTAD — De vereniging van sociaal welzijnswerkers op Curaçao, Abisko, heeft steun betuigd aan het verplegend personeel van het St. Elisabeth hospitaal.

Abisko zegt na een analyse van de situatie in het ziekenhuis tot de conclusie te zijn gekomen, dat er in het hospitaal een beleid wordt gevoerd, dat het verplegend personeel verhindert hun werk op adequate wijze uit te voeren, dat de organisatie van het ziekenhuis zodanig is, dat het verplegend personeel geremd wordt in hun ontwikkeling en enthousiasme en dat zowel het beleid als de structuur, zoals die momenteel in het hospitaal bestaan niet bijdragen aan het welzijn van de bevolking. Abisko spreekt van een autocratische structuur in het hospitaalbeleid. Abisko stelt, dat in de verpleging evaluatie een integraal onderdeel van het beleidsproces is, hetgeen neerkomt op planning en gezond oordeel. De manier waarop in het hospitaal de zaken worden aangepakt is echter een klap in het gezicht van de patienten, de bevolking en het verplegend personeel, aldus Abisko.

Ministers Antillen overleggen met Ned. Investeringsbank

DEN HAAG — Premier Don Martina en de ministers Hernandez, Statia en Casseres hebben gisteren besprekingen gevoerd met functionarissen van de Nederlandse Investeringsbank. Onderwerpen van gesprek waren een financiering van 30 miljoen Antilliaanse guldens voor de ALM en de mogelijke deelname van de Nederlandse Investeringsbank in de Antilliaanse Ontwikkelingsbank.

Wat de financiering van de ALM aangaat, stelde de directie van de Investeringsbank voor, dat een commissaris van de ALM de Bank zou bezoeken om meer informatie over de maatschappij te geven.

Wat deelname van de Investeringsbank in de Antilliaanse Ontwikkelingsbank betreft, toonde premier Martina zich optimistische. De Nederlandse Investeringsbank bleek veel interesse te hebben getoond.

Soroptimistenclub: niet aan de weg timmerend

WILLEMSTAD — De Curacaose Soroptimistenclub heeft zich een nieuw bestuur gekozen met als voorzitster R.M. de Paula.

De Soroptimistenclub bestaat alleen uit dames en is internationaal. Doel is de bevordering van het op moreel hoogstaande wijze uitoefenen van beroep of functie". Men streeft naar de daadwerkelijke erkenning van de rechten van de mens, in het bijzonder die van de vrouw. Ook wil men de geest van hulpvaardigheid levendig houden. Men timmert niet aan de weg, aldus het ontvangen communique, maar jaarlijks doet men uit de afdrachten van de leden flinke bijdragen aan sociale projecten in binnen- en buitenland. Er is een unie van Soroptimistenclubs in Nederland, Suriname en de Antillen met in totaal 52 clubs, waarvan vijftig in Nederland. Deze unie is met andere landelijke unies aangesloten bij de Europese federatie; er zijn ook nog federaties in de Amerika's en in Groot Brittannie-Noord Ierland. In totaal zijn er ongeveer zestigduizend Soroptimisten in de wereld.

Het Curacaose bestuur bestaat uit voorzitster De Paula vice-voorzitster T.J.P.M. Meijer, secretaresse H.E. Engelbrecht, adj. secr. E.A. Bradshaw, penningmeesteresse zuster Coleta Vos, adj. penningm. O. Winkel-Brunner en assessor E.P. Lourens-Celestine.

Hervormingsdienst in teken van bezinning

WILLEMSTAD — Zaterdag 31 oktober wordt 's avonds om half acht een Hervormingsdienst gehouden in de Fortkerk. Voorgangers in deze dienst zullen zijn de dominees R.E.R. van Buiren en P.P. Saraber. Het Fortemkoor zal medewerking aan deze dienst verlenen. Waar men vroeger 31 oktober "vierde" en het ontstaan van het Protestantisme "herdacht", zal het nu moeten gaan over de vraag: beantwoordt de protestantse kerk van Curacao aan de Bijbelse uitgangspunten? Is het protestantisme zo langzamerhand verworden tot een "aparte godsdienst" en heeft het daarmee de Reformatie verraden? Zijn we in de Kerk bereid opnieuw de bijbel ter hand te nemen en ons door haar boodschap te laten inspireren om hier en nu als gemeente van Jezus Messias op weg te gaan? Aldus enige vragen, zoals geformuleerd in de omroep van deze dienst.

Kelner

DEN HAAG — De Arubaanse raadsleden kregen gistermiddag de schrik van hun leven op het moment dat zij koffie kregen aangeboden. De avond ervoor hadden zij kennis kunnen maken met een persoon die nogal van een drankje houdt. Hij vertelde in de Kamer te werken. Toen PPA-raadslid Benny Nisbet dat hoorde dacht hij met een Kamerlid te maken te hebben en hield afstand. Hij vroeg zich wel af hoe een Kamerlid zich zo kon laten gaan. Gistermiddag ontmoetten ze de betrokken persoon weer maar het bleek geen parlementarier te zijn, maar een kelner. Het oppositionele blok van Aruba, PPA en AVP brak in proesten uit op het moment dat de betrokken persoon hen de koffie bracht. Overigens ontdekte ook de kelner met een schok met wie hij te maken had.

Wervingsactie onder jeugd

Politie informeert

KRALENDIJK — De campagne die momenteel gehouden wordt om de jongelui te interesseren voor het beroep van politie-agent gaat in de goede richting. Majoor Molina die belast is met de aanwerving heeft de afgelopen weken verscheidene lezingen gehouden voor leerlingen die de hoogste klassen van de Scholengemeenschap volgen.

Volgende week op dinsdag 3 november zullen inspecteur Troeman en majoor Jamalodin van de staf van de hoofdcommissaris naar Bonaire komen om deel te nemen aan de wervingsactie. Woensdagavond om half negen zullen de beide politiefunctionarissen samen met majoor Molina en inspecteur Nicolaas een informatieavond organiseren met als onderwerp: Het werk van de politie. Dit zal gebeuren in het Buurtcentrum van Antriol. Naar de woordvoerder van de politie meedeelt, zal er uitgebreid gebruik gemaakt kunnen worden van de mogelijkheid om vragen te stellen, terwijl men zelfs direct een solicitatie-formulier kan invullen. Niet alleen jongelui, maar iedereen die interesse heeft in het onderwerp is welkom op deze informatieve avond. Over enige tijd zal er een tentoonstelling worden georganiseerd voor de leerlingen van het voortgezet onderwijs, waar uitleg en inlichtingen worden gegeven over de verschillende materialen die bij het dagelijkse werk van de politie worden gebruikt.

TIJDENS EEN cocktailpartij zal vrijdag de nieuwe manager van de bekende discotheque E WoWo worden voorgesteld. Het is de uit Aruba afkomstige Johnny Erasmus, die reeds een geheel vernieuwd programma heeft opgesteld in samenwerking met de Bonaireaanse disc jockey Daniel Flanders. De discotheque zal overigens niet meer alleen discomuziek draaien, maar ook zijn aandacht gericht houden op een wat ouder publiek. De openingspartij is van 8 tot 9 uur 's avonds.

Kandidaten Studiecommissie

(van een speciale verslaggever)

DEN HAAG — De kandidaten voor de studiecommissie zijn nog niet genoemd, maar er wordt al over diverse namen gespeculeerd. Voor Curacao wordt al gezinspeeld met de gedachte dat professor dr. Rene Romer, een mogelijke kandidaat is, terwijl voor Bonaire de naam wordt gehoord van oud-premier Miguel Pourier. Voor Aruba lijkt de kandidaat te worden Don Mansur, terwijl voor de Bovenwinden nog een keus gemaakt moet worden tussen gezaghebber mr. Ralph Richardson en mr. ing. Jackie Voges. Voor Nederland worden drie namen genoemd: Barend Biesheuvel, proffessor Jos Kapteyn en proffessor Willem de Gaay-Fortman.

Hoofd Kadaster: hopelijk spoedig duidelijkheid

KRALENDIJK — Nog steeds is er niet veel duidelijkheid gekomen in de zaak van het Kadaster. Enkele maanden geleden heeft de recherche een onderzoek ingesteld op het Kadaster omdat er aanwijzingen waren, dat er ontvangen geld niet op de juiste plaats gedeponeerd zou zijn. Het hoofd van het Kadaster werd daarop gedurende enige dagen verhoord, maar daarna weer in vrijheid gesteld, zonder dat het echter de bedoeling was dat hij zijn werk bij het Kadaster weer zou voortzetten. Inmiddels is men op het Kadaster in de Breedestraat niet zo gelukkig met de situatie. Het hoofd van het Kadaster zelf om zijn mening gevraagd zei, dat hij geen enkel commentaar wenste te geven op deze zaak. Wel vermoedde hij dat er spoedig licht in deze zaak verwacht mag worden en er volledig klaarheid van zaken gegeven zou worden.

Familie-bezoek bij Caribische kerkenconferentie

WILLEMSTAD — Een onderdeel van de volgende maand op Curaçao te houden Caribische kerkenconferentie is het zogenaamde familiebezoek. Het ligt namelijk in de bedoeling de deelnemers aan de algemene vergadering van de Caribische conferentie van kerken (CCC) de kans te bieden kennis te maken met de plaatselijke bevolking in de vorm van een bezoek aan gezinnen uit alle lagen van de bevolking. Dit is mogelijk op zondag 22 november na elf uur 's morgens tot in de namiddag wanneer de deelnemers tussen vier en vijf uur in het SUBT-stadion verwacht worden voor de manifestatie. Degenen die voor een dergelijk bezoek in aanmerking willen komen, kunnen zich daartoe opgeven en wel bij mej C.Accord, Oeralweg 121. Men wordt wel gevraagd zijn adres en eventueel telefoonnummer op te geven. Men zal de gast bij het Princess beach hotel moeten ophalen en de betrokkene 's middags bij het SUBT-stadion weer moeten afleveren.

OLIEVLEK VAN TWEE MIJL AFGEDREVEN

CSM-tanker ter verantwoording geroepen

Scheepvaart-Inspectie grijpt in bij olielozing nabij Aruba

WILLEMSTAD — De Scheepvaart-Inspectie van de ederlandse Antillen heeft de gezagvoerder van de olie- nker Dallia ter verantwoording geroepen over een rmoedelijke olielozing door het schip even voorbij de st van Aruba, waardoor een olievlek ontstond van na twee mijl. Die is inmiddels verder afgedreven. Bij scheepvaartmaatschappij van de Shell, CSM werd nmorgen in allerijl een onderzoek gelast. Nadere zonderheden konden daarom niet worden verstrekt. t is de eerste keer dat een Shell-tanker genoemd ordt in een olievervuilingszaak voor de kust van een n de Antilliaanse eilanden.

De melding van die lozing rd gedaan door een andere ker die ook in de buurt lag n de Dallia voor de kust van uba. Daarop werd via de heepvaart-Inspectie een DC-9 n de ALM gedirigeerd naar plek en de gezagvoerder van toestel meldde later getuige zijn geweest van de lozing or de Dallia.

De heer De Vries van de heepvaart-Inspectie beves- de dat in een gesprek met de migoe. Hij vertelde dat van de de van de Inspectie reeds even zijn verzonden aan de SM, de scheepvaartmaat- happij van de Shell, waar de llia is ingeschreven. Een agenlijst moet worden inge- ld door de gezagvoerder van e olietanker waaruit moet jken of de Dallia zich inder- ad schuldig heeft gemaakt n olielozing voor de ubaanse kust. De olievlek die ardoor is ontstaan is twee jl lang maar de dikte noch de menstelling ervan, is niet kend. De vlek is inmiddels gedreven zonder de kust van uba te hebben bevuild, maar in de loop der tijden wel oter worden.

De heer De Vries merkte op t het vaker voorkomt dat nkers die op nadere op- achten wachten voor de kust n vooral Aruba, hun tanks hoonmaken, waardoor wel s olie terecht komt in zee. et altijd kan de boosdoener rden aangewezen omdat der- lijke schoonmaakbeurten ak in de avonduren plaats- oben.

Pas als het bewijs is geleverd n een rechtszaak worden ngespannen waarbij meestal n boete van maximaal 5 izend gulden moet worden taald door het schip alvorens t weer vertrekt, vertelde H. ndrikse van de Havenveilig- idsinspectie. In het afgelopen ar is dat voor wat de racaose havens betreft maar twee keer zover gekomen.

Het aantal oil-spills is aanzienlijk afgenomen omdat de meeste raffinaderijen ook het vuile water waarin nog olie voorkomt van de schoongemaakte tanks, opkopen omdat de olie nog kan worden gebruikt na verloop van tijd.

Scheepvaart-Inspecteur De Vries vond het wel bevreemdend dat een Shell-tanker zich schuldig zou hebben gemaakt aan olielozing omdat meestal de Shell tankers zich wel strikt houden aan de regels. De ballast-tanks worden altijd afgeleverd aan wal, waar de raffinaderij zich er verder over ontfermt", vertelde de heer De Vries, die vertelde dat het de eerste keer is dat een CSM-tanker wordt verdacht van olielozing in zee.

Meestal zijn het produktentankers die zich daaraan schuldig maken omdat zij telkens weer andere produkten vervoeren en met schone tanks de volgende lading willen ophalen. Op de vragenlijst van de Scheepvaart Inspectie waaruit moet blijken wat er met de ballast van de Dallia is gedaan, is nog niet gereageerd noch door de Dallia noch door de CSM.

Pr-man van de Shell Nils de Paula kon ook nog niets mededelen. Er is door de CSM wel onmiddellijk een onderzoek gelast maar het was vanmorgen nog niet duidelijk waar bijvoorbeeld de CSM-tanker vandaan kwam. Het schip was in ieder geval niet afkomstig van Curacao en voerde ook geen werkzaamheden uit voor Shell Curacao, vertelde De Paula.

WILLEMSTAD — In Centro Pro Arte ging gisterenavond het blijspel 'No konfia pushi ku piska' in première. Hoofdrolspeler in dit stuk is Orlando Cuales, terwijl Clark de Windt, Mayra Sperwer, Esther van Haaren en Aina Kwidama de andere rollen voor hun rekening nemen. Het stuk staat onder regie van Philip Rademaker en de productie is in handen van Cedric Ridderplaat. Vanavond én morgenavond is het stuk nog te zien in Centro Pro Arte. Op de foto een scène uit het stuk.

egelmatige ontrole van oliovaccins ij GGD

WILLEMSTAD — De nderd duizend poliovaccins uit Nederland waren opge- nden in juni dit jaar, worden g steeds in de GGD-vriezers waard bij een temperatuur n 20 graden onder nul.

De Inspecteur der genees- ddelen drs. P. Fontilus vestigde in een gesprek met Amigoe dat twee maanden ug een controle heeft plaats- had van de vaccins waarbij het Landslaboratorium een onster wordt gezonden naar inidad waar de werking van t vaccin wordt nagetrokken. olgens de laatste controle zijn vaccins nog bruikbaar.

Doorgaans blijven de vaccins n jaar lang goed indien zijn ar behoren worden bewaard. aartoe dient een regelmatige ntrole plaats te vinden om st te stellen of het middel nog uikbaar is.

De 100 duizend vaccins bij de GD worden nu als noodorraad beschouwd voor entuele epidemieen in de re- o.

Door een late levering door ederland van de bestelling was vaccinatiecampagne op racao al achter de rug toen de ccins werden bezorgd. Die ggen nu bij de GGD te chten hetzij totdat een ander d erom vraagt hetzij totdat niet meer bruikbaar zijn en ggegooid kunnen worden.

Banklening blijft nog uit

Problemen rond beheer casino Mullet Bay Hotel

WILLEMSTAD — Indien het BC van St. Maarten, de Island Gem die het beheer van het Mullet Bay hotel, de Chase Manhattan Bank en de centrale regering het vandaag niet eens kunnen worden over de casino vergunning voor het beheer van het casino van het hotel, dan kan het erop uitdraaien dat het Mullet Bay Beach Hotel uiteindelijk toch haar poorten moet sluiten. Het BC trok de vorige week de casinovergunning in van de Island Gem om tegemoet te komen aan de voorwaarden van de Staten voor die garantie maar kon geen maatschappij vinden die bereid is minstens 1 miljoen dollar neer te tellen voor huur van dat casino. Nog voor maandag moet het Mullet Bay hotel over credieten beschikken maar de Chase Manhattan bank weigert die te verstrekken zonder een regeringsgarantie.

Om de exploitatie van het Mullet Bay Beach hotel te kunnen garanderen zijn de Staten benaderd door de regering om accoord te gaan met een garantieverklaring voor de Island Gem om een lening te kunnen afsluiten van 5.5 miljoen dollar bij de Chase Manhattan Bank. De Staten gingen daarmee accoord maar knoopten er wel enkele onverbiddelijke voorwaarden aan vast. Zo werd geëist dat de management van het hotel gescheiden zou moeten zijn van die van het casino. De beheerder van het casino "mag noch enige binding hebben noch in welke verhouding dan ook staan met zowel de Island Gem als met appartement eigenaren en de eigenaren van het hotel", aldus de omschrijving van de Staten.

De Island Gem stootte het beheer van het Mullet Bay hotel af en gaf dat in handen van de management maatschappij Kelborn & Fisher, terwijl de Island Gem zelf het beheer van het casino ter hand nam.

Het BC van St Maarten deelde dé Island Gem echter de vorige week mee dat de casinovergunning wordt ingetrokken om gevolg te geven aan de voorwaarden van de Staten terwijl verder werd bekend gemaakt dat een nieuwe maatschappij de Astron Amusements die casinovergunning zou krijgen.

Die nieuwe maatschappij was echter slechts bereid 350 duizend dollar te betalen aan de Island Gem voor huur van het casino, een bedrag dat niet toereikend zal zijn voor de Island Gem die uit het casino minimaal 1 miljoen dollar moet zien te halen om de lening en rente terug te kunnen betalen aan de Chase Manhattan Bank. Volgens berekeningen zou het casino zonder al te grote problemen tenminste een winstproduktie kunnen halen van 1.2 miljoen dollar.

Daarnaast speelt ook het urgent probleem van de waterleverantie aan het hotel. Het hotel wordt van zoet water voorzien door een maatschappij gevestigd in Puerto Rico. Zowel de Staten als de centrale regering menen dat het hotel voortaan water moet betrekken van de lokale waterfabriek, de Gebe, die over voldoende capaciteit beschikt maar onvoldoende afnemers heeft. De maatschappij in Puerto Rico heeft nu echter een rekening gepresenteerd van 240 duizend dollar van niet betaalde schulden van Island Gem, welk bedrag, meteen zal worden gevorderd indien de Island Gem het contract niet met een jaar verlengd. Dat contract loopt morgen af. Pogingen worden nu ondernomen om die maatschappij via een banklening af te kopen.

Om een bedrag van 1 miljoen los te zien krijgen nog voor maandag had gisteren een vergadering plaats van alle betrokkenen in het Fort Amsterdam. Het BC van St Maarten was daarbij niet present. Na de hele dag te hebben vergaderd kwam vanuit New York het bericht binnen dat eventueel de beheerder de heer Spadarro, bereid zou zijn het beheer van het casino van Mullet Bay op zich te nemen voor een bedrag van 800 duizend dollar, wat nog steeds 200 duizend dollar onder het benodigd bedrag ligt.

Daarover zou vandaag verder worden onderhandeld tussen alle betrokkenen. De centrale regering heeft echter al laten weten de garantie niet te zullen verlenen als niet aan alle voorwaarden van de Staten wordt voldaan. De Chase Manhattan Bank anderzijds zal geen lening verstrekken aan het hotel zonder een garantieverklaring van de regering, terwijl het BC van St Maarten blijft volhouden geen beheerder te kunnen vinden voor het casino die voor 1 miljoen dollar het casino wil runnen.

Het hotel nam de vorige week zaterdag een groep van 34 reisagenten als gast op in het hotel en verwacht meer bezoekers in de loop van de volgende week. Officieel is het hotel nog niet heropend omdat anders het personeel aanspraak kan maken op bepaalde uitkeringen, zoals eerder is overeengekomen met de beheerder.

Lezing door prof. Houtvast

WILLEMSTAD — Prof J.G.A.J. Houtvast houdt op maandag 9 november in de aula van de Antilliaanse universiteit een lezing over Van medische zorg naar promotie van een goede gezondheid en preventie van ziekte. De lezing draagt als ondertitel De plaats van voeding in deze nieuwe strategie. Prof. Houtvast is hoogleraar aan de Landbouwhogeschool in Wageningen in de vakgroep Humane voeding. Hij brengt een werkbezoek aan Curacao in verband met het voedingsproject dat het Bestuurscollege per 1 september entameerde.

Het weer

WILLEMSTAD — De weersverwachting geldig tot zaterdagmiddag 12.00 uur. Licht tot half bewolkt met in de ochtenduren kans op plaatselijk een lichte bui. Overwegend matige, oostelijke wind.

Het weeroverzicht: In de onderste luchtlagen wordt enigszins vochtige en onstabiele lucht aangevoerd zodat in de komende 24 uur plaatselijk een bui tot ontwikkeling kan komen.

Vergunning Sobel Air tegen cabotage afspraken

KLM kan samenwerkings-acoord met ALM opzeggen

WILLEMSTAD — Als de Nederlandse regering vasthoudt aan het standpunt dat de Antilliaanse regering het luchtvaartaccoord schendt door de Belgische luchtvaartmaatschappij Sobel Air landingsrechten te verlenen, dan zal de ALM daar direct de gevolgen van voelen. De samenwerkingsovereenkomst tussen de ALM en de KLM wat, gezien de precaire situatie van de ALM van vitaal belang was, is namelijk vervat in dat accoord. Onder druk van een kort geding dat de regering onherroepelijk zou verliezen, heeft de minister van verkeer en vervoer Jules Eisden alsnog besloten de vergunning te verlenen voor twee chartervluchten in december vanuit Brussel naar Aruba en Curacao.

Zoals de Amigoe al eerder publiceerde dreigde het reisagentschap Thomas reisbureau met een kort geding tegen de centrale regering indien een toegezegde vergunning voor het uitvoeren van twee chartervluchten vanuit Brussel niet zou worden gegeven. Die toezegging was gedaan door de vorige minister van Verkeer en Vervoer V.d. Kuyp, vlak voor zijn aftreden. Zijn vervanger, Jules Eisden evalueerde later de aanvrage en kwam tot de conclusie dat de cabotageafspraken tussen Nederland en de Antillen geschonden zouden worden indien aan Sobel Air de landingsvergunning zou worden verleend.

Volgens die afspraken tussen Nederland en de Antillen zullen geen van beide partijen het cabotage-vervoer van de KLM tussen Nederland en de Antillen proberen te ondermijnen.

De combinatie Thomas Reisbureau en Sobel Air, zou echter in december vanuit Brussel twee charters uitvoeren naar Aruba en Curacao voor de prijs van 1675 gulden, terwijl bekend was dat beide vluchten vooral door Antillianen in Nederland zouden zijn volgeboekt.

Volgens de juristen en regeringsadviseurs van het departement van luchtvaart zou die vergunning inderdaad in strijd zijn met het luchtvaartaccoord met Nederland, maar anderzijds is elke regering gebonden aan een continuiteit en dus ook aan toezeggingen van reeds afgetreden bewindslieden.

Minister Eisden vertelde de Amigoe dat hij tevergeefs een elegante oplossing heeft proberen te zoeken door enerzijds geen problemen met de KLM te lokken maar anderzijds de Antillianen die reeds geboekt staan voor een relatief goedkope reis naar de Antillen, niet te duperen.

Eerst is aan de KLM verzocht om de twee chartervluchten te tolereren, wat door de maatschappij werd afgewezen. Daarna is de KLM verzocht om zelf de charters uit te voeren wat ook van de hand werd gewezen waarna tenslotte is geprobeerd de KLM over te halen een vliegtuig te verhuren aan Thomas Reisbureau op zulke voorwaarden dat de prijs van 1675 per vliegticket kan worden gehandhaafd. Ook dat is geweigerd door de KLM.

Thomas Reisbureau en Sobel Air dienden intussen een verzoek in bij de kort gedingrechter om de centrale regering een boete op te leggen voor het niet nakomen van gedane toezeggingen. In de dagvaarding was besloten een schriftelijke verklaring van ex-minister V.d. Kuyp dat hij inderdaad de landingsvergunning had toegezegd, dat hij ervan op de hoogte was dat Antillianen zouden worden vervoerd en dat volgens hem de cabotage-afspraken hiermee niet zouden worden geschonden.

Vanuit Nederland vernam de Amigoe van de heer V.d. Kuyp dat naar zijn mening de cabotage-afspraken gelden voor vluchten die binnen het Koninkrijk worden uitgevoerd. In dit geval gaat het echter om vluchten die in Brussel aanvangen en derhalve volgens de ex-minister niet vallen onder het cabotage-accoord. Die verklaring van V.d. Kuyp gaf de doorslag dat minister Eisden alsnog de vergunning zal verstrekken. Hij zei dat alle juristen hem ervan hebben overtuigd dat de regering zeker veroordeeld zou worden.

Zowel de Nederlandse regering, via de staatssecretaris van Verkeer, als de KLM zijn het niet eens met de interpretatie die V.d. Kuyp geeft aan het luchtvaartaccoord. Verwacht wordt nu dat Nederland de Antilliaanse regering ervan zal verwittigen dat het luchtvaartaccoord wordt geschonden en dat die partij zich dan ook niet verder houdt aan die overeenkomst. Opzegging van het accoord gaat in na een jaar.

Dat zou echter als belangrijkste gevolg inhouden dat de ALM niet langer kan hopen op een verdergaand samenwerkingsaccoord met de KLM op de Midatlantische route. Zoals bekend zou er worden onderhandeld over de doorschuiving van de 17 ontslagen ALM-piloten naar de KLM in de vorm van participatie van ALM-cockpitpersoneel op die Midatlantische route.

Minister Eisden moest toegeven dat de belangen van de Sobel Air, in dit geval van een groep Antillianen die goedkoop naar de Antillen reizen, niet opwegen tegen die van de ALM. Maar de bewindsman schijnt het zelf ook niet helemaal eens te zijn met de interpretatie van Nederlandse zijde die wordt gegeven aan het cabotageaccoord terwijl chartervluchten uitsluitend een aangelegenheid blijven van de respectieve regeringen. Daarover zal binnenkort een bespreking plaatshebben op regeringsniveau.

Naar verluidt heeft Sobel Air al laten doorschemeren de wekelijkse vluchten naar de Antillen zoals aanvankelijk was beloofd, niet te kunnen uitvoeren het volgend jaar omdat de maatschappij niet beschikt over een DC-10. Uitvoering van die vluchten met de Boeing 747 van die maatschappij, zou niet rendabel zijn.

ZOEKERTJES
DINSDAGS EN VRIJDAGS

tot 10 woorden
F. 5,50
Elk woord meer f. 0,25
UITSLUITEND À CONTANT!

TE KOOP AANGEBODEN CURAÇAO

RENAULT 4 1979+onderdelen, voor liefhebber Lancia Fulvia '70+vele onderdelen, zeer groot aquarium+planten+vissen fl. 200,-, full aut. wasmachine Westinghouse, waterpomp niet in orde fl. 25,-, kinderwandelwagen, paraplu-model met dakje fl. 100,-, Fasto 2500 gasgeiser fl. 100,-, tevens dwergcocosplanten fl. 7,50 en fl. 5,-, Abrahamsz 89, tel.: 672357.

GRANDIOZE PORCH-SALE vrijdag 30 okt. en zat. 31 okt. van 10 uur 's morgens tot 5 uur 's middags. Veel antiek en grootmoederstijd meubels en prulletjes, Curaçaose keramiek enz. enz., Noord-Zapateer 207 (dichtbij Abrahamsz).

VOLKSWAGEN IN goede staat fl. 1.700,-, tel.: 82042.

TOTALE UITVERKOOP van fijne meubels, luxe- en huishoudelijke artikelen. Dagelijks van 9.30 tot 19 uur (ook op zondagen), Professor Kernkampweg 1.

WEGENS VERTREK: verchroomd buisframe fauteuil en tweezitsbank, creme dralon bekleding, vraagprijs fl. 775,-, rundlederen Noorse fauteuil, vraagprijs fl. 325,-, tel.: 612921.

HUIS. DIRECT opleverbaar fl. 30.000,-. Inl.: tel.: 79470, Dommelstraat 22.

LTD II 1977, i.z.g.s., gevraagd fl. 7.500,-, tel.: 35747.

AKC FOX terrier, tel.: 35747.

TOYOTA CELICA, bj. 1980, z.g.a.n., 35.000 km, met stereo cassette en shadow, NAfl. 11.500,-, Grenen houten eetset bestaande uit 2 banken+tafel, NAfl. 300,-, tel.: 671693.

TERREIN 710 M2 te Labadera Plaza fl. 40,-/m2. Goedgekeurde bouwtekening voor zakenpand/deposito, tegen kostprijs beschikbaar. Inl.: tel.: 673093.

1 DUITSE HERDER, 1 jaar oud+stamboom, fl. 250,- liefhebbers, tel.: 83890.

MUSTANG '80, AIRCO, power windows, cassette/radio met booster/equalizer, fl. 12.500,-, financiering mogelijk, Seroe Loraweg 250.

CATAMARAN HOBIE Cat 16, compleet met toebehoren, 1 1/2 jaar oud. Inl.: tel.: 78798, Totolicaweg 8, Cas Cora, tel.: 611766 (tijdens kantooruren).

WEGENS OVERCOMPLEET: 2 micro-component stereosets, 35 Watt, 1 automatic telephone answer, tel.: 614072 na 6 pm.

BANKSTEL FL. 350,-, tafel fl. 100,-, lampen, 2 persoonsbed met boxspring fl. 600,-, kaptafel fl. 250,-, dressoir fl. 500,-, eettafel+8 stoelen fl. 800,-, nieuwe koelkast fl. 1.750,-, 2 bureaustoelen à fl. 45,-, partij gloeilampen fl. 80,-. Adres: Versaillesweg 4 van 2.00 tot 8.00.

GANGA, GANGA, ganga riba un Vega '74, V-8, 307 automatic 350, radio-cassette, mac wheels, den perfecto condicion, fl. 3.700,-, Montané Rey 339.

LADA NIVA 1600, bouwjaar 1980, Abrahamsz 132, tel.: 673442.

IJSKAST, STOOF, wasmachine, zitkamerset, tel.: 55908, Matogrossostraat 2.

2 WINDSURFER TORNADO, Jeanneau, 1 racefiets 10 versn., 1 speedboot 17', 3 outboard 115 PK, 105 PK, 1,2 PK, 1 polyest. roeibootje, 1 Avon 4-6 pers. inflat. rubberboot, 1 VHF-AM/FM Marine radiotel., 1 ijskast 45 L. 12V-gas-220 V., 2 onderwatergeweren, 1 ronde witte eetk. tafel+4 zwarte Jacobsenstoelen, 1 Sony kl.-tv, opbouwspotjes, brievenweger, el. burocalculator, 1 elektr. schrijfmach., 1 portable schrijfmach., 1 16mm Revere filmcamera, 1 Diarolprojector, 1 Polaroid SX70, 2-delige biljart-keu, 1 verrekijker, 1 port. 12V aircompressor, 1 elektr. krultang, 1 haarfohn, vishengels+reels, 1 leren poef, 1 leren hanglamp, 1 verrijdb. booglamp, 2 vissmokers, kussens, koffers, 3 dwergkoningspalmen in sierpotten, 1 rond porchtafeltje, 1 leren schaaktafel+2 krukken, 1 lenzen-uitkooktoest., 1 elektr. bugkiller, 1 brievenweger, 1 5,5 mm co2 halfautom. buks, 35 m2 eterniet platen dakpan model (nieuw), 12 m verstelb. etern. nokken, 19 houten Louvre (kast)deuren incl. kozijnen en hangrails, 12 st. schuifdeurhangrails, Redwood plinten-kozijnafdeklatten-aftimmerlatjes, plastic plint, badk. tegelmatjes, 2 ovale inbouwwasbakken, 2 Malibu Classic, V-8, 1979, full equip., 1 tuingifspuit, 1 Leica, 1 Olympus, 1 filmzon, tel.: 671229.

1 TV SHARP, 6 mnd. oud, 1 Pekinees+1 Lasa Apso, 1 mixer, tel.: 79483.

PONY '79 Standard, i.z.g.s. Te bevragen: tel.: 78921 na 6.30.

HOUTEN KINDERBED, kleur wit, voor kinderen tot drie jaar, prijs fl. 200,-, t.b.z. San Fuegoweg 12.

AUTO DODGE Aspen, special edition, model '79, full equipped, gemakkelijke koopcondities, kleuren televisie, antieke spiegel, tel.: 35552.

EEN KINDERKAST fl. 150,-, een kinderbed fl. 150,-, een Pontiac fl. 1.800,-, een tafel met twee stoelen fl. 125,-, dwergcoco's en diverse planten, tel.: 35814, Tinweg 28.

BETONCENTRALE TOMCO N.V.
Tel. 674673 - 672204
Voor: Funderingen Vloer- en ringbalken

VOLKSWAGEN PASSAT LS 1600 Station, in goede staat, prijs n.o.t.k., tel.: 82073.

TOYOTA COROLLA '74, autom., 4 porta, pas overhauled, prijs fl. 2.800 cash, tel.: 80160.

WEGENS VERTREK: Massief eiken eethoek+6 stoelen, stereo-installatie, 2 barkrukken, eiken kastje, houten bureau, autostoeltje, kinderbox+kleed, leren tv-stoel, 2 persoonsbed+ombouw+nachtkastjes incl. dekbed+hoezen, kasten, 1-persoonsbed, rotan stoel (wit) en kleine artikelen, fornuis, kleuren tv (Panasonic), elektr. toaster, alle apparaten slechts 3 mnd. oud, Toyota Starlet Stationcar, 4 mnd. oud., 3.000 km, zaterdag 31 okt. van 9.00-13.00 uur, Prof. Kernkampweg 25, tel.: 37020.

SOFA CHIKITO, salontafel, lampi, puff, Reigerweg 15.

1 AIRCO 12.000 BTU, i.z.g.st., fl. 800,-, tel.: 674309.

1 AUTO FORD Pinto '73, fl. 2.500,-, 1 tapijt, 1 klerenkast, tel.: 36478, Biesheuvel 2.

WIJ HEBBEN voor onze "Winkel van Sinkel" enkele nieuwe bruidsjaponnen uit Nederland ontvangen. Stichting Ayudo Social Corsow, Sta Rosaweg 16.

WINDSURFPLANK Dufour, mrt. '81, als nieuw, tel.: 672598.

WEGENS VERTREK laatste sale op zat. 31 okt. 10-12 uur o.a.: bankstel (4 losse elementen), 1 vloerkleed, geluidsboxen, burotafel, tekentafel, zw/w tv, airco (16.000 BTU), stoelen en kleine spul, Valkenweg 13, Julianadorp, tel.: 82293.

CUR. VISSERSBOOT met 120 PK diesel en hulpzeil, cash fl. 16.000,-, tel.: 82763.

PLYMOUTH VALIANT, 4-d. Sedan, bwj. '75, full automatic, airco, AM-radio, prijs fl. 5.000,-. Te bez. na afspr. tel.: 76878 tussen 18 en 20 u.

EENDEN VANAF fl. 5,-, zaterdag na 9 uur, Anasaweg 30, tel.: 614064.

TOYOTA COROLLA Sedan '76, 4-dr. en 1 Toyota Corolla '75 Stationcar, John de Poolstraat 60, Brievengat.

CHRYSLER SIMCA 1308 GT 1978, airco, powerwindows, central locking-system, AM/FM radiocassette, 3 kinderdorgels in goede staat van onderhoud, tel.: 9-4216.

LADA OKT. '79, 22.500 km, vraagprijs fl. 4.250,-, tel.: 43744, A.v. Solmslaan 12.

2 JUNIORBEDDEN EN 1 hoge stoel voor baby, Zadelboomstraat 7.

TE KOOP GEVRAAGD CURAÇAO

STUDIEPIANO, tel.: 671992.

EEN GOEDE tweedehands airco, tel.: 672322.

KAMPEERBEDJE, BOX, reiswieg, tel.: 37947.

TE HUUR AANGEBODEN CURAÇAO

KAMER MET airco op Penstraat, bel 53983.

TE HUUR GEVRAAGD CURAÇAO

ONGEM. WOONHUIS/evt. ruime flat, tel.: 55646 (2-6 pm).

EEN ONGEM. of gedeeltelijk gem. appartement voor alleenstaande dame, tel.: 611867 (tijdens kantooruren).

ONGEMEUBILEERD HUIS met minimaal 3 slaapkamers. Zending Gereformeerde Kerk, Arowakenweg 26, tel.: 43152 of 43837.

SPOED: GEMEUBILEERD of ongemeubileerd huis met liefst 1 tot 2 slaapkamers, tel.: 43351, na 6 uur.

PERSONEEL GEVRAAGD CURAÇAO

TIN MESTER di un mucha muhé pa hasi trabow di cas, preferibel di Banda Ariba, jama despues di 5'or na tel.: 672560.

DIENSMEISJE VOOR 5x per week. Voor sollicitatie zat. 9 tot 1 uur, Janwestraat 29.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

INBOEDEL O.A. eiken bankstel, slaapkamerset, Toshiba stereo-set en diverse luxe- en gebruiksartikelen, Morgenster 38.

DOBBERMAN PUPPIES, 8 wkn. oud. Inf.: tel.: 28992.

MAZDA 626, 15.000 km, like new, airco, AM/FM cassette, fl. 11.000,-, Beerman, Sero Colorado 65, tel.: 9-2877/9-3123.

50CC SUZUKI i.g.s., tel.: 21776, Wabistr. 2.

20.6 CU.FT Frigidaire refrigerator, avocado green, phone: 9-3470.

UN FORD Pinto 1980, powersteering, radio AM/FM. Pa mas informacion: Coba Lodo 10, tel.: 24800 ext. 124/127 entre 1-3'or.

1 PERS. BED, grote wandrek, mooie camera, div. huish. art., tapijten, tel.: 22944.

TV-STOEL, ijskast, stofzuiger, Beatrixstr. 46.

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

TRAILER GEMEUBILEERD voor één persoon of 'n paar. Inf.: tel.: 21652.

GEMEUBILEERD ALLEENSTAAND privé appartement (op eigen terrein) voor een persoon. Informaties: Madiki 104, Weg naar Bubali.

TE HUUR GEVRAAGD ARUBA

TANDARTS ZOEKT huur- of oppashuis voor langere termijn per febr. '82, tel.: 22061.

PERSONEEL GEVRAAGD ARUBA

DIENSTMEISJE GEVRAAGD voor hele dagen, Emmastr. 48.

HULP IN de huishouding gevraagd, 2x per week, 9-12 uur, tel.: 21671.

DIVERSEN ARUBA

FL. 100,- BELONING voor diegene die met spoed een Ned. echtpaar helpen kan aan een ongemeubileerde woning met 2 slaapkamers, tel.: 28533 (tussen 7.30 en 13.00 uur).

Goedkope radio-cassettes, „Semer"-gasfornuizen, rubber belts, „Scott-versterkers, verbindingssnoeren, „Garrard" draaitafels.
Uw adres:
Trappenberg Trading Co.
Centro Comercial Antilia
Tel.: 37487

DIENSTVERLENING MET EEN PERSOONLIJK KARAKTER
VASCA
Uw Garantie voor ZEKERHEID
BEATRIXSTR. 34 - TEL. 22720

RODEO RANCH
SALOON - STEAK HOUSE
SALOON STEAK HOUSE
" Jes.aint non better!"
for reservations call: 37785-37786 after 4.00 p.m.
Open: Saloon 5.00 p.m. till.. Dining 6.30 p.m. till.. 11.00 p.m.
Closed on Monday.
Schout bij nacht van Staverenweg 6.

TE HUUR
KANTOORRUIMTE
in het hartje van Salinja.
Inlichtingen: tel. 43415.
Na werktijd; tel. 674891.

Gerenommeerd buro vraagt voor een stafmedewerker
EEN WOONHUIS TE HUUR
Hebt U er een?
bel: kantoor 613805 - 613192
prive 79423
(beloning NAf. 250,—).

2 November
Allerzielen
Het adres voor Uw grafstukken
FLOWERSHOP FLORALUX
Thaliaweg 13 Tel.: 77765

TRUDY'S DOG SHOPPE
Sta Rosaweg
Tel. 35833
OP VAKANTIE?
Laat Uw hond of kat verzorgen achter in ons DIERENPENSION!
Ook hebben we HONDENVOER, VITAMINES, etc.

Van het Franse merk
Cokin camera filters
Palais Hindu
Heerenstraat 29

Surf School Curaçao
tel. 54510 Spaanse Water
WINDSURF CURSUS
voor beginners
Ook op zaterdag
Ook voor kinderen.

YAMAHA is toch beter
Pas ontvangen het nieuwste draagbare orgel model PS 20
- Veel mogelijkheden
- Gewicht slechts 6 kilogram
- Geschikt voor stadsstroom en of flashlight batterijen
- Overal te gebruiken, beach, week end huis, plezierboot enz.
- 20% korting voor kontant

UNIVERSAL TRADING INC.
Colon 127, tel. 2375

De S.O.C. v/d V.L.C.
herinnert alle leden aan de
Happy hour-dansant
van zaterdag 31 oktober.
Plaats: V.L.C.-gebouw te Stenen Koraal
Tijd: 8.30 p.m.
Tot morgenavond dus te Landhuis Stenen Koraal.

Dames, wij hebben nu reeds voor het einde van het jaar ontvangen:
- deftige jumpsuits
- jurken
- broeken tot maat 20
- blouses met goud'deurige motieven
- schoenen en
- tassen.

CASA LEON
Breedestraat (O) — Heerenstraat (P)

AMBTENAREN CREDIT UNION,
CURACAO
na Scharlooweg no. 55,
ta partisipa ku entrante dialuna 2 november 1981 oranan nobo di ofisina ta stipula manera ta sigi:
8'or a.m. te 12'or m. 1.30 p.m. te 3'or p.m.

De feestdagen naderen:
Sinterklaas- en Kerstplaten
voor U reeds uitgestald.
La Bonanza
Punda

The fragance for the incurable romantic
PAVLOVA PARIS
distributor PENHA 1708

Kom bij ons langs!
waar U van harte welkom bent!
Grote collectie: DAMESKLEDING, TEENER-, BABY- en KLEUTERKLEDING.
Wekelijks krijgen we nieuwe zending binnen naar de laatste mode.
Jurken, pantalons, blouses, jeans, etc.
Ook DAMESSCHOENEN in verschillende kleuren en modellen.
Alles tegen zeer redelijke prijzen.
SPECTRUM N.V.
Heerenstraat 17 Tel.: 613374 - 613722

Campagne voor einde van het jaar.
Prijzen ter waarde van fls. 9.000,—
Bij iedere aankoop van f. 25,—, krijgt U een lot.
Prijzen
1. AKAI Combinatie
2. Video Recorder V.H.S.
3. Sylvania kleuren T.V.
4. Emerson stereo set
5. Sharp Cassette Recorder
Emerson
Trekking vindt plaats op de eerste vrijdag van januari door Notaris Senior.
polytronica n.v.
Tel. 36441 - 36442
Schottegatweg Oost 36

AGENDA ARUBA

LOSSE NUMMERS OP Aruba, dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, Ingrid-La Fama, Popular, Piet Soda Fountain en Spark and Clean.

NOORD: Panaderia Turibana.

SAN NICOLAS: Nicolaś Store, De Wit Stores in Aruba, Caribbean- en Sheratonhotel, Van Dorp in Americana en Holiday Inn drugstore.

Kantooruren: 08.00 - 12.00/ 14.00 - 17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22316, 22950.

Pageboy: 027 - 774.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays Bank.

Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100

ALARMCENTRALE: 115.

BIOSCOPEN

ORANJESTAD

Boulevard Theater: 20.30 en 24.00 *Superman* (alle leeft.).

Rialto: 20.00 *Ace high* (14 jr.); 22.30 *The story of Joanna* (18 jr.).

BALASHI

Drive-in: 20.30 en 24.00 *The evil* (18 jr.).

SAN NICOLAS

Principal: 20.30 *The last hunter* (18 jr.); 24.00 *The black Decameron* (18 jr.).

WIT GELE KRUIS

Oranjestad, tel.: 23168; Noord, tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera, tel.: 47020; San Nicolas, tel.: 45906; Tijdens kantooruren: Dakota, Patiastraat 27, tel.: 24444.

WACHTREGELING DOKTOREN

Oranjestad, Sta Cruz, Paradera en Noord: dokter B.A.R.Heinze, tel.: 24783.

San Nicolas en Savaneta: dokter E.Westrate, Spaans Lagoenweg 15, tel.: 47290 of via hospitaal p'foon 259.

WEEKEINDEDIENST

Tandarts van zaterdag om 12.00 uur t/m maandag om 08.00 uur gelieve telefoniste Dr Horacio Oduber ziekenhuis op te bellen, tel.: 24300.

BOTICA'S

Oranjestad: del Pueblo, tel.: 21253; San Nicolas: San Lucas, tel.: 45119.

DIVERSEN

FLIGHT INFORMATION CENTER: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

MODESHOW: 20.00 uur o.l.v. Diana Bolis-ballroom Americana-hotel.

CAS DI CULTURA: 20.30 uur toneeluitvoering "Cuentos a la luna de acostarse".

FOUNDATION FOR HIGHER MEDICINE EDUCATION NETHERLANDS ANTILLES: 20.00 uur cursus over neurology-Oduber Hospitaal (Beziningsruimte).

TENTOONSTELLING: 19.00-22.00 uur werken van Joannes (Bubu) Donatie-Cas di Cultura.

ZATERDAG

DIVERSEN

FUNDASHON DIABETICO ARUBANO (Unidad Mobil): 07.00-11.00 uur te AA-gebouw, Paradera (zuster C.Lim-A-Po).

TELEARUBA: 17.00 Flintstones frolics; 17.30 incredible hulk; 18.30 cartoons; 18.45 telenovela: Amor prohibido; 19.30 Noche musical; 20.00 telenoticias; 20.30 Benson; 21.00 Wrestling; 22.00 FTA; 22.15 Harper Valley PTA; 22.45 movie of the week; 24.15 resumen di noticias; 24.20 sluiting.

★★★

SCHELTO PATIJN: AFLOPENDE ZAAK

Aruba-delegatie bij Tweede Kamer

Geen medewerking PVDA voor aparte status Aruba

(van een speciale verslaggever)

DEN HAAG — De Partij van de Arbeid (PvdA) wijst een status aparte voor het eiland Aruba binnen het Koninkrijk af. Dat liet het PvdA-Kamerlid Schelto Patijn gistermiddag onverbloemd weten tijdens een vergadering van de Arubaanse raadsdelegatie met de vaste Kamercommissie voor de Nederlandse Antillen. Dit Kamerlid benadrukte dat Aruba... er van op aan kan dat de aanwezigheid van Nederland op de eilanden een aflopende zaak is, zeker wanneer de staatkundige relatie op een bepaald moment wordt verbroken.

Op grond van artikel 26 van de Eilandenregeling (ERNA) vond gistermiddag in de grote vergaderzaal van de Tweede Kamer het overleg plaats tussen de delegatie van de Eilandsraad van Aruba en de Kamercommissie Antilliaanse Zaken. MEP-leider Betico Croes opende de rij van sprekers en hield dezelfde redevoering als eerder deze week voor de Koninkrijksregering. Hij knoopte er wel enkele kanttekeningen aan vast over de conclusiepunten die gerold zijn uit de Koninkrijkstop. Onder meer verwacht hij dat uit het werk van de studiecommissie een actieplan rolt voor verwezenlijking van de Arubaanse onafhankelijkheid. Hij deed een beroep op de morele verplichting en verantwoordelijkheid van Nederland op het moment dat een of meer eilanden besluiten op eigen benen te gaan staan.

In het bijzonder benadrukte hij het belang van waarborgen van Nederland van de territoriale integriteit. Hij waarschuwde er gelijktijdig voor dat er nimmer verschil in mate van garanties mag komen tussen Aruba en de andere eilanden. Ook niet als Aruba besluit geheel op eigen kracht uit het Antilliaans verband te stappen. Hij zei dat die waarborgen voor territoriale integriteit ook niet gebruikt mogen worden door Nederland om het eiland Aruba zodoende binnen het staatsrechtelijk verband te houden.

AVP-leider Henny Eman legde nog eens uit dat de oppositie van Aruba heeft afgezien van deelname in de Centrale regering toen in september de crisis uitbrak na uittreding van de MEP. Op die manier werd in het belang van Aruba één blok gevormd. Kritiek uitte hij op de Koninkrijkswerkgroep waar hij nooit geloof in heeft gehad. Het was volgens hem de manier van Nederland om tijd te winnen en staatkundige kwesties vooruit te schuiven. Het was volgens hem ook een manier van het koppige Nederland om Aruba toch een staatsrechtelijke band met de andere eilanden op te leggen, een ontwikkeling die de nodige obsessie heeft teweeg gebracht. Hij bemerkte uit de houding van de Nederlandse politici ook een ondertoon van: je krijgt van ons geen garanties als je uit het verband stapt, wel als jullie allemaal bij elkaar blijven. De defensie is voor hem zeer belangrijk en daarom verwachtte hij op dat punt medewerking en garanties van Nederland.

Van het Land wordt verwacht dat het op zijn minst aanstalten maakt om een consortium op te richten van diverse landen die de territoriale integriteit van Aruba garanderen op het moment dat de onafhankelijkheid wordt ingegaan. Uitgebreid sprak hij over de noodzaak voor wijziging van het Statuut om Aruba zo beter in staat te stellen zich voor te bereiden op de onafhankelijke status. Concreet staat hij een aparte status van Aruba binnen het Koninkrijk voor, dus een opvulling van de lege plaats die vroeger door Suriname werd ingenomen. "Wij wensen geen sprong in het duister te maken, zoals in het geval van Suriname", zei de AVP-leider. "Als Nederland blijft weigeren om het Statuut te wijzigen dan houdt dat in dat Aruba geen tijd krijgt om zich voor te bereiden op de onafhankelijkheid".

Het VVD-Kamerlid, Harry Waalkens, zei dat zo'n wijziging niet onmogelijk was, maar dan gelden wel als voorwaarden dat er afspraken daarover worden gemaakt. In goed overleg met de andere eilanden en het mag niet ten koste gaan van de andere partners. Het PvdA-blok bestaande uit Schelto, Patijn en mevrouw Wijnie Jabaai was echter resoluut en wees het idee falikant af. Zij kunnen wel akkoord gaan met een overgangsfase op weg naar de onafhankelijkheid, maar gevreesd wordt dat eenmaal in die status aparte Henny Eman niet meer denkt aan een eindfase in de vorm van een totale onafhankelijkheid. Op dat punt ontstond een felle discussie tussen Eman en de heer Patijn. Eman zei nimmer de bedoeling te hebben gehad om een eindfase te zoeken in een status aparte binnen het Koninkrijk en haalde daarvoor ondermeer discussies binnen de Koninkrijkswerkgroep aan.

De heer Patijn zei ook dat hij niet aan de indruk kan ontkomen dat de Arubanen veel meer aandacht en belang hechten aan een Gemenebestrelatie met het verre Nederland en minder interesse tonen voor de banden met de andere eilanden in de toekomst. Hij zei het logischer te vinden wanneer juist een Gemenebestrelatie met de andere eilanden wordt aangegaan en volkenrechterlijke banden met het verre Nederland.

MEP-leider Betico Croes zei dat ook een Gemenebestrelatie volkenrechterlijke banden inhoudt. Bovendien kunnen de volkenrechterlijke banden volgens hem best een bijna staatsrechterlijk karakter hebben, vooral die met de andere eilanden.

Eman erkende overigens dat de onafhankelijkheid van Aruba wat hem betreft zeer moeilijk wordt, als niet de garanties loskomen voor defensie. Ook bleek uit de vergadering dat de oppositiepartijen van Aruba duidelijk verschilden van mening met de MEP over de duur van de overgangsfase naar de onafhankelijkheid.

Het PPA-raadslid Benny Nisbeth, legde nadruk op het houden van een volksraadpleging, voordat beslissingen worden genomen op de komende RTC. Die volksraadpleging kan plaats vinden in de vorm van een referendum of bij wijze van verkiezingen. Hij vond tegelijkertijd dat er voldoende tijd moet worden gegund aan de bevolking om zich te kunnen bezinnen over besluitname tijdens die raadpleging.

Toch haalde Betico Croes deze kwestie niet aan. Hij liet wel weten dat de RTC moet plaatsvinden binnen enkele weken en niet binnen enkele maanden nadat de resultaten van de studiecommissie gereed zijn. De heer Nisbeth wil hiervoor ruimere tijd hebben.

De Arubaanse delegatie gaf gisteren aan de Vaste commissie voor Antilliaanse zaken van de Tweede Kamer in Nederland, een uiteenzetting van de Arubaanse wensen. Speciaal in verband met het Topoverleg in Den Haag zond de Amigoe Frans Heiligers naar Nederland die over de gebeurtenissen van gisteren in de Tweede Kamer het bijgaand verslag maakte.

Engelen

DEN HAAG — In de vergaderzaal waar de Koninkrijkstop deze week plaatshad staan al enkele eeuwen lang grote standbeelden van engelen. Uitgerekend op het moment dat de Antillianen daar kwamen om te vergaderen brak een loodzware arm af en kwam net achter ds. Harmen Geurs en oud-minister Henry Croes neer. Leo Chance van de DP-Bovenwinden merkte gelijk op dat dat een aanduiding is voor de heer Geurs dat de Kerk zich niet moet inlaten met politiek en dat moet overlaten aan politici. Van die kant werd echter gereageerd met de opmerking "aunque me cueste la vida", een naam van een bekend etablissement in San Nicolas op Aruba. De Nederlandse minister van Antilliaanse zaken Joop den Uyl merkte op, dat als nog maar enkele van deze besprekingen plaats vinden er geen engelen meer overblijven in de zaal.

In verkeer 2 gewonden

ORANJESTAD — In de Italiestraat had gistermorgen een verkeersongeval plaats tussen een pickup en een personenwagen. De bestuurder van de personenwagen kwam van de richting ziekenhuis over de oude weg en stak daarbij de kruising over waardoor zij in botsing met de pickup kwam. De bestuurder raakte gewond en werd naar het ziekenhuis overgebracht en opgenomen. De materiele schade bedraagt negen mille.

Kind omgekomen in verkeer

ORANJESTAD — De zevenjarige Julio Cesar Bislick is gistermiddag zodanig gewond geraakt bij een aanrijding dat hij later in het Dr Horacio Oduber ziekenhuis overleed. Het ongeluk gebeurde bij het uitgaan van de Macuarimaschool te Santa Cruz.

Men verwacht dat het kind zonder goed uit te kijken de rijweg overstak. Hij werd door een stationwagen aangereden. Kennelijk kon de bestuurder de aanrijding niet voorkomen. Het kind werd door de auto gegrepen en liep onder meer een zware hersenschudding op evenals een gebroken elleboog. Het slachtoffer werd in de Intensive care-afdeling van het ziekenhuis opgenomen. Na middernacht overleed het kind. Dit woonde te Seroe Compatin 10. De Verkeerspolitie stelt een nader onderzoek in.

Toeristen bestolen

ORANJESTAD — Drie buitenlandse toeristen deden aangifte van diefstal uit hun hotelkamers van juwelen en geldbedragen. Een 29-jarige man meldde diefstal van een gouden ring, gouden halsketting, armband, pakjes sigaretten en een wijnfles uit zijn kamer in een der grote hotels aan de Palmbeach. Een andere toerist miste travelcheques ter waarde van 450 dollar. De cheques zaten in een papieren zak in zijn kamer.

Een toeriste, die haar portemonnaie in een broekzak achterliet, constateerde dat onbekenden met de inhoud van 70 dollar er vandoor waren gegaan.

ORANJESTAD — De Veterinaire dienst op Aruba heeft in dokter H.J.M. Tonk (zie foto) een tweede veearts gekregen. Dokter Tonk werd op Aruba geboren en na voltooiing van zijn studie bij het Colegio Arubano ging hij in Utrecht voor veearts studeren. In Nederland heeft dokter Tonk tot 1973 als veearts in Velp gewerkt, waarna hij zich aansloot bij een groep veeartsen die zich bezig hield met de begeleiding van vee, -en varkensteelt. Voorts heeft dokter Tonk gewerkt in de sector huisdieren.

Activiteiten voor studiereis

ORANJESTAD — De 3e klas van de MTS-bouwkunde (practicanten) organiseert morgen een carwash-bakesale en vlooienmarkt in de binnenkantine van de Ir Cesare Terzano-school te Seroe Blanco. Terwijl de auto van binnen en buiten wordt schoongemaakt, kan men kijken of er wat op de vlooienmarkt is. Verder is er een goed verzorgde keuken met bar. Zoals voorgaande jaren is de opbrengst van deze activiteiten bestemd voor een studiereis naar het buitenland op het einde van het stagejaar.

ORANJESTAD — Gisteren had de ondertekening plaats van de nieuwe cao voor werknemers van het Americana Aruba hotel, waarbij namens het hotel general manager Koen Witteveen en namens de vakbond FTA, voorzitter Erwin Bito, de cao tekenden. Bij de ondertekening waren tevens aanwezig de vice-president, personeel van Americana hotels, Donna Higgins, die speciaal hiervoor naar Aruba kwam, alsmede andere functionarissen van het hotel en bestuursleden en shopstewards van FTA.

IN DE SINT Franciscuskerk te Oranjestad had gistermiddag de inzegening van het huwelijk plaats van mejuffrouw Helene Croes en de heer Hobby Nisbet. De bruid is werkzaam bij Boutique Carnaby. Zij was in 1974 jeugd-carnavals-koningin van Aruba en daarna carnavalskoningin. In 1978 was zij eerste runnerup van Miss Aruba en Miss Teen princess. De bruidegom is werkzaam in het King casino. In het Iowua centre volgde gisteravond een drukbezochte receptie waar velen het jonge paar beste wensen kwamen aanbieden.

Basebal-finale uitgesteld

ORANJESTAD — Het bestuur van de Amateur baseballbond Aruba (ABBA) heeft de baseballplayoff om het kampioenschap van Aruba -- de beste van zeven wedstrijden -- tussen Aruba video center en Coca Cola Rangers, welke vanavond in het Lago Sportpark zou beginnen, voorlopig uitgesteld. Afgewacht wordt de beslissing van de beroepscommissie inzake het beroep van Richmond dat Rock Angela beroepsspeler zou zijn en niet aan de competitie kon deelnemen.

De beroepscommissie heeft gisteren niet vergaderd. Dit zal vanavond geschieden. Verwacht wordt dat een volkomen neutrale commissie, die de nodige ervaring op dit gebied heeft en niet direct bij teams is betrokken zoals het merendeel van de leden van de beroepscommissie, zal worden benoemd. Hiervoor werden uitgenodigd de heren Urlo van Breet, vele jaren voorzitter van de beroepscommissie van de AVB en expert in reglementen en statuten van sportverenigingen, mr E.J.E. Mohamed griffier bij het gerecht in eerste aanleg en Roy van Putten, directeur van Idefre. Indien deze heren bereid zijn de commissie te vormen dan zullen zij dit weekeinde zich over het beroep van Richmond buigen. Uit goede bron verneemt de Amigoe dat deze zaak niet zo eenvoudig is als ze lijkt. Het bestuur van de ABBA heeft met de twee teams in de playoff gisteren vergaderd waarna besloten werd de serie voorlopig uit te stellen totdat de beroepscommissie klaar is met deze zaak.

Binnenkort vijf jaar

Showavond van Key-club

ORANJESTAD — De Kiwanis key-club van het Colegio Arubano organiseert vanavond zijn tweede Double KC musical show van 7 tot 10 uur in de ballroom van het Aruba Concorde-hotel. In deze show treden op de muziekbands: Survival, Super Mania en Surprise Band, de twee dansgroepen: Stardust en Arubaanse dans- en balletschool, terwijl ook een modeshow gehouden wordt. De opbrengst van deze avond is bestemd voor liefdadigheidswerken, die op 5 november van start gaan wanneer de Kiwanis key-club zijn eerste lustrum zal herdenken. Ter gelegenheid van dit eerste lustrum organiseert de key-club gedurende twee weken verschillende aktiviteiten, waaronder de key-clubweek op 9 november. Deze Keyclub-week is een week waarin alle key clubs ter wereld sociale en liefdadigheidsprojekten voor de gemeenschap organiseren.

Volleybal: Aruba-Curacao

SAVANETA — Een Curacaose herenvolleybalselectie, bestaande uit spelers niet ouder dan 20 jaar, speelt dit weekeinde een drietal wedstrijden op Aruba. Vanavond bindt de Curacaose selectie in het Savaneta sportcentrum de strijd aan tegen Amstel atom boys, morgenavond eveneens in het sportcentrum Savaneta tegen Penha strikers en zondagmiddag in de sporthal tegen Aruba video center.

Tevens gaat de semi-finale van de heren B-klasse vanavond van start tussen Wongco en Amstel atom boys II, in het sportcentrum Savaneta en morgenavond tussen Estrella Aruba transport en Galeria moderna. Deze wedstrijden zijn vóór de ontmoeting tussen Curacao en Aruba. Zondagmiddag om twee uur beginnen de best out of five finalewedstrijden in de dames A klasse tussen Rapid Red omega en Savaneta six stars.

Gisteravond ging de competitie door in de dames B klasse in de sporthal waarbij de ploegen Centro di barrio Noord en Ennia eagles de winnaars werden met ieder een 2-0 zege op respectievelijk Trappersclub en Savaneta six stars.

Van 5 tot 8 november

Simar: LO congres eerste uit serie

ORANJESTAD — Van 5 tot en met 7 november organiseert de werkgroep van de Simar het eerste Lichamelijke Opvoeding (LO)-congres, waaraan van iedere school twee onderwijskrachten kunnen deelnemen. Simar heeft het Bestuurscollege een subsidie gevraagd om dit congres te kunnen houden aangezien de kosten erg hoog zullen zijn. Het doel van dit eerste congres is het aanbieden van een uitgebreid en gevarieerd pakket van oefenstof op het gebied van gymnastiek, spel, atletiek en andere activiteiten op het motorisch vlak, rekening houdend met het algemeen gebrek aan accomodatie oftewel aangepast aan de eilandelijke situatie op de Antillen.

Voorts wil men door dit congres trachten te komen tot een eenheid en werken in de LO, die doorspeelt tot in de inhoud en organisatie van de schoolsport. Verder het stimuleren van de interesse in het algemeen voor het verder uitdiepen van mogelijkheden op het gebied van de lichamelijke opvoeding. Van Simar-zijde wordt erop gewezen dat dit congres gezien moet worden als eerste van een reeks, waarbij door middel van regelmatige evaluaties aan de hand van het werken in de praktijk en de voortdurende bezinning, gekomen kan worden tot een verantwoord en effectief LO-leerplan. Het congres wordt donderdagmorgen in het Colegio Arubano geopend met een korte inleiding door de organisatie. In de morgen uren houdt men zich bezig met opbouw van eenvoudige spelvormen, terwijl 's middags bij Pova aandacht wordt besteed aan recreatiespelen op het strand en in het zwembad. De eerste dag wordt met een evaluatie en vragenronde afgesloten. Vrijdagmorgen gaat men in het Colegio Arubano verder met allerlei bewegingsvormen zonder behulp van materiaal op het gebied van gymnastiek, spel en athletiek. 's Middags wordt in de kantine van de John F. Kennedyschool een aantal inleidingen over schoolsport en artikelen ten behoeve van lichamelijke opvoeding gehouden door Roy van Putten, J Gomez en een lid van de Simar werkgroep LO. In de sporthal Santa Cruz volgt een bewegingsinstuif met een evaluatie en vragen over de tweede dag. Tenslotte wordt zaterdagmorgen gestart met een korte roeitocht aan de noordkust met gezelschapsspelen te Andicury. 's Middags is de sluiting van dit eerste congres met een evaluatie, besprekingen van eventuele follow ups en een barbeque.

Uitslag poster-wedstrijd van SM-Rotary

WILLEMSTAD — Voor de Rotary poster-wedstrijd op Sint Maarten kwamen er niet minder dan 113 inzendingen binnen van de SM-jeugd. De jury bestond uit Margeray Chabert, de echtgenote van de afgetreden Rotary-voorzitter, pater Kamp van Grand Case en de kunstenaar Roland Richardson. Aan de Franse kant werd Sylvie Barry winnaar van de Orleans school terwijl Emma Richardson van de Bera de mer school in Marigot een eervolle vermelding kreeg. Aan de Nederlandse kant werd winnares Jeanine Gumbs van de John Larmonie school met een eervolle vermelding voor Leroy Mardenborough, wat de vijfde en zesde klassers betreft en bij de jongere schooljeugd werd Sandra Violenus winnares met een eervolle vermelding voor Sophia Hassell. De posters van de winnaars zullen op Sint Maarten verspreid worden.

FATHER J. DENNIS Murphy directeur voor de toelating tot het Saint Leo College in Florida komt zijn jaarlijkse bezoek aan Aruba brengen. Volgende week tot en met woensdag is hij iedere middag van twee tot vijf uur te spreken in Talk of the town. Geïnteresseerden en hun ouders zijn welkom en kunnen tijdens deze uren alle inlichtingen krijgen over dit college, waaraan reeds een groep uit Aruba studeert.

Gewichtheffen voor Antilliaanse titel

SANTA CRUZ — De Aruba weightlifting association organiseert morgenavond de Antilliaanse jeugdgewichthef-kampioenschappen 1981. De wedstrijden beginnen om 7 uur in de sporthal. Het wegen van de deelnemers en andere voorbereidingen beginnen reeds om 5 uur, waardoor de wedstrijden zelf op de aangekondigde tijd kunnen beginnen en vroeg kunnen eindigen.

ORANJESTAD — Gezaghebber Frans D. Figaroa is als vertegenwoordiger van het Bestuurscollege en Aruba naar Antigua vertrokken om daar de onafhankelijkheidsfeesten bij te wonen. Aruba werd door de eerste minister van Antigua Lester Bird uitgenodigd, waarna het BC besloot de gezaghebber af te vaardigen.

ORANJESTAD — Voor notaris mr J.R. Croes werd gisteravond ten huize van de heer en mevrouw Manuel Viana de acte verleden van Viana charity fund. Met dit fonds wil de heer Viana, die jaarlijks donaties aan vele instellingen op Aruba geeft, deze veilig stellen. Dit werk wordt nu door het fonds overgenomen, waarvan voorzitter is Urbano Maduro, penningmeester Bryan James, secretaris Ebby Arends en leden Henk Tulp en notaris mr J.R. Croes. De heer Viana schenkt aan de stichting een kapitaal waarmee gewerkt kan worden de traditie van bijdragen geven kan worden voortgezet.

Personalia

UIT NIJMEGEN werd bericht ontvangen dat aan de Katholieke Universiteit aldaar ing. Mito Coronel slaagde voor zijn doctoraal examen politicologie met specialisatie Internationale betrekkingen. Hij is een broer van Jacobo Coronel, hoofd van de Macuarima school.

ONLANGS ONTVINGEN de twee beste studenten van de Arubaanse Pedagogische Akademie (APA), Stella Chan en Judi Hurtado, de "Kiwanis Jan Bezem's Award", uit handen van de voorzitter van de Aruba Kiwanis club, Ray Farro. De uitreiking gebeurde in de Dutch Masters Room van het Sheraton hotel, na de installatie van het nieuwe Kiwanis-bestuur.

MARIA TERESA Perretta, is de verkoopleidster van de luchtvaartmaatschappij Dominicana de Aviacion, die vanaf zaterdag twee keer per week van Aruba naar de Dominicaanse Republiek en vice versa zal vliegen. General air services, Milo Muyale, treedt op als algemene verkoopagent op Aruba. De vluchten worden op maandag en zaterdag uitgevoerd volgens het schema: vertrek Dom. Republiek om 1.30 n.m., aankomst Aruba om [illegible] Curaçao, vertrek Aruba om 4.25 n.m. en aankomst in Santo Domingo om 5.30 n.m.

OP HET KABINET van de gevolmachtigde minister in Den Haag is de heer Celestino (Miro) Dabian benoemd tot hoofd van de afdeling Ontwikkelingssamenwerking en Personeelsbemiddeling. Hij volgt in deze functie de heer Anton van Hesteren op van wie de heer Dabian vele jaren assistent was. Als assistent staat de heer Dabian bij mejuffrouw Offermans. De heer Dabian is reeds zeven jaar bij het Antillenhuis in Den Haag werkzaam. Hij verzorgde daar onder meer de contacten met Aruba, terwijl de velen die het Antillenhuis bezochten steeds weer door hem werden bijgestaan.

Remitido

MAN i salubridat

MIRANDO desarojonan di laster tempu tà bon pa splika un biaha mas bon kla ta kiko ta e liña politiko di MAN. Espesialmente e pueblo votador, ku tur hende ta hasiendo tur sorto di buelta for di awor pa haña su voto, mester di splikashon korekto. E nesesidat pa splikashon korekto no ta debi na e hecho ku nos pueblo lo ta bobo o lo tin falta di e kapasidat pa husga pa su mes, manera otro partidonan ta bisa. E splikashon ta nesesario pa munstra un biaha mas ku Movimiento Antia Nobo ta un partido diferente! Nos diferensia ta sinta den e hecho ku nos partido ta boga pa un komunidat kaminda no ta existi explotashon mas, sino kooperashon. Kaminda no ta existi mas hustisia di klase, sino hustisia sosial. Kaminda no existi mas ku interes personal o di un grupo ta ser pone riba interes di e pueblo.

Den e kontekstо aki nos komo koordinadornan di MAN ke duna nos punto di bista riba e desarojonan den salubridat publiko. Tur gremio den nos komunidat ta di akwerdo ku salubridat publiko ja pa basta aña no ta sirbi interes di esnan pa kwa e ta destina. Ta pa años kaba nos pueblo ta sklama ku e kwido mediko no ta na agrado. Ta pa años kaba nos pueblo ta hasi sakrifisio pa bula den exterior bai buska un mihor kwido. Y asina nos por sigi ku muchu mas ehempel, pero esei no ta nesesario pasombra nos tur sa nan. Ku mester a bini un kambio den e situashon aki ta mas ku klaro. Y for di momento ku MAN a drenta den gobiernu di Korsou tur hende por a verwagt ku e kambio lo a bini. Movimiento Antia Nobo su liña politiko no ta djis un manera pa gana voto, pero ta e kompas ku tur mandatario mester sigi den nan manego. Nos kompas ta dirigi den e direkshon di pueblo y esei ta nifika ku e manego di nos mandatarionan tambe ta dirigi riba e nesesidatnan i sufrimento di nos pueblo.

Tur lokwal diputado Wout a hasi te ainda ta, envestiga ku si e organisashon di salubridat publiko ta di tal forma ku e por juda den ehekushon di e manego. E servisio di salubridat publiko ta e instrumento major den ehekushon di un manego di salubridat. Durante un aña largu diputado Wout a traha silensiosamente di dia i anochi pa wak kon e ta hasi e aparato aki funshona, pasombra esei no tabata et of e kaso! Esaki a kousa asina tanto presion den e aparato [illegible] mes [illegible] bai for di sla den e aparato aki.

Awor ku diputado Wout ta konvensi ku e gija di e servisio no ta apto pa kambia e lokwal pa años a bai mal der di mal manego, diputado Wout mes a disidi di pone man na obra. Y esaki ta eksaktamente e lokwal su partido ta spera di dje. Nos preokupashon ta ku pueblo mester haña e kwido ku e ta merese. Pa realisa esaki no por tene kwenta ku interes di un o mas persona, asto sin tene kwenta ku interes di pueblo.

MAN ta partidario pa kada suidadano haña trato humano, esta e trato ku nos tur merese. Pero esei no ta ansera ku interes di un persona o un grupito por prevalese riba interes general. E gritonan emoshonal ku nos ta tendiendo aktualmente ke logra net lo kontrali di lokwal MAN ta boga p'e. Nan si ta pone interes di un grupito riba interes di pueblo. Pero nan no por bisa esei di un forma kla i nan ta purba tira santu den wowo di pueblo pa medio di politikeria.

MAN su manego pa ku salubridat ta ku e kwido mester jega serka pueblo, esta serka nos tur. Nos meta ta promoshon di un salu mas optimal posibel, prevenshon di malesa i un kwido optimal na okashon di malesa. Na momento ku e aparato tin un gija mas apto e diputado lo haña mas tempo pa e bai dedika mas atenshon na asuntonan riba un plan mas haltu manera entre otro e plan di manego pa salubridat. Bao di e sirkumstansianan aktual e diputado i henter e bestuurscollege mester a mantene e servisio na bida pa garantisa e minimo na kwido di salu di nos pueblo.

Aktualmente nos ningun no por ripara fasil ku tin kambionan na kaminda, pasombra tin hopi stof den laira. Nos koordinadornan di MAN ke hasi un jamamento riba bo pa keda alerta, pasombra e kambionan ta tumando loga!

—Ofisina di dokter di gobierno lo bai duna na patientnan di gobierno mesun trato ku un partikular ta risibi, si esei ainda no ta e kaso.

—Lo bai bini mas informashon i formashon, riba kon kwida bo salu.

—Tambe pa ku nos kuminda di tur dia lo bini informashon i formashon, pa nos por skohe mas mihor lokwal e merkado ta ofrese.

Un preokupashon serio di nos partido ta tambe e hecho ku dia pa dia bida ta bira mas karo i ku informashon i formashon riba salu lo no kambia esei. MAN su meta ta ku tur suidadano mester tin sufisiente entrada pa e por kumpli ku su nesesidatnan basiko. Den e kwadro di [illegible] sialisashon di nos komunidat e aspekto aki ta hañando su debido atenshon.

MAN ta lucha pa alsimine nos tur su preokupashon, hunto nos tin di logra [illegible] nos isla. Terminando nos ke invita pueblo di Korsou pa sigui MAN na [illegible] no e base di palabra pero e base di hechos ku e mes por a experensia.

Na nomber di koordinashon di MAN
[illegible]

AWENOCHI "PLAY-OFF" FEMENINO SUPERIOR TA KUMINSA

Ganando ku skor di 3-1

Stakamahaktchie a kibra invikto di Birds den vòlibòl

WILLEMSTAD — E hoben ekipo di Stakamahaktchie ayeranochi a buta un fin n'e invikto di The Birds den e aktual kampeonato di vòlibòl lokal, derotando e ultimo aki ku skor di 3-1. Di e forma aki e ekipo di The Birds a sufri su prome derota den e aktual kampeonato di CuVoBo praktikamente den e fase final. Kon ku bai bin nan a keda posishona tòg n'e prome puesto den kategoria maskulino superior. E uniko partido ku The Birds ta falta ainda pa ehekuta ta netamente kontra di Sithoc, e aktual ekipo kampeon maskulino.

Apesar di ku e enkuentro di ayeranochi entre The Birds/Sansui/SWRC no a bai tur e sinku setnan nesesario, tòg e tabata un enkuentro agradabel i bistoso p'e kantidat di publiko basta grandi ku a akudi n'e kancha di SDK pa a presensia e enkuentro. Prinsipalmente e prome set a resulta esun mas bringa den henter e partido. Esaki ta keda ilustra tambe klaramente den e skor ku kua ela finalisa: 20-18 na fabor di Stakamahaktchie.

Den e di dos set tabata The Birds ku ta triunfa ku skor konvinsente di 15-3 empatando e enkuentro na unu. Esaki a resulta sinembargo den e euniko viktoria pa The Birds den e partido enkuestion. Tantu den e di tres komo di kuater set tabata Stakamahaktchie ku a triunfa ku skor di respektivamente 15-10 i 15-8, propinando The Birds asina nan prome derota den e aktual kampeonato.

Prinsipalmente The Birds, Stakamahaktchie i Sithoc lo bai duna otro basta dolor di kabes den e "play-off" semi final den kategoria maskulino superior ku no ta falta muchu pa kuminsa.

RESULTADO

E resultado dje otro dos enkuentronan ku a tuma luga tabata na fabor dje ekiponan Amstel Volley Gents i Atlantic Stars. Tabata Off Dam/Banco Industrial de Venezuela ku mester a baha kabes ku skor di 0-2 pa Volley Gents den divishon maskulino klase-A.

E parsialnan tabata: 15-9, 15-9 na fabor di Volley Gents. Den kategoria femenino klase-A tabata Zeemacht ku a kai vensi ku skor di 2-0 kontra di Atlantic Stars. Ambos set a finalisa 15-3 na fabor di Atlantic.

"PLAY—OFF"

Awenochi e "play-off" semifinal ta inisia den kategoria femenino superior. E kuater ekiponan ku a logra klasifika p'e buelta enkuestion ta: Green Socks/Good Year, Xaverianen/Comwest, Hurricane/Franky's Camera i Flying Six Atlas.

E "play-off" enkuestion ta priminti di bira hopi interesante. Green Socks aktual ekipo kampeon i lider absoluto durante dje kampeonato regular, huntu ku Hurricane - e uniko ekipo ku a propina Green Socks un derota - ta e dos kandidatonan di mas fuerte pa bai k'e titulo.

Esaki sinembargo no ta motibu pa balota e ekiponan di Xaverianen i Flying Six Atlas. Flying Six durante dje kampeonato '80 a finalisa komo sub kampeon i Xaverianen di su banda ta un dje ekiponan ku un trayektora basta largu den kategoria femenino superior i ku varios titulo tras di nan nomber.

AWENOCHI

Pa mitar di ocho e ekipo di Green Socks lo enfrenta Xaverianen i pa 9'or Hurricane lo sali kontra Flying Six. Ambos partido ta tuma luga den e kancha kubri di Sentro Deportivo Korsou na Brievengat, tur dos ta tambe, e prome for di e serie di tres. E ekiponan ku logra dos viktoria prome ta klasifika p'e buelta final.

Sewrajsingh steeds koploper

Clubcompetitie schaakvereniging Capablanca

WILLEMSTAD — Op afgelopen vrijdag werd de competitie om het clubkampioenschap 1981 van de schaakvereniging "Capablanca" voortgezet. De uitslagen van de tweede ronde zijn als volgt: Gino Mirza-Gerard Chin-A-Lien afgebroken; Johnny Krolis-Glenn Sewrajsingh 0-1; Alfred Mamber-Omalio Merien 0-1 per default; Angel Luyando vrij.

Gino Mirza verscheen zo'n drie kwartier te laat achter zijn bord, wat hem bijna de partij kostte. In grote tijdnood moest hij toezien hoe Chin-A-Lien in het middenspel een pion voor kwam te staan. Op wonderbaarlijke wijze wist Mirza toch nog de vereiste 50 zetten in de eerste 2 1/2 uur te doen. De partij werd afgebroken met een toreneindspel, waarin Chin-A-Lien het voordeel van één pion heeft.

Johnny Krolis zorgde bijna voor een sensatie. Door al te gauw een pion te nemen zag de huidige kampioen Glenn Sewrajsingh zich geconfronteerd met een loperzet, die Krolis een toren zou opleveren in ruil voor een loper. Iedereen dacht dat Krolis toen zou gaan winnen, maar Sewrajsingh bleef zich hardnekkig verdedigen. In het eindspel deed Krolis enkele zwakke zetten en verwaarloosde zo zijn stelling. Krolis verloor al zijn pionnen en zag zich genoodzaakt om op te geven. Omalio Merien won zijn partij tegen Alfred Mamber per default.

De stand na de tweede ronde: 1. Glenn Sewrajsingh 1 1/2 punt uit 2; 2-4. Gerard Chin-A-Lien 1 p uit 1 met 1 afgebroken partij; 2-4. Johnny Krolis 1p. uit 2; 2-4. Omalio Merien 1p. uit 2; 5. Gino Mirza 1/2p. uit 1 met 1 afgebroken partij; 6-7. Angel Luyando 0p. uit 1; 6-7. Alfred Mamber 0p. uit 1.

Het programma voor vanavond ziet er als volgt uit: Glenn Sewrajsingh-Alfred Mamber; Gerard Chin-A-Lien-Johnny Krolis; Angel Luyando-Gino Mirza; Omalio Merien vrij.

Ewald Berend bridgetoernooi

WILLEMSTAD — Afgelopen dinsdagavond streden 16 paren in de arena voor het Ewald Berend-bridgetoernooi.

De uitslagen van de paren die boven de 50% scoorden, is als volgt: 1.heren Oompje Hirschberg-Vos 68,37%; 2.heren Brown-Beerman 59,44%; 3.heren Moenir-Alam-Prinsen 57,91%; 4.echtpaar Maas 56,63%; 5/6 heren De Jong-Neele 53,83%; 5/6. heren V.d. Burg-Dekker 53,83%; 7.dames Geenen-Bergsma 53,06%; 8.dames Bongers-V/d Ende 51,02%.

Pakistan blijft verrassen in WK-bridgen

NEW YORK — Het Pakistaanse team blijft verrassen in de strijd om de Bermuda Bowl, het wereldkampioenschap bridge voor viertallen. Na de eerste zitting in de finale tegen de Verenigde Staten hebben de Pakistanen met 74-73 de leiding genomen. Het sterke spel van het Pakistaanse koppel Fazil/Ataullah bracht op de ene tafel een voorsprong, die door de Amerikanen Mackstroth en Rodwell op de andere tafel vrijwel weggewerkt werd.

In het kampioenschap bij de dames, de strijd om de Venice Cup heeft Groot-Brittannie in de finale een ruime voorsprong genomen tegen het Amerikaanse team: 101-69.

Sport in het kort

VOETBAL/PARIJS — De Bulgaar Georgi Slavkov (Trakia Plovdiv) heeft donderdag in Parijs de gouden schoen ontvangen. Slavkov kreeg die onderscheiding als succesvolste schutter van het afgelopen Europese voetbalseizoen. De Bulgaar scoorde 31 keer. Het zilver was voor de Hongaar Nyilasi (29 doelpunten)., het brons voor de Westduitser Rummenigge. UEFA-bekerwinnaar Ipswich Town werd in Parijs gekozen tot het beste clubelftal. AZ 67 werd op één punt achterstand tweede. De derde plaats was voor Bayern Muenchen.

VOETBAL/CALAMA — Cobreloa, de voetbalkampioen van Chili, heeft zich woensdag geplaatst voor de finale van het toernooi om de Zuidamerikaanse voetbalbeker, de Copa Libertadores. Penarol (Uruguay) werd met 4-2 verslagen. In de finale speelt Cobreloa tegen Flamengo, de kampioen van Brazilie.

AANSTAANDE ZATERDAG wordt er op de Holiday Inn tennisbanen door de HIT-tennisclub een gezelligheidstoernooi voor de leden gehouden. Bij deze gelegenheid kunnen de hotelgasten meedoen. Dit toernooi wordt zowel zaterdagmiddag als zondagmiddag van 3 tot 7 uur gespeeld. De jeugdafdeling van de club is in de afgelopen vakantie zeer actief geweest door round robins te spelen, terwijl er momenteel ladderwedstrijden aan de gang zijn. In de maand november en december worden er dubbels en gemengd dubbels gespeeld.

AUTOSPORT/BUENOS AIRES — Carlos Reutemann, de coureur, die dit seizoen net naast de Formule 1-wereldtitel greep, overweegt, volgens het Argentijns persbureau, de Williams-renstal te verlaten. De 39-jarige Zuidamerikaan ziet op 31 oktober zijn contract aflopen en staat in contact met andere formule 1-teams. Reutemann klaagde na de beslissende race in Las Vegas over de niet optimale steun, die hem de wereldtitel zou hebben gekost.

Tennistoernooi van Tokio

TOKIO — In de kwartfinales van het internationale tennistoernooi van Tokio is de als vijfde geplaatste Amerikaan Vitas Gerulaitis in de kwartfinales uitgeschakeld. De niet geplaatste Amerikaan Vincent van Patten, in de tweede ronde al verantwoordelijk voor de uitschakeling van de Argentijnse favoriet Clerc, had drie sets nodig om zijn landgenoot te verslaan. Na een verlies van 0-6 in de eerste set, waren de volgende twee wel voor Van Patten (twee keer 6-3).

In de kwartfinales sneuvelde ook de als zesde geplaatste Pool Wojtek Fibak. De Australier Mark Edmondson won in twee sets: 7-5, 6-2. Fibak was daarmee de zevende van de acht geplaatste spelers, die in het toernooi van Tokio vroegtijdig geelimineerd werden. Slechts McEnroe is nog niet uitgeschakeld.

In de derde kwartfinalestrijd, tussen Heinz Guenthardt en Tim Gullikson, kon de laatste niet echt waar maken, dat hij eerder Bjorn Borg had verslagen. Guenthardt serveerde beter. De Zwitser won daardoor na twee tie-breaks met 7-6, 7-6.

Op initiatief van Hondenclub Curacao

Gehoorzaamheidsexamen voor honden afgenomen

WILLEMSTAD — Op de fotocombinatie enkele honden samen met hun eigenaars tijdens het afleggen van het gehoorzaamheidsexamen dat gehouden werd op initiatief van Hondenclub Curacao.

WILLEMSTAD — Op 17 oktober heeft de Hondenclub Curacao haar eerste gehoorzaamheidsexamen voor honden afgenomen. Het was een zeer geslaagde dag en de opkomst van het publiek was erg groot. Er waren drie kandidaten in de puppyklas en alle drie zijn geslaagd. Deze kandidaten moesten met hun hond de eerste beginselen van de gehoorzaamheid afleggen. Er waren minimaal 30 en maximaal 50 punten te behalen. Het hoogste aantal punten werd behaald door de heer Langeveld met de hond Rusia. Hond en baas behaalden 44 punten en wonnen daarmee de beker.

In de A-groep waren er 17 kandidaten, waarvan er 3 afgewezen werden. Het minimaal aantal punten wat er behaald kon worden was 42 en het maximaal aantal punten was 70. De eerste prijs ging naar mevrouw Ooms met Boris, dit tweetal behaalde 67 punten en namen dan ook de beker in ontvangst. De tweede prijs was voor de heer Alewijnse met Inka die 65 punten behaalde.

Namens de Hondenclub Curacao gaat er eén woord van dank uit naar allen die deze dag tot een zeer geslaagd evenement hebben gemaakt., in het bijzonder de dames van de oudercommissie en het schoolhoofd van de Marnix-School. Verder een woord van dank aan de heer en mevrouw In 't Veld die eén demonstratie gaven met hun honden waarvan vooral de demonstratie van de heer In 't Veld met zijn bouvier Sheba in de smaak viel. Vooral de "omhelzing" van Sheba bij zijn baas trok ieders aandacht.

Verder wordt iedereen eraan herinnerd dat de nieuwe cursussen op 7 november beginnen. De sluitingsdatum is 2 november. Informatiebladen en inschrijfformulieren zijn verkrijgbaar bij Zuikertuintje, de Pet Shop en de dierenartsen.

Canon jeugd tennistoernooi

WILLEMSTAD — Op 15 november hoopt de Jeugdcommissie van de CLTB van start te gaan met het Canon toernooi, waarvoor Antraco als sponsor zal optreden. Indien de omstandigheden dit toelaten zal het toernooi evenals vorig jaar weer langdurig worden, zodat de jeugd qua aantal wedstrijden weer goed aan zijn trekken zal komen.

Het toernooi is een voor singles in klassen voor jongens en meisjes. De finales zullen rond 15 december plaatsvinden. Er wordt in principe in de weekeinden gespeeld met uitwijkmogelijkheden naar doordeweekse dagen. Het is een open toernooi dus iedere tennisser tot en met 18 jaar kan deelnemen.

Inschrijving dient te geschieden via de verenigingen, die over inschrijfformulieren beschikken, dan wel door opgave bij de heer Van der Net, telefoon nr. 36487. De inschrijving sluit op zaterdag 7 november. Uitreiking van de programma's zal op 12 november plaatsvinden.

Sovjet-Unie vergroot kansen op WK-eindronde

TBILISI — De voetbalploeg van de Sovjet-Unie heeft de kwalificatiewedstrijd voor het wereldkampioenschap tegen Tsjechoslowakije gisteravond in Tbilisi met 2-0 gewonnen. In groep drie in de Europese zone heeft de Sovjet-Unie daardoor de beste kansen op plaatsing voor de eindronde in 1982 in Spanje. Met nog twee wedstrijden, tegen Wales en Tsjechoslowakije, te gaan heeft de Sovjet-Unie elf punten uit zes wedstrijden. Wales kwam tot tien punten uit zeven duels en Tsjechoslowakije tot negen uit zeven.

Shengelia zorgde voor rust al voor de voorsprong van 1-0. In de eerste minuut na rust bezorgde hij de Tsjechoslowaken, in 1976 nog Europees kampioen, een koude douche door er 2-0 van te maken. In het stadion van Dinamo Tbilisi waren 80.000 toeschouwers.

Sovjet-Unie-Tsjechoslowakije 2-0(1-0). 28.Shengelia 1-0, 46.Shengelia 2-0. Scheidsrechter: Voitrot (Fra), toeschouwers: 80.000.

Stand in Groep drie:

Sovjet-U	6	5	1	0	11	16- 1
Wales	7	4	2	1	10	12- 4
Tsjecho	7	4	1	2	9	14- 5
IJsl	8	2	2	4	6	10-21
Turk	8	0	0	8	0	1-22

AUTOSPORT/YAMOUSSOUKRO — Bij de autorally van Ivoorkust is woensdag een kind omgekomen. Een Britse fotograaf schepte met zijn wagen het kind, dat de weg was opgelopen.

Experiment van wereldboksraad

Anderhalve minuut rust bij bokspartijen

MEXICO — De Wereldboksraad (WBC) gaat vanaf aanstaande zondag in Mexico een in de bokswereld uniek experiment doorvoeren. In plaats van de gebruikelijke zestig seconden, mag er in Mexico tussen de gevechtsronden door anderhalve minuut rust genomen worden. In 1982 wordt de regel ook van toepassing op internationale gevechten, die in Argentinie, de Verenigde Staten en Italie afgewerkt worden.

Voordat het experiment met de extra-rust (vooral bedoeld om de boksers lichamelijk te sparen) tot een nieuwe regel wordt, verwacht de WBC nog een hevige strijd. De tegenstanders van de langere rustpauze, stellen, dat de 90 seconden pauze de verzorgers meer kans geeft een aangeslagen bokser weer in goede conditie te brengen. Dat is, volgens hen, in strijd met het doel van de sport. Voorstanders van het invoeren van de nieuwe regel zeggen, dat de zestig seconden rust, die momenteel gehanteerd wordt, te weinig is om lichamelijk te herstellen van de zware inspanning, die een gevechtsronde van een bokser eist.

Om de gezondheid van de boksers goed te beschermen, gaat de WBC het nieuwe jaar ook het gebruik van een medisch paspoort instellen. Het document, afgekeken van de motorsport, geeft de fysieke toestand van de bokser weer. Het moet daardoor onmogelijk worden, dat boksers met een medisch boksverbod aan gevechten deelnemen.

Voetbal in Italie

FLORENCE — In de hoogste klasse van de Italiaanse voetbalcompetitie is gisteren één wedstrijd gespeeld. Fiorentina kwam op eigen terrein tegen Ascoli niet verder dan een gelijkspel: 0-0. De ploeg uit Florence neemt de vierde plaats in met acht punten uit zes wedstrijden.

De stand bovenaan is na zes wedstrijden: 1. Juventus 6-12; 2. AS Roma 6-9; 3. Inter Milan 6-9; 4. Fiorentina 6-8; 5. Napoli 6-7.

De stand is nog steeds 4-1 voor Karpov

Remise in tiende partij WK-schaken

MERANO — Wereldkampioen Anatoli Karpov en uitdager Viktor hebben gisteren in Merano de tweekamp om de wereldtitel hervat. Dat gebeurde, nadat Kortsjnoi door het opnemen van zijn tweede time out vijf dagen pauze had ingelast. De stand na negen partijen is 4-1 in het voordeel van Karpov. De speler, die zes partijen wint, mag zich wereldkampioen noemen. Beide spelers kwamen gisteren pas laat de speelzaal binnen. Karpov had de dag tevoren besteed aan een bezoekje aan Venetie. Kortsjnoi had zich opgesloten in zijn villa, waar hij zich voorbereidde op de tiende partij.

REMISE

Na 32 zetten werd de tiende ontmoeting tussen beide grootmeesters in remise geeindigd. Dat gebeurde op voorstel van Karpov, die met wit speelde. De stand is hierdoor ongewijzigd gebleven: 4-1 in het voordeel van titelverdediger Anatoli Karpov.

Deze tiende partij was zeker geen saaie remise. Karpov speelde weer dezelfde rustige opening als in de achtste partij, maar deze keer beter en bereikte een klein maar duidelijk voordeel. Hoe meer stukken er geruild werden, des te duidelijker was dit voordeel zichtbaar. Het keerpunt kwam op de 28e zet toen beide spelers nog één toren en één paard hadden. Karpov stond toe dat Kortsjnoi zijn paard naar een beter veld omspeelde, waarna wits voordeel te gering geworden was en enkele zetten later tot remise besloten zag.

Kortsjnoi arriveerde pas twee minuten na het indrukken van de klok. Hij was zichtbaar nerveus en bleef de gehele partij heen en weer lopen. Op de dertiende zet verwisselde hij zijn bril voor een zonnebril met sterk reflecterende glazen. De partij kwam niet echt tot leven, hoewel Karpov zich toch enkele voordeeltjes verwierf. Het lang aanhoudende applaus bewees, dat Kortsjnoi zich ondanks de achterstand nog altijd mag verheugen in de sympathie van de talrijke toeschouwers. Vóór het begin probeerde men in het kamp van Kortsjnoi alle tekenen van pessimisme de kop in te drukken. Petra Leeuwerik, het hoofd van de delegatie van de uitdager, meende "Vandaag kan en mag Viktor niet verliezen. De here God is toch geen communist".

Minister bezorgd over tekorten betaald Voetbal

RIJSWIJK — De minister van CRM, Andre van der Louw, maakt zich zorgen over de toenemende exploitatietekorten in het betaalde voetbal. In het seizoen 1980/81 zijn de ongedekte exploitatietekorten van het betaalde voetbal met 5,5 miljoen gulden gestegen, van 4,3 miljoen naar 9,8 miljoen. De door het Budget Bewakingsinstituut (BBI) opgestelde richtlijnen zijn overschreden met een bedrag van ruim elf miljoen gulden. Het gevolg daarvan is dat de schuld van het totale betaalde voetbal is gestegen tot 38,5 miljoen gulden per eind juni 1981.

De minister schrijft in een brief aan de voorzitter van de vaste Kamercommissie voor CRM dat hij overleg heeft gepleegd met de andere externe geldgevers van het betaalde voetbal. In dit overleg, dat op 28 oktober heeft plaats gevonden, hebben de externe geldgevers zich nogmaals op het standpunt gesteld, dat er slechts een basis is voor het ontwikkelen van een tweede vier-jarenplan, wanneer de betaald voetbal organisaties (BVOS) werkelijk de taakstellende begroting voor het seizoen 81/82 naleven.

Teneinde daarover uitsluitsel te kunnen geven heeft de KNVB een enquette bij de BVOS ingesteld naar de exploitatieresultaten per 5 oktober naar het op basis daarvan opstellen van de meest realistische verwachtingen voor het seizoen 81/82.

De minister verwacht de gegevens half november te ontvangen. Aan de hand van die gegevens zal, in overleg tussen de externe geldgevers, het BBI en de KNVB, worden bezien in hoeverre aan de gestelde voorwaarden om met de ontwikkeling van het tweede vier-jarenplan door te gaan, wordt voldaan. Van der Louw vindt dat er in bepaalde facetten (CAO's, marketing, accomodaties) van het eerste vier-jarenplan van het gezondmakingsproces betaald voetbal vooruitgang is geboekt. Hij beschouwt echter het nauwkeurig afstemmen van uitgaven en inkomsten nog steeds het leidende beginsel in dat proces. De minister zegt dat hij, gezien het belang van het overleg, de werknemersorganisaties er zelfstandig bij zal betrekken, wanneer die onverhoopt niet zouden zijn opgenomen in de delegatie van de KNVB.

BASKETBAL/NEW YORK — De Amerikaanse oud-international Luther Ticky Burden is voor een rechtbank te New York veroordeeld tot een gevangenisstraf van zes tot achttien jaar. Burden, bij het wereldkampioenschap basketbal van 1974 in Puerto Rico tot beste speler verkozen, kreeg die straf voor zijn aandeel in een bankoverval in juli 1980. Twee dagen na de misdaad werd het trio gearresteerd.

VANUIT SURINAME het verzoek om een correspondentievriendschap aan te gaan met Maritha Grens. Zij is 21 jaar en werkt. Zij wil graag gaan corresponderen met sexegenoten tussen 21 en 25 jaar. Zij houdt van reizen. Het adres: Ilaco Suriname nv. Mr dr J.C. de Mirandastraat 9, Paramaribo, Suriname.

Ingezonden

Kleuterschoolprogramma

Er verschijnen de laatste weken minder juiste en onvolledige berichten in de kranten over een kleuterschoolprogramma dat opgezet is door het C.L.O (Centrale voor Leermiddelen Ontwikkeling). Het gaat niet aan, alles te corrigeren en aan te vullen. Anderzijds gaat het om een te belangrijke zaak. Hier volgen daarom enkele correcties en aanvullingen.

1. Onjuist is, dat het CLO een methode wil invoeren. Het CLO is een uitvoerende instantie. Een aantal mensen die daarvoor gevraagd zijn, werken op het CLO aan het samenstellen van boeken die nodig zijn voor de school. Zij maken niet zelf uit wat zij doen. De samenwerkende onderwijsinstanties als departement, de schoolbesturen, en ook het BC als schoolbestuur, stellen voor wat op het CLO wordt gemaakt. De minister beslist wélk werk er gedaan wordt. Natuurlijk zien de medewerkers van het CLO graag dat hun werk gebruikt wordt, maar niet ZIJ beslissen daarover. Zie punt 2.

2. In de taakomschrijving van het CLO staat: "Over het al dan niet introduceren van een door het CLO vervaardigd programma, methode of middel wordt niet door het CLO beslist, dit aspect ligt in handen van de beleidsbepalende instanties. "Natuurlijk, een schoolbestuur beslist zelf over het al of niet invoeren van een methode of programma. Nu hadden de schoolbesturen weliswaar zelf voorgesteld, dat het CLO een programma zou maken voor het Nederlands op de kleuterschool. Vandaar dat men even uit het oog heeft verloren, dat, formeel, aan de beleidsinstanties gevraagd moest worden, om het programma metterdaad in de school te brengen. Dat is de "procedure-fout" die de minister zelf vermeldt in zijn schrijven, waarin hij bekend maakt dat hij, om die reden, de doorvoering van het programma opschort. Tevens geeft hij in die brief aan, dat het Departement van Onderwijs (waar het CLO onder valt) contact zal opnemen met de Werkgroep Kleuteronderwijs. In die werkgroep zijn namelijk de beleidsinstanties vertegenwoordigd. De eigenlijke taak van die Werkgroep is weliswaar slechts: begeleiding van kleuterleidsters (aldus het Memorandum over beleidskwesties in het Kleuteronderwijs, van 23 okt. 1980, een stuk van de juridische afdeling van het Departement van Onderwijs, mede ondertekend door minister Veeris). Die werkgroep kan uiteraard ook geen beleidsbeslissing nemen (het al of niet doorvoeren van het programma). Wel kunnen de leden van die groep de verstrekte gegevens doorgeven aan de instantie die zij vertegenwoordigen.

3. Duidelijkheidshalve: De VLC kan geen zitting hebben in de Werkgroep Kleuteronderwijs. Zij hebben dit wel gevraagd, in een vergadering van 12 nov. 1980, en de minister heeft die vraag voorgelegd aan de schoolbesturen. De schoolbesturen hebben schriftelijk geantwoord, op 18 november 1980, dat het niet kon, omdat het niet verenigbaar was met de taak van de werkgroep. Merkwaardig is dan wel, dat er liefst drie VLC-leden verschenen op de werkgroepvergadering van 5 juni 1981. De bevoegde instanties zijn er slechts in vertegenwoordigd door één persoon. Men zei overigens, de vergadering als toehoorder te willen bijwonen. Nóg merkwaardiger was de uitleg (?) van de voorzitter (de hr H. Vijber) die beweerde: "De Schooladviesdienst is de verantwoordelijke instantie en beslist dan ook wie binnen het project kan participeren, en niet de schoolbesturen". Zo zit dat. Wat de minister volgens officiele regelingen moet vrágen, dat zal déze voorzitter wel even eigenmachtig beslissen.

4. In de Amigoe van 28 oktober 1981 wordt de indruk gewekt (in het artikel: "Kleuterleidsters over CLO-project; Nederlands op kleuterschool niet zonder meer promoveren") dat de kleuterleidsters unaniem tegen de doorvoering van het programma zouden zijn, omdat het programma niet bijdraagt tot de verwezenlijking van een Papiamentstalige school. Feit is, dat zeer veel, om niet te zeggen praktisch alle kleuterleidsters, blij waren met het programma. Dat men daarnaast ook onderhand wel eens een beslissing wil zien over het Papiaments als voertaal: allicht, wie wil dat niet? Er is al over gesproken op vergaderingen van CLO met de minister (zeer concreet op 18 aug. 1980 en op 12 dec. 1980), en één der medewerkers kreeg tot taak het opstellen van een Papiaments component voor de kleuterschool, maar de betrokken persoon werd vervolgens inspectrice. Blijkbaar kan niet alles tegelijk, ook niet bij het CLO.

5. In krantenartikelen en via de radio laat de VLC het voorkomen alsof de boven vermelde procedure-fout van zo groot belang was. Totaal onbelangrijk is die "fout" niet (zie de maatregel van de minister), maar het is uiteraard slechts een formele aangelegenheid. In feite is het een kleinigheid, die wegvalt tegen het belang van de ongeveer 4000 kleuters die per jaar de kleuterschool (laatste jaar) bevolken. De voorzitter van de VLC sprak zich als volgt uit in een zeer rustige vergadering van een VLC-vertegenwoordiging met enkele CLO-medewerkers (20 oktober 1981, informatiebijeenkomst over het kleuteronderwijsprogramma): "Over procedurefouten praten we niet meer, dat zijn dingen die kunnen gebeuren maar die ook rechtgezet kunnen worden". Hij voegde daar echter aan toe, dat naar de mening van de VLC het programma niet in de lijn lag van de promotie van het Papiaments, en dat men er daarom tegen de actie zou komen. Van CLO-zijde werd daarop opgemerkt, dat het volgens de minister zelf nog wel enkele jaren kon duren voordat men aan Papiamentu in school toe was; gevraagd werd: wat moet dan gebeuren met de kinderen waarvoor noch een Papiaments noch een Nederlands programma was. De VLC-man meende, dat die dan maar tussen de wal en het schip moesten vallen.....
(Welke ouders een dergelijk standpunt kunnen waarderen, ontgaat ons).

6. En hoe zit het nu met dat kleuterschoolprogramma zelf? Het voorstel, een dergelijk programma op te stellen, komt van het departement, het Eilandgebied en de Schoolbesturen. De minister gaf opdracht eraan te werken. Er is twee jaar aan gewerkt, in nauwe samenwerking met de inspectrices mevr. Sanders en mevr. Liberia. Direct erbij betrokken was ook drs Samson, orthopedagoog, die tot voor kort eveneens werkzaam was bij het CLO. Vorig schooljaar is het programma op drie scholen uitgeprobeerd, onder begeleiding. De resultaten zijn getest en nagegaan en dat leidde mede tot nog enkele verbeteringen. Vervolgens zijn er in het begin van dit schooljaar 17 instructiebijeenkomsten geweest met telkens ongeveer 15 kleuterleidsters. Praktisch alle 200 kleuterleidsters zijn daarbij aanwezig geweest, en de bijeenkomsten verliepen tot aller tevredenheid. Vanaf begin oktober startte men. Op 14 september werd dit door het Departement van Onderwijs aan de hoofden en leidsters meegedeeld... en dat was mogelijk iets te voortvarend, zie boven, punt 2. Intussen draaide het programma dus op praktisch alle scholen vanaf begin oktober, en het beviel uitstekend. Het bleek een goed programma te zijn, en het voorstel van de beleidsinstanties om een dergelijk programma door het CLO te laten maken bleek dus zeer juist, evenals de beslissing van de minister om inderdaad een dergelijk programma te laten samenstellen. Vervolgens was er de VLC, die zich tegen het doorgaan van het programma verklaarde en daarover contact opnam met de minister. Formeel was er (mogelijk) iets fout gegaan. Laten we nochtans hopen, dat de bedoelde procedurefout snel hersteld kan worden (zie de mening van de VLC-voorzitter...) en dat de beslissing enkel genomen zal worden met het oog op het belang van de Antilliaanse kleuters.

FR ANTON VAN OIRSCHOT

(Medewerker CLO)

(Noot: Het bovenstaande is geschreven zonder overleg met het Hoofd (officieel: coordinatrice) van het CLO, mevr. R. Akkermans, die in Nederland is - Fr. A.).

Bejaardenstichting Birgen di Rosario:

Overheidssubsidie dekt onkosten niet

WILLEMSTAD — De lasten van de stichting Birgen di Rosario, welke zich namens het Wit Gele Kruis inzet voor de bejaardenzorg op Curacao, beliepen verleden jaar een bedrag van bijna 2,4 miljoen gulden. Eén deel van deze kosten moet men zelf betalen, omdat de subsidie van de overheid deze uitgaven niet dekt. Zo blijkt uit een communique van de Birgen di Rosario stichting.

De kosten om een bejaarde in een tehuis te verplegen - waar het dikwijls op neer komt, hoewel het eigenlijk om het verzorgen moest gaan, komen neer op dertig gulden per persoon per dag. Dit is echter slechts het vijfde deel van wat de overheid aan daggeld betaalt voor de verpleging van bejaarden in het Sanatorium. Naast de verzorging, verpleging in een tehuis kent men ook de verzorging van de bejaarden in hun eigen woning; dit gebeurt nu met 120 bejaarden. De raming van de kosten hieraan verbonden bedraagt 450 mille oftewel op 23 gulden per dag per persoon. Deze kosten neemt de overheid geheel voor zijn rekening. Tot heden toe is men nog niet zover dat men zelfbetalende bejaarden kan opnemen, in dit open bejaardenwerk, hoewel daar aan wel gedacht wordt.

De inkomsten van de stichting bestaan uit de verpleeggelden van de Curacaose overheid van een paar andere eilanden; in totaal ongeveer 1,6 miljoen gulden. Van particuliere bejaarden ontvangt men ongeveer 380 duizend gulden. Zoals gezegd: de totale onkosten komen uit op 2,4 miljoen, zodat er een flink tekort is.

Birgen di Rosario verzorgt 235 bejaarden in Huize Welgelegen en het Richardustehuis. Telt men daarbij de bewoners van de andere bejaardentehuizen op Curacao dan komt men uit op een totaal van ongeveer 400; dit is slechts vier procent van de huidige bejaardenbevolking (65 plussers). Deze groep groeit steeds meer aan. Daarom moet men aannemen dat er steeds meer mensen in aanmerking zullen komen voor verzorging in een van de tehuizen. Gezien de penibele financiele toestand van vele bejaarden wordt het dus steeds dringender maatregelen te nemen.

Uit de bejaardennota van drs M.A. Horsford blijkt dan ook overduidelijk dat er haast gemaakt moet worden om dit probleem, dat alleen maar groter kan worden, zo spoedig mogelijk op te lossen. De door hem geadviseerde uitbreiding met een 50-tal bedden per jaar is dan ook mede de richtlijn, die gevolgd wordt om de beddencapaciteit van Birgen di Rosario uit te breiden. Dit zal als alles goed loopt, pas in 1983 een realiteit zijn. Vandaar dat onze plannen zo spoedig mogelijk een meer concreet karakter zullen moeten krijgen, te meer ook daar nu nog de steun van Nederlandse fondsen verkregen kan worden zonder het eiland met grote investeringskosten te belasten.

Birgen di Rosario is daarom dankbaar voor de recentelijk ondervonden medewerking bij het vervoer enz. van de tientallen door het Betlehem ziekenhuis in Den Haag aangeboden ziekenhuisbedden. Men hoopt dat men op de medewerking van de bevolking kan blijven rekenen bij zijn werk.

Ged. Wout:

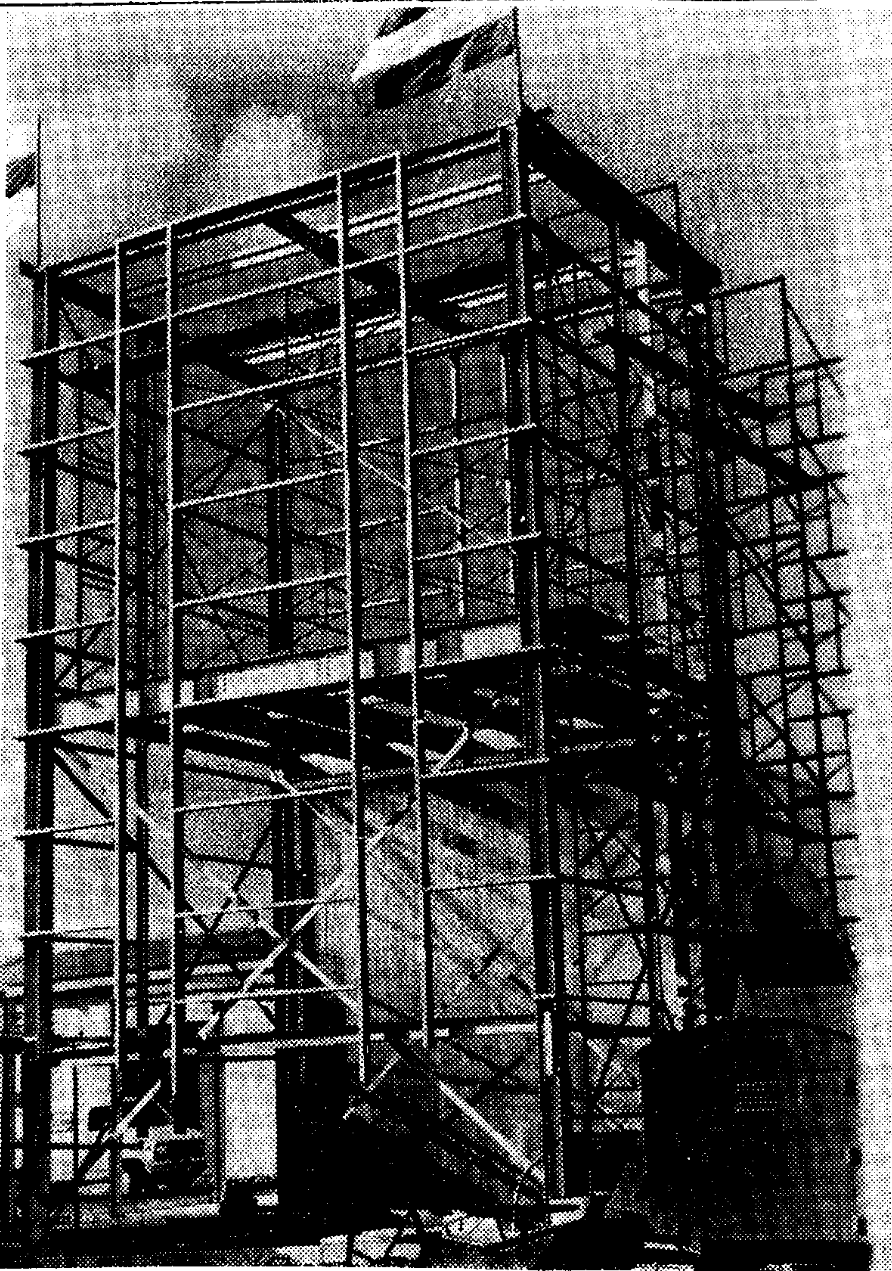
Bioloog nodig voor onderzoek eetgewoonten

WILLEMSTAD — "Op aandringen van prof. Hautvast van Wageningen die het voedselprojekt op Curacao zal begeleiden, is een bioloog belast met dat projekt". Aldus reageerde gedeputeerde van volksgezondheid Lucille Wout op de kritiek van de Dietistenvereniging op de benoeming van George Juliana die als bioloog is aangesteld bij de GGD en belast is met het voedselprojekt.

Gedeputeerde Wout vond de felle reactie van de Dietistenvereniging nogal bevreemdend omdat die vereniging wel op de hoogte zou zijn gebracht van het eilandelijk projekt dat voorafgegaan wordt door een onderzoek over de eetgewoonten van de bevolking. Daartoe zei prof. Hautvast een bioloog nodig te hebben terwijl pas bij de uitvoering van het projekt een dietist kan worden aangetrokken.

De Dietistenvereniging heeft zelf ook een voorlichtingsprogramma opgesteld in samenwerking met de Cede Antias, en afgesproken is dat er tussen de GGD en die vereniging een coordinatie zou worden besproken. Dat programma zou echter pas in september van het volgend jaar kunnen starten.

De weinig zeggende aankondiging via de televisie waarbij de bevolking eraan wordt herinnerd groenten en fruit op te nemen in het dagelijks dieet, is inmiddels ingetrokken. De gedeputeerde vertelde dat die oproep speciaal was gedaan in het kader van de Wereldvoedseldag en dat het niet de bedoeling was die te blijven uitzenden.

Illegalen niet gedetineerd op St. Maarten

WILLEMSTAD — De bij een politie razzia opgepikte buitenlandse dames die als animeermeisjes en zo dienst deden zonder daartoe vergunning te hebben zijn niet in het Sintmaartense Huis van Bewaring opgesloten vanwege de toestand waarin dit centrum voor gedetineerden zich bevindt. Zij kregen wel te horen dat zij zo snel mogelijk hun vertrek moesten regelen. De Vreemdelingenpolitie zou een en ander in de gaten houden.

Bij een andere controle door de politie werden er 45 mannen en zeven dames aangehouden die geen vergunning hadden om op de Nederlandse kant van het eiland te werken. Ook zij werden korte tijd opgehouden en kregen toen te horen dat zij zo snel mogelijk het eiland moesten verlaten. Van de aangehoudenen werden er ook elf aan de gendarmerie op de Franse kant overgeleverd.

Personalia

KATHERINE A. O'CONNOR is een van de zeventig studenten aan het St Leo College in Florida die opgenomen zijn in wat genoemd wordt het Gamma Alpha genootschap. Daartoe wordt men toegelaten als men 45 semesteruren achter een puntengemiddelde heeft gehad van 3,25 of meer. Met het lidmaatschap gaat een diner gepaard. De Curacaose studente ontving het lidmaatschap uit handen van dr Robert Gould, vice-voorzitter voor academische zaken. Zij is een dochter van het echtpaar Francis D. O' Connor.

SANTE MARTA OCEANFRONT nv maakt de opening bekend van de Coral Cliff resort and beachclub aan de Santa Marta-baai te Banda Abao. Dit gebeurt officieel zondag 1 november om vier uur 's middags met een cocktail party. Voorgeschreven kleding: sportkledij.

Summit werkgevers tegen vergunning voor hun manager

WILLEMSTAD — De werknemers van het Sintmaartense Summit-resort hotel hebben gezaghebber mr ing. Ralf Richardson laten weten dat zij er tegenstanders van zijn dat hun manager R.D. Kupersmith een werkvergunning krijgt. Tot heden toe werkt hij in feite illegaal op Sint Maarten, want hem is nog geen werkvergunning verleend, zo meldde laatst de vakbond UFA van Willy Haize. De Summitwerknemers zijn er tegen omdat de heer Kupersmith zijn personeel niet goed zou behandelen. Onder meer wordt de term slaaf gebruikt. Zo blijkt uit een bericht in het Sintmaartense blad Windward Islands Newsday.

Zakenvaria

WILLEMSTAD — In het industriepark te Brievengat werd gisteren spantenbier gedronken. Reden daarvan was, dat bij de bouw van het pand, waar straks Vanddis NV en Love Ice hun intrek zullen nemen, de hoogste top bereikt was.

Sandinistische vertegenwoordiger:

Amerika staat vrede in Midden Amerika in de weg

DEN HAAG — De steun van de Verenigde Staten aan de rechtse regimes in Midden-Amerika staat de vrede in dit gebied in de weg. Constructieve voorstellen worden genegeerd en een militaire oplossing van de problemen heeft in Washington de voorkeur. Dit is de mening van Raul Guerra van het Sandinistische bevrijdingsfront van Nicaragua. Hij sprak donderdag op een persconferentie in Den Haag. Ook vertegenwoordigers van de guerrillabewegingen uit Guatemala en El Salvador voerden daar het woord. De bijeenkomst was georganiseerd door het Europese secretariaat van de Solidariteitsbeweging met Nicaragua. Van die beweging was ook een lid uit de VS aanwezig.

Alle sprekers toonden zich bezorgd over de politiek van de regering-Reagan in Centraal-Amerika. Volgens hen is die gericht op het instandhouden tot iedere prijs van de rechtse regimes in Guatemala en El Salvador en op de ondermijning van de Sandinistische regering van Nicaragua. De steun aan de dictaturen is vooral militair gericht en uit zich in El Salvador het meest direct in de aanwezigheid van een aantal Amerikaanse militaire adviseurs, aldus Guerra. Ricardo Gomez van de Guatemalaanse bevrijdingsbeweging Frente popular 31 de enero voegde daaraan toe dat de VS in hun politiek gesteund worden door Argentinie, Chili en Israel. Dat laatste land zou vooral bijstand leveren bij het opzetten van een geavanceerd opsporingsnetwerk in de betrokken Middenamerikaanse landen.

De plannen van de regimes van Guatemala en El Salvador voor verkiezingen werden door alle sprekers afgedaan als een farce en onbetrouwbaar daar ze volgens hen geen enkel ander doel dienen dan het overeindhouden van de eigen machtspositie.

WILLEMSTAD — De ambassadeur van Frankrijk in Suriname, Jean-Paul Schriecke, verblijft dezer dagen voor een bezoek op Curaçao. In dat kader bracht hij eerder deze week een beleefdheidsbezoek aan het BC waar hij werd ontvangen door de waarnemend gezaghebber mr Faroe Metry. Bij dat bezoek was de Franse ambassadeur vergezeld van de honorair consul van Frankrijk op Curaçao, mevrouw Elaine Gorsira en de heer Roy Singer van het Bureau Buitenlandse Betrekkingen. Op de foto vlnr mevr Gorsira, ambassadeur Schriecke, wnd gezaghebber Metry en Roy Singer van BBB.

Medewerking van jongelui gevraagd bij kerken assemblee

WILLEMSTAD — Het organiserend comite voor de assemblee van de Caribische kerken op Curacao volgende maand zoekt een twintigtal jongelui die willen meewerken als assistenten en informanten. Het gaat hierbij om belangeloos werk door vrijwilligers. Hun taak is de informaties door te geven, de gasten te begeleiden in het hotel, maar ook meegaan om te winkelen en gewoon de gasten wegwijs te maken. Er worden op deze bijeenkomst van de Caribische conferentie van kerken (CCC) ongeveer 350 afgevaardigden verwacht. Degenen die belangstelling hebben voor deze taak kunnen contact opnemen met C. Accord (Oeralweg 121, tel. 23195). De conferentie wordt van 19 tot en met 25 november gehouden.

WILLEMSTAD — In het Marine-bezinningscentrum Ascencion wordt zondag weer het maandelijkse open house gehouden., tussen tien en twaalf uur 's morgens. Om tien uur begint men met een korte kapeldienst. Daarna treedt mariachi 5 April op. Alle belangstellenden zijn welkom.

AMERICA LATINA

SANTA CLARA Zeventien mensen zijn woensdag gedood en twintig anderen zijn gewond bij een explosie in een chemisch laboratorium in Santa Clara. Drieduizend mensen zijn geevacueerd om brandweerlieden in staat te stellen hun werk te doen.

WASHINGTON — Het reele bruto nationaal produkt (BNP) van de Verenigde Staten is in het derde kwartaal van dit jaar op jaarbasis met 0,6 procent afgenomen, zo heeft het Amerikaanse ministerie van Handel woensdag bekendgemaakt. In het tweede kwartaal nam het BNP met 1,6 procent af. Een vermindering van het BNP in twee opvolgende kwartalen wordt in het algemeen gehanteerd als de definitie van een recessie.

GUATEMALASTAD — Op 7 maart 1982 zullen er in Guatemala verkiezingen worden gehouden voor een president, het parlement en de gemeente raden. Dit heeft president Romeo Lucas Garcia bij decreet bepaald. De officiele kandidaatstelling voor het presidentschap is begin volgend jaar. Nu al staat vast dat generaal Anibal Guevara door de regeringspartijen naar voren geschoven zal worden.

LONDEN — Paus Johannes Paulus II, die zich van de verwondingen door een aanslag in mei goed heeft hersteld, brengt volgend jaar een bezoek aan Groot-Brittannie. De primaat van de Britse katholieke kerk, kardinaal Basil Hume, zei woensdag dat de paus zich naar eigen zeggen voorbereidt op een pastoraal bezoek eind mei aan Engeland, Schotland en Wales. Kardinaal Hume verklaarde dat er bij het opstellen van het reisprogramma overigens rekening moet worden gehouden met de gezondheidstoestand van de paus.

PANAMA-STAD — Panama heeft besloten de viering van onafhankelijkheidsdag op 3 november niet door te laten gaan wegens twee epidemieen waardoor meer dan de helft van de bevolking ziek zou zijn geworden. De regering wil hiermee voorkomen dat de bindvliesontsteking en hersenvliesontsteking zich verder verspreiden. De laatste aandoening is beperkt tot de hoofdstad. Vooral jonge kinderen hebben er last van. Volgens de bevoegde autoriteiten steeg het aantal mensen met hersenvliesontsteking in Panama-stad tussen 13 en 19 oktober van 20.000 tot 60.000.

LIMA — De door Ecuador gedane wapenaankopen zijn van normale aard, zo meent de chef-staf van het Peruviaanse leger, generaal Otto Elespuru Revoredo. Ieder land heeft het recht en de bevoegdheid zijn strijdkrachten op peil te houden om zo zijn souvereiniteit te kunnen bewaren en zijn grenzen te kunnen beschermen. Zoals bekend hebben Peru en Ecuador eerder dit jaar elkaar in de haren gezeten en heeft er een formele oorlog in hun grensgebied gewoed.

PANAMASTAD — De regeringen van Panama en Colombia hebben bij de VS hun beklag gedaan over het feit, dat Amerika zijn belofte niet nakomt om samen met deze landen een stuk Interamerikaanse rijksweg aan te leggen naar Darien. Darien ligt in het grensgebied tussen beide landen en is erg bosrijk. Tien jaar geleden heeft Amerika toegezegd 2/3 deel van de kosten voor zijn rekening te zullen nemen.

GUATEMALASTAD — De regering van Guatemala heeft beloofd het leven te zullen eerbiedigen van de guerrillastrijders als zij hun wapens neerleggen. De guerrillagroepen hebben daar echter een zwaar hoofd in.

Volgens de legercommandant generaal Benedicto Lucas Garcia hebben vele leden van de clandestiene verzetsgroep Volksleger zich overgegeven.

Hij noemde als voorbeeld voor het respecteren het geval van de pater Jesuiet Luis Eduardo Pellecer Faena die ook guerrillastrijder was.

BUENOS AIRES — De acteur, filmregisseur en film producent Armando Bo van Argentinie is overleden na een langdurige ziekte aan een kwaadaardig gezwel. Hij heeft meer dan veertig films op zijn naam staan en heeft historie gemaakt als Argentijnse cineast. Het thema was doorgaans de passie van de mens met sociale en erotische elementen daarin vermengd. Hij was 66 jaar.

CARACAS — In Venezuela is men het er nog steeds niet over eens of het ingrijpen van de overheid in het advertentiewezen door bv advertenties over sterke drank te verbieden nu een aantasting is van de persvrijheid. De regering verdedigt zich met te zeggen dat 65 procent van de ongevallen en delicten gebeuren onder invloed van sterke drank. Van de andere kant is men ervan overtuigd dat de Copei regering gauw de hand licht met de persvrijheid. In september kreeg de zender Ecos del Orinoco een uitzendverbod opgelegd van 24 uur omdat men opgezet zou hebben tot staking.

BOGOTA — De productie van ruwe olie in Colombia is toegenomen in augustus tot 4,2 miljoen barrel, een stijging met 137.788 barrels in vergelijking met juli, welke maand ook 31 dagen telt. Ook over het eerste halfjaar werd een vooruitgang geconstateerd.

Driehonderd deelnemers ARV-trip

WILLEMSTAD — Voor de plaatselijke dagtrip van de Antilliaanse reis vereniging (ARV) van afgelopen zondag werden zes bussen ingezet om de deelnemenden te vervoeren. In twee afzonderlijke groepen bracht men een bezoek aan de CDM en maakte men een rondvaart door de haven. Het eindpunt was een barbecue in hofi Sterke Yerke bij Montagne, waarbij Mariachi Fortuna voor de muziek zorgde. Hierbij gaven vertegenwoordigers van de verschillende luchtvaartmaatschappijen acte de presence. Een cadeau werd aangeboden aan Anna Silonero, wegens haar inzet voor dit geslaagde programma. Ilse Raper won de vliegtuigtrip. Het aantal deelnemenden aan de trip was driehonderd.

[illegible]ANDRIA HOLDINGS nv (Curacao, 1976) heeft beleggingsdoeleinden. De nv werd opgericht door de Antilliaanse trustmaatschappij nv en NV Fides. Het kapitaal werd bepaald op vier miljoen gulden (Ned. crt) in aandelen van één mille waarvan achthonderd preferente aandelen, welke allemaal geplaatst werden, waarbij beide oprichtende nv's er vierhonderd voor hun rekening namen. Met de directie werd NV Fides belast.

BOS DI BANKO van Maduro & Curiel's bank nv is verschenen. In het oktobernummer wordt onder meer aandacht besteed aan de uitreiking van de certificaten aan het einde van de supervisory management course maar ook aan het leggen van de eerste steen voor het wijkcentrum De Savaan en aan het bezoek van de Verriet-jeugd aan Aruba, waarbij men ook de bank bezocht. Aan deze reis heeft men namelijk een belangrijke bijdrage verleend. Zoals gewoonlijk ziet het personeelsblad er goed verzorgd uit.

ALGEMENE HANDELmaatschappij Krioyo nv (1978, Curacao) heeft als doel de im- en export en de handel van bouwmaterialen, machines, huishoudartikelen, textielgoederen en levensmiddelen en het voeren van agentschappen van schepen en het verrichten van civieltechnische werkzaamheden. Oprichters waren Leonie E Pieternella Van Heydoorn en Willem Teil trust company nv. Het kapitaal werd bepaald op vijftig mille, in aandelen van één mille, waarvan er meteen tien werden geplaatst. Mevrouw Pieternella nam er negen voor haar rekening, de oprichtende nv één. Met de directie werd belast mevrouw Pieternella.

MAISON RUTH houdt evenals in voorgaande jaren, zijn traditionele modeshow in de Antillean Ballroom van het Curacao Hilton hotel. Zondagavond om acht uur zal worden aangevangen met deze modehappening. Een keur van lokale topmannequins zal in een kleurrijke omgeving zorgen voor de presentatie van de allernieuwste creaties. Op fabuleuze wijze zal de mode voor de komende feestdagen en 1982 worden gepresenteerd, aldus de aankondiging. Ook dit jaar zal dit een hoogtepunt in de lokale modewereld worden, zo vervolgt men.

IN DE VERGADERZAAL van het Wilhelminastadion kwamen vertegenwoordigers van levensverzekeringsmaatschappijen op Aruba bijeen onder leiding van de heer Locksley Brodie van Calico, die speciaal verwelkomde Owen Thompson en Sonnia Miller van de Caribbean association of life underwriters (Calu).

Het werd een leerzame bijeenkomst waarbij uitvoerig over het werk van de Calu werd gesproken en verwacht wordt dat een studie zal worden gemaakt van de mogelijkheid een dergelijke organisatie voor de Nederlandse Antillen op te richten. Het benodigde materiaal is in handen van Eddy Laaf, die als coordinator zal optreden. Op 15 november gaat de Luatc met een cursus op Aruba beginnen.

PHILIPSBURG — De eerste zogenaamde "Fam Trip" uit Venezuela is op Sint Maarten aangekomen. Deze groep — er komen er nog twee — worden door de Viasa naar Sint Maarten gebracht, terwijl het verblijf verzorgd wordt door de overheid, Taxis Entrepris en de lokale restaurants. Ook de Franse kant doet mee. Viasa vliegt tweemaal per week van Caracas naar Sint Maarten via Guadaloupe. Bij de foto: de groep in Hotel Caravanserai. In het midden general manager van dit hotel Jan Borsje, links van hem de vertegenwoordiger van Sint Maarten in Caracas Bollici en geheel rechts de voorzitter van de Sint Maarten hotelvereniging Robert Dubourcq.

Foto-wedstrijd voor Amigoe Kerstkrant '81

[illegible] bezig met de voorbereidingen [illegible] deze jaarlijkse kerst- [illegible] fotowedstrijd georganiseerd. [illegible] Antillen woont kan één of [illegible] 31. Een deskundige jury be- [illegible] de fotos beoordelen.

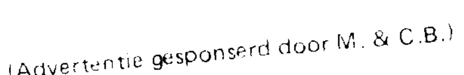
[illegible] selektie van de beste fotos wor- [illegible] fotos elk met een prijs zul- [illegible] het onderdeel willen we niet [illegible]

[illegible] zijn dat hij voor zich- [illegible] in verband staat met een [illegible] wel in een bepaal- [illegible] hoop, wanhoop, liefde, [illegible] vrede, oorlog, verdriet, [illegible] bestaan heel wat woor- [illegible] een fantasierijke fotograaf in [illegible]

[illegible] worden afgedrukt en moeten [illegible] cm. Naam en adres van [illegible] achterkant van de foto worden [illegible] voor 30 november bij ons [illegible] Scharpenheuvel z/n of P.O.B.

HET BESTUUR VAN HET PRINSES WILHELMINAFONDS BEDANKT HIERBIJ IEDEREEN DIE AAN HET WELSLAGEN VAN HAAR KAMPAGNE 1981 HEEFT MEEGEWERKT.

DANK ZIJ DEZE GROTE STEUN KUNNEN WIJ DOORGAAN MET ONZE HULPVERLENING!

(Advertentie gesponserd door M. & C.B.)

[illegible] to work [illegible] with CAIC

[illegible]TRIES (SNA) — The [illegible]ean Employers Confe[illegible]n (CEC) has decided to [illegible]p close co-operation with [illegible]aribbean Association of [illegible]erce and Industry [illegible]).

[illegible]greement was announced [illegible] two day meeting of CEC [illegible]ries St Lucia. During the [illegible] delegates had studied a [illegible] paper on the benefits to [illegible]ained from co-operation [illegible]n the two regional bo[illegible]t was agreed that CEC [illegible] a working paper for cir[illegible]n at the next meeting of [illegible]anisation in Bermuda in [illegible] next year for considera-

[illegible]ria wants closer [illegible] with Caribbean

[illegible]DGETOWN (SNA) — [illegible] wants to force closer [illegible]ith the Caribbean. This [illegible]ted in Barbados by Mr [illegible]agari, President of Nige[illegible]ing a step over in the is[illegible] his way home from Can[illegible]exico, where he attended [illegible]nation meeting for a new [illegible]tional economic order. [illegible]id the interest of Third [illegible] countries were bound up [illegible]r and Nigeria would like [illegible] closer ties with the re-

[illegible] question of an airline [illegible] for the Caribbean, he [illegible] that discussions are [illegible] with the United Sta[illegible]overnment in connection [illegible]route.

[illegible]Nigerian head of state al[illegible] his country would like to [illegible] the level of its contri[illegible] the Caribbean Deve[illegible] Bank (CDB) but, be[illegible] the present glut in the [illegible] market this was not [illegible] at the moment.

WORLD IN A NUTSHELL

GENEVA — Saudi Arabia's increase of two dollars a barrel in it's oil price has been traded for unprecedented tariff cuts by other exporters in an agreement that should stabilese the world market for at least a year, an OPEC conference decided yesterday to unify prices on a base of 34 dollars a barrel.

WARSAW — On the eve of today's Parliamentary session which will consider outlawing strikes, the Polish Solidarity union called on it's millions of members to stop unauthorised walkouts from work.

WASHINGTON — President Reagan has sent a message to King Khalid of Saudi Arabia urging cooperation between their countries in the search for Middle East peace following Senate approval of the sale of radar planes to Riyadh.

SAN JOSE — Nicaraguan extremists freed four passengers from a hijacked Costa Rican plane but threatened to start killing others unless seven of their countrymen were released from Costa Rican prisons.

KINGSTON — Jamaica broke diplomatic relations with Cuba on the grounds that authorities in Havana were harbouring criminals wanted by Jamaican police.

UNITED NATIONS — The Security Council has temporarily suspended its deadlocked efforts to choose the next Secretary-General. Further balloting is likely next week.

WASHINGTON — The United States announced that it will provide 765 million dollars in food aid to 25 countries in the 1982 financial year, with the largest single amount going to Egypt.

MADRID — Spain took an important step towards joining NATO when the government won majority support for its plan from Parliaments Lower House.

STOCKHOLM — Sweden said it chased an unidentified submarine from it's waters yesterday amidst a diplomatic row over a Soviet submarine aground off it's coast. The government has refused to let the Soviet navy rescue the vessel stuck in mud since Tuesday near Sweden's Baltic naval base at Karlskrona. The incident has angered Sweden which protested to Moscow and may have set back Soviet efforts to persuade it to join a Scandinavian nuclear-free zone. Prime Minister Thorbjoern Faelldin said Sweden was still waiting for the Kremlin to explain what the submarine was doing in it's territorial waters. Although Soviet salvage vessels are standing by in the Baltic, Foreign Minister Ola Ullsten said the Soviet Union now agreed the rescue work should be done by Sweden. "One thing is certain", Mr Faelldin said, "the U-boat shall go back to Russia but under what means is not clear at present".

OSLO — Gas production resumed today at Frigg field in the North Sea after a 48-hour strike, but the oil- and gas-producing Ekofisk field further south remained paralysed by a work stoppage. Both Frigg field, wich supplies about a third of Britains gas needs, and the Efofisk field, which supplies Britain with oil and West Germany with gas, are in the Norwegian section of the North Sea.

WASHINGTON — The index used by the government to predict US economic trends fell 2,7 per cent in September, the Commerce Department reported today, providing further evidence that the US economy has fallen into its second recession in two years. The index of leading economic indicators, which measures trends in a dozen business categories, has fallen in four of the last five months and is down 5,4 per cent since April, the Department said. Last months decline was the largest since a four per cent drop in April 1980, when the economy was also in recession.

MUNICH — Bavarian Interior Minister Gerold Tandler accused Libya today of supplying arms to right-wing extremists in West Germany. He told a news conference Soviet-made weapons had been used by extreme rightists in recent attacks in Munich and Belgium. "In the information released by Western Intelligence agencies, Libya is always cropping up as the supplier. This is the only possibility for obtaining weapons of this sort", he said. Two extremists were killed and two policemen injured in a gun battle in Munich and other suspected West German extreme rightists were arrested in Belgium last week. Mr Tandler said the arms may have reached West Germany through Lebanon, but it was safe to assume they originated in Libya.

LONDON — The press and public got their first glimpse yesterday of Europese biggest arts and conference centres currently under construction in London. The Barbican centre is being built on an old bomb site near St Pauls Cathedral in London, the United Kingdom. The cost is believed to be about 150 million pounds sterling (300 million US dollars), providing three cinemas, studio theatres, an art gallery, library and many other facilities for the arts. The cost has been justified at a time of recession because the complex will also double as a conference and exhibition centre, bringing in revenue. The centre administrator Mr Henry Wrong explained that much of the cash was raised on the money markets in the city. The venture would be bringing life back to the capital, he added. The Barbican will also become the new home of London's symphony orchestra and the Royal Shakespeare Company after it opens next March.

MELBOURNE — There is some embarrassment for the Australian government over gas tests carried out on volunteers during the second world war. Successive governments have denied that the tests were ever carried out and have refused claims for compensation by those who suffered from the experience. Australian ex-servicemen and women suffered from burns and blisters and even temporary blindness after being exposed to mustard gas. Film made by the Australian army 37 years ago shows the tests taking place. There is also documentary evidence that the Minister for Defence, Mr Killen, admitted the facts in 1976. Many victims had signed the official secrets act so any claims for compensation by some 2,000 ex-service people must be an embarrassment to the government which goes on denying the visual facts.

TOKYO — John McEnroe moved comfortably into the second round of the Seiko tournament in Tokyo on Tuesday. With a 6-2, 6-2 victory over fellow-American John Sadri. There was a first round victory too for Vitas Gerulaitis, still smarting after his clash with Australian tennis authorities in Melbourne at the weekend. Gerulaitis took his place in the second round with a 6-4, 5-7, 6-1 beating of fellow-countryman Joel Bailey.

NEW YORK — Prices were lower at the close of the New York stock exchange Thursday in sluggish trading. The DOW Jones industrial average, which eased 0.77 point Wednesday, was off 4.67 points to 832.94 shortly before the Nyse closed.

Declines led advances by about an 8-to-6 margin among the 1,886 issues crossing the New York stock exchange tape at 4 pm Est. Nyse turnover amounted to about 40,200,000 shares, down from the 48,100,000 traded Wednesday. Prices were lower in active trading of American stock exchange issues.

Grenada wants to improve relations with Barbados

ST GEORGES (SNA) — The Grenada Government wants to improve its relations with Barbados, the Minister of Mobilisation Mr Selwyn Straughn has said.

But he added the improvement of the relations must not be at the expense of the development of Grenada's processes. He said Guyana respect the right of Barbados to develop its own processes and his government expects that respect in return.

Mr Straughn disclosed that when Caricom heads of governments met recently in Melbourne, Australia, at the Commonwealth conference, there was no hostility between Prime Minister Maurice Bishop of Grenada and Prime Minister Tom Adams of Barbados. The question of improving relations were not discussed. During this year relations between the two countries became strained.

Walt Disney's DONALD DUCK ®

[illegible]T WHEN YOU [illegible] COFFEE BREAK!
WHY?
'CAUSE WHEN YOU COME BACK FROM IT...
...YOU HAVE TO BE RETRAINED!

[illegible]le Bailey ® By Mort Walker

[illegible] A MINUTE, LT. FUZZ, [illegible] IF THE GENERAL [illegible] HIS DESK

[illegible]NRY ® by Jack Tippit

SKATING LESSONS CALL 555-9166

[illegible]ie ®

THAT GUY WHO RUNS THE FOOD STAND IS A REAL PIRATE, ARCH!
HE CHARGED ME A BUCK AN EAR!

Burnham positive on Cancun summit

GEORGETOWN (SNA) — Guyana's President Mr Forbes Burnham has described the 22-nation Cancun summit as historic. Speaking with the press shortly after returning home from the meeting in Mexico, where he was the only Caribbean representative, Mr Burnham said the success of the summit lies in a the fact that they were able to meet and discuss matters in a calm atmosphere and without hostility.

During the meeting, Mr Burnham in his speech spoke of the need for a political will on the part of governments, explaining what he meant by political will, Mr Burnham said it would need the taking of unpopular decisions by governments and to see their contribution not as charity.

But the Peoples Progressive Party (PPP) in a week-end statement described the conference as a failure, adding that it was a waste of time, energy and money.

The PPP said the conference failed because the sharks had no use for the sardines [illegible] present. The PPP said the socialist countries had [illegible] advance the failure of the conference that was why [illegible] attend.

ONR (Trinidad-Tobago) wants closer ties with Caribbean region

PORT OF SPAIN (SNA) — The Organisation for National Reconstruction, (ONR) one of the opposition parties contesting the November 9 general elections has said if elected next month it will forge closer links with the Caribbean region.

Mr Karl Hudson-Philips, leader of the party making the announcement said that because of several factors Trinidad and Tobago was in a position to play an important role in the regions development, but it could not do so in isolation. It must be closer to the region in every way, he said.

Last week the Trinidad and Tobago Prime Minister Mr George Chambers had said that his his country was not isolating itself from the region.

Bulgaria calls US nuclear plan mad and unacceptable

ST GEORGES (SNA) — Mr Balter Dimitriov, Bulgaria's non-resident ambassador to Grenada has described the announcement of a limited nuclear war in Europe by President Ronal Reagan as madness and unacceptable to the world.

The Bulgaria envoy was on a visit to Grenada for discussions with the government, when he made the observation.

In an interview with newsmen in Grenada Mr Dimitriov also said his government was keenly interested in forging closer links with Grenada. During the visit he will discuss economic, cultural and other forms of co-operation. Already, he said, his country was making a contribution to the development of the island.

Incompetence is Path to Peace

"HOW COULD YOU halt the arms race all by yourself?" my mother asked on the telephone the other day. "I didn't say that I could do it all by myself!" I protested. "Gee, Mom, I hope you haven't quoted me as saying that!" "Well, uh, yes, I have," she said. "I told quite a few people". And that's why I'm forced to use this space to clarify what I really said. What I really said was that if I were appointed to a position in the Pentagon, and if someone like me were appointed to a similar position in the Soviet Union's defense headquarters, the suicidal arms race in which we are now involved would wind down in fairly short order.

And what difference, you will surely ask, would my presence in the Pentagon make? Just this: My administrative incompetence is so great that even the gigantic machinery of our defense establishment would, with me as one of its parts, quiver and shudder and wheeze and grind to a halt. So, if some peace group wants to try this original tactic for putting a brake on the arms race, I'm available. But if they slip me into the Pentagon they will also have to find some way to slide an equally incompetent Russian into the Kremlin's military high command. I have no intention of letting the Soviets continue to [illegible] while I slow down our side. How about my credentials for the work? Well, I turned down a job with the Kennedy Administration in 1960, after working on the election campaign in Washington, only because I knew that my participation would quickly tumble the promising new government. No matter what job I might take -- let's say as an assistant press officer in a tiny and obscure African nation -- I would have administrative duties. And my proven incompetence in such matters -- my inability to get things done in time, my instinctive inversion of priorities, my talent for muddling subordinates and superiors alike -- would work like some sort of tree rot that travels from the twig to the branch to the trunk, and, finally to the roots.

If some peace-mongering organization likes my idea and wants references, they are available from my family ("Dad, you would screw up a two-car funeral"), a news agency, a newspaper, an international organization, and countless committees.

Putting me in the Pentagon, therefore, would ground that department as surely as the filling of a jet fighter's fuel tank with molasses would ground it. Within a short time of my arrival things of this sort would occur:

1. The circulation of memorandums would slow down. They would be piling up on my desk.

2. Memorandums sent out by me, if acted on, would result in unimportant tasks being done instantly and crucial tasks being done anon, if ever.

3. Privates would be promoted to generals, mess sergeants would be moved to hospital operating rooms, and chaplains would become bombardiers. (Because I get so far behind, I usually foul up the few things that I do manage to get done.)

4. If I were even remotely connected to procurement, and especially if I worked with a computer, tanks would arrive without treads or turrets, fighter planes would come with conning towers, and submarines would be fitted with landing gear.

5. Members of congressional armed services committees, who are accustomed to obsequious attention and personal services from the military, would be slighted in the new era of inefficiency. Appropriations would plummet.

Skeptics may scoff at my belief that the buildup of lethal weapons could be arrested by the ineptness of one person, but since nothing else is working, why not try me?? Massive incompetence of the sort I have to offer might turn out to be mankind's secret weapon against its own lunacies. It may even be that on some future October day you will read of the Nobel Peace Prize being awarded jointly to me and Igor Pavlov, or whatever my Russian counterpart is named. In any case, if called to duty I pledge to do my very worst.

ROBERT YOAKUM

Letter to the editor

Fishing team from South Africa

THAT THE racist ideology of South Africa is quite compatible with the ideology and mentality of some of our most ardent and vocal defenders of Freedom and Democracy, comes as no surprise to me. I was shocked, however, at their gall in inviting a fishing team from South Africa to participate in a fishing tournament in Aruba.

South Africa is not Venezuela, or Jamaica or even Canada; one would not expect South Africa to be invited to participate in an international sporting event here, not only because of the great distance that separates us, but because of the existing attitude of the international community toward the racial policies of South Africa, and its efforts to exclude South Africa from international sport events. This is also one of the few areas in which pressure can be exerted on South Africa, especially since the leader of the "Free World" consistently uses her veto in the Security Council to protect South Africa against stronger measures, and multinationals, such as Shell continue to subvert an oil boycot.

But why should Aruba act contrary to international opinion?? The only reason that I see, is that Reagan in his vendetta against communism, his benign neglect of human rights and his protectiveness of Racist and Facist regimes, has bestowed upon such regimes a modicum of respectability, at least in their own eyes and in the eyes of [illegible] se, so that those [illegible] countries that are economically dependent on the USA and as a result always ready and willing to please, now feel free to express their latent racism and facism.

Not one line of disapproval by the newspapers, which so eloquently defend privilege in the name of Freedom and Democracy, [illegible] if the racist concept "non-white" was applied to the population of Aruba, a sizable majority would be considered non-white, and therefore inferior.

Not so long ago, however, a Cuban cultural group, of international reknown, on its way home from the Carifesta in Barbados, was not allowed to perform in Aruba and Curaçao, as a result of the cries of outrage of the same establishment, and its media cohorts, who accept the participation of a team from racist/facist South Africa as quite normal and acceptable.

C.A.BRUCE
San Nicolas,
Aruba

Koersen Centrale Bank

US DOLLAR	1 77	1 79	1 81
CAN DOLLAR	1 462	1 485	1 505
PND STERLING	3 23	3 285	3 345
NED GLD	[illegible] 29	72 01	72 81
BOLIVAR	[illegible]	41 63	42 43
ZW FRANCS	95 38	97 10	97 90
FR FRANCS	-- --	31 42	32 12
DUITSE MARK	78 66	79 38	80 18
SUR GLD	[illegible]	100 07	100 97
IT LIRE	[illegible]	1 47	1 53

KAPA

VRIJDAG 30 OKTOBER [illegible]

Donald Bleijleve van Sticusa:

''Ik wil hier niet met een soort verleden zitten"

AMSTERDAM — Nieuwe bezems vegen schoon. elen vroegen zich af, of ze dat ook bij de Sticusa zouen kunnen. Ruim een half jaar geleden ging Max Nord et vervroegd pensioen. Donald Bleijleve volgde hem , wat voor man is dat? Na de inwerkperiode was het iet moeilijk om hem voor de Amigoe te spreken te krijen. Een lang gesprek met het hoofd van de afdeling ers, radio, televisie, film, toneel en letteren over de inoud van zijn werk. Een rappe prater, die zo op het oog iets schokkends zegt. Waarom hij wegging bij de aad van de Kunst? Bleijleve: "Ik ben niet iemand die raag alleen met papieren werkt. Ik wil met de praktijk maken hebben. Toen ik de advertentie las, waarin de ticusa een medewerker vroeg op terreinen waarop ik e thuis voelde, dacht ik dat het best aardig kon zijn. oral omdat het iets nieuws inhield voor mij, omdat ik e Nederlandse Antillen helemaal niet kende". Om hem t zijn tent te lokken vraag ik, of hij dan niet de ene apieren winkel voor de andere verruild heeft. Maar hij at zich niet lokken. Hij antwoordt: "Ik werk hier nog aar goed een half jaar , maar mijn ervaring is niet, t de Sticusa een papieren organisatie is. Ik word genfronteerd met zeer concrete projecten, die meestal vrij korte termijn worden gerealiseerd. Je kan er een jdrage mee leveren aan de cultuur op de Antillen, of n de uitwisseling van de culturele situaties tussen ederland en de Antillen".

o kabbelt het gesprek door. eijleve vertelt langzamerhand ewerkt te raken, de structen en mensen te leren nnen, en dan zegt hij iets, wat rderop in het gesprek rassend bewezen wordt. "Op hzelf vind ik het erg leuk om woon iets nieuws te leren, dat ik nooit bij de Raad van Kunst geconfronteerd werd t iets dat ik voor die zes jaar k al niet wist". Anderhalf uur er breng ik het letterkundig eid ter sprake met het afeidswoord van Max Nord, schreef: "Soms zijn er hee controversen aan het licht omen, bij voorbeeld op het rein van de letteren. Ze zijn de openbaarheid uitgechten en hebben de posities idelijk gemaakt. "Welke poie neemt Bleijleve in? "Ik nk dat Max Nord doelt op de eilijkheden over de literaire ijzen die de Sticusa ingesteld d. Ondanks alle goede beelingen van de Sticusa zijn er ch een aantal psychologische ken over het hoofd gezien, die een gegeven moment zijn an spelen. Het gaat mij er lemaal niet om, om te zeggen e er gelijk had, maar er is toen het openbaar over gesproken je de Antilliaanse literatuur nt stimuleren met zo'n prijs. denk dat we tot de conclusie komen zijn, dat dit in de toemst niet meer op dezelfde anier gebeuren moet". Ik per dat Max Nord ook de felle cussies tussen hem en Carel Haseth bedoeld kan hebben. t mijn verbazing blijkt eijleve niets van die dissies te weten. Mag ik daaruit ncluderen dat hij zoveel gelijk probeert een eigen bed te voeren, waarbij hij niet etstoots het al gevoerde bed voortzet?

EEN VERLEDEN

leijleve voorzichtig: "De ers zijn natuurlijk gegeven, ar kan ik ook niet altijd omn. Ik kan niet opeens van het ene moment op het andere nieuwe regelingen gaan treffen., hoewel je misschien wel eens moet kijken of bepaalde regelingen niet aan revisie toe zijn. In ieder geval wil ik hier niet met een soort verleden zitten, waarbij alle moeilijkheden, ruzietjes of weet ik wat er allemaal heeft plaats gevonden, gaan doorspelen, omdat ik daar eerste kennis van moet nemen. Ik geloof dat het veel beter is, om onbevangen de zaken tegemoet te treden". Iets van die onbevangenheid lijkt door te klinken in Bleijleves standpunt over het subsidieren van Papiamentstalige toneelgroepen bij een toernee naar Nederland. Ik noem het een schande dat de Sticusa dat niet wil subsidieren, omdat een Nederlandstalig publiek ervan moet kunnen genieten als er iets uit de Antillen naar Nederland komt, zodat er geen Papiamentstalige groepen gesubsidieerd worden. Bleijleve: "Dit is zeker niet mijn standpunt. Ik denk ook niet - maar het is voor mijn tijd gebeurd - dat het zó geformuleerd het standpunt van de Sticusa is. Er is wel vanuit gegaan, dat een toneelgroep die vanuit de Antillen een toernee naar Nederland maakt, begrijpelijk moet zijn voor een Nederlands publiek. Maar ik weet vanuit mijn eigen ervaring dat je voorstellingen kan zien in een taal die je absoluut niet beheerst en dat die voorstellingen toch een onuitwisbare indruk op je maken. Ik vind dat dat zeker ook moet gelden voor produkties die vanuit de Antillen naar Nederland komen. Dat ze in het Papiaments opgevoerd worden, betekent dus niet, dat ze daarom niet naar Nederland kunnen komen. Alleen vind ik wel dat je dan heel goed moet kijken of het een produktie is, die presenteerbaar is in Nederland".

INHUREN SPECIALIST

Maar hoe kan de Sticusa op zo'n afstand beoordelen of de voorstelling visueel zó indringend is, dat de boodschap ook buiten de taal om overkomt?

'De organisatie van een toernee is een zeer kostbare aangelegenheid al was het alleen maar door de reis- en verblijfkosten van een groep. Als men zo'n vérgaande beslissing moet nemen, dan vind ik dat daar ook maar de investering bij moet om eventueel iemand vanuit Nederland op de Antillen te laten kijken of die produktie in aanmerking komt. Op het gebied van muziek en dans hebben we op het ogenblik zo'n geval bij de hand, waarbij een vrij groot gezelschap misschien naar Nederland komt. We zijn onzeker of dat goed kan worden opgevangen in Nederland. Dus huren we een specialist op dat gebied in Nederland in, die gaat kijken of het geheel van zo'n kwaliteit is, dat het in Nederland een afzetmarkt zou kunnen vinden, en hoe die afzetmarkt dan het best kan worden bewerkt". Drie zaken noemt Bleijleve als ik hem vraag, wat hij op zo kort mogelijke termijn gerealiseerd zou willen zien: de realisatie van de nieuwe bibliotheken, een uitgebreidere filmdistributie op de Antillen en de totstandkoming van de Antilliaanse uitgeverij. Twee daarvan liggen op het gebied van de letteren, een terrein dat nieuw is voor hem. "Met de letteren had ik maar zijdelings bemoeienis met name het bibliotheekwerk is vrij nieuw voor me. Ik moet zeggen dat ik de bibliotheken een erg belangrijk terrein vind, omdat mensen met de taal en via de mogelijkheden die bibliotheken bieden voor het eerst hun culturele ondergrond leggen. Dat is een heel belangrijke ingang tot hun verdere culturele beleving. De bibliotheken nemen op de Antillen een belangrijke plaats in in het culturele leven, vooral in hun nieuwe behuizingen. Daar gaat het niet meer alleen om het uitlenen van boeken, maar ze hebben er ook audio-visuele mogelijkheden en er kunnen tentoonstellingen gehouden worden". Maar als de bibliotheken de voornaamste pijler van het letteren-beleid zijn, komt het er dan niet op neer, dat de Sticusa Nederlandse boeken en Nederlandse auteurs aan de Antillen opdringt? Bleijleve, bijna opgewekt: "Nee hoor, daar ben ik het helemaal niet mee eens. Door het ontbreken van een Antilliaanse uitgeverij zijn er op het ogenblik te weinig werken in het Papiaments om er een grote collectie van te kunnen aanleggen,. maar dat is zeker nodig. En de bibliotheken kunnen dan weer een grote rol spelen bij de verbreiding van de Papiamentse boeken. Op de Bovenwinden is de collectie al voor de helft Engelstalig. In de bibliotheken van Curacao en Aruba is er een belangrijk deel Spaanstalige lectuur en literatuur. Ik zie helemaal niet in, waarom de Sticusa alleen maar de Nederlandse taal zou bevorderen. Integendeel de subsidie gaat net zo goed naar anderstalige boekuitgaven. De keuze van de boeken gebeurt door de bibliotheken en niet door ons".

Door onze medewerker B. Jos de Roo

SINDS OKTOBER vorig jaar is Donald Bleijleve werkzaam bij de Sticusa. Hij volgde er onder meer Max Nord op, en is nu hoofd van de afdeling pers, radio, televisie, film, toneel en letteren. Zelf zegt hij: „Gedeeltelijk een allegaartje. Het is ook voor een deel het werkgebied van twee voorgangers. Maar voor mij is het een leuke combinatie, omdat ik in het verleden met de meeste terreinen wel bemoeienis had. Alleen letteren is voor mij een veel onbekender terrein."
De voorgeschiedenis van Donald Bleijleve, redacteur bij de nieuwsdienst van Radio Nederland Wereldomroep, directeur van de Nederlandse vereniging van Toneelkunstenaars (een belangenvereniging), directeur van een toneelgezelschap (het Amsterdams Toneel) en sinds 1975 secretaris van de Raad voor de Kunst. Deze Raad is een adviesorgaan voor de minister van cultuur, recreatie en maatschappelijk werk. Bleijleve: „Ik wilde eigenlijk niet bij de Raad voor de Kunst, ik kwam er als invaller. Ik bleef er langer dan de bedoeling was."

BINNEN HALFJAAR

Bleijleve vindt de oprichting van een Antilliaanse uitgeverij ontzettend belangrijk. "Wat mij betreft, zal ze nu binnen een half jaar van de grond moeten komen. "Vandaar dat de Sticusa zeer positief gereageerd heeft op het rapport van Lubberhuizen. Bleijleve: "Zijn rapport biedt een duidelijk beeld van de mogelijkheden en onmogelijkheden. Het heeft vooral ook de mensen op de Antillen zelf inzicht gegeven en het was een stimulans om aan de slag te gaan. Want daar zal het toch moeten gebeuren, ik bedoel: de Sticusa moet niet die uitgeverij gaan oprichten en organiseren" Het derde belangrijke punt dat Bleijleve wil verbeteren zijn de mogelijkheden voor filmdistributie, niet verwonderlijk, want de film is Bleijleve's lievelingsterrein.

"Film is me aan het hart gebakken en ik zou dus graag willen, dat er meer met de films gebeurt die op de Antillen zijn. Een niet onbelangrijk deel van de filmbudget gaat zitten in de aankoop van filmrechten en copieen op de wereldmarkt. Die films gaan naar de filmoteek op Aruba en vandaaruit distribueert men ze in een nietcommercieel circuit, zoals scholen, buurthuizen en filmclubs. Wat ermee gebeurt, hangt eigenlijk af van de culturele centra. Ik ben bezig met het opbouwen van een zo goed mogelijk overleg. Aan de ene kant wil ik meepraten over wat er met die films zou kunnen gebeuren en suggesties doen om er meer gebruik van te maken dan tot nu toe het geval is. Aan de andere kant wil ik de culturele centra de kans geven op een eigen inbreng in het aankoopbeleid, omdat ik niet graag alleen op mijn eigen smaak vaar".

FILM WORKSHOP

Buiten de Sticusa bestaat de indruk, dat het filmbeleid van de Sticusa hoofdzakelijk bestaat uit het subsidieren van filmers die op de Antillen opnemen. Bleijleve: "Dat is niet zo, maar het gebeurt wel, dat we deelnemen aan projecten die door Antillianen worden gemaakt of die de Antillen op enigerlei wijze als onderwerp hebben. Nu subsidieren we René van Nie bij een speelfilmproduktie, omdat Antillianen er stage kunnen lopen".Dat Sticusa-filmsubsidies ten goede komen aan Nederlandse filmers, is vaak bekritiseerd op de Antillen. Bleijleve: "Dat kan ik me ook heel goed voorstellen. Maar ik vind het niet erg, dat Nederlanders een stuk informatie naar een Nederlands publiek kunnen brengen. Dat past in het kader van de Sticusa. Ik zou het niet juist vinden dat we René van Nie voor zijn film gekozen heeft. Dat is ook niet gebeurd. Hem is uitsluitend subsidie verleend op de conditie dat hij een aantal Antillianen de gelegenheid geeft om in die produktie mee te lopen en daarbij een stuk praktijkervaring op te doen. Eigenlijk hebben we een stuk workshop gecreeerd". Ligt het niet meer voor de hand het geld aan Antilliaanse filmers te besteden? Bleijleve: "Dat gebeurt ook. Zodra er projecten binnen komen van Antilliaanse filmers, staan we daar zeer welwillend tegenover. Nu is er bij voorbeeld een project van Felix de Rooy, dat hij in New York maakt". Tot de taken van de heer Bleijleve behoort ook de pers. Is dat meer het verzorgen van de public relations van de Sticusa of het geven van bekendheid aan de Antilliaanse cultuur in Nederland? Bleijleve: "Eigenlijk geen van beiden in de eerste plaats. Het bestaat vooral uit het contact met de Stichting Grafische Communicatie, die probeert wat te doen aan de kwaliteitsbevordering van de pers. Ze doen dat door projecten, workshops, subsidies aan kranten met culturele bijdragen". Dus niet vooral het uitdragen van de Antilliaanse cultuur in Nederland? "Nee, dat is in eerste instantie voorbehouden aan het Antillenhuis en voor zover de Sticusa dit doet, is het de taak van de heer Roubos van voorlichting".

EENRICHTINGVERKEER

Maar de Sticusa is toch een stichting voor culturele samenwerking. Is het in deze vorm dan niet meer eenrichtingverkeer? "Voor een stuk wel, voorzover het de culturele ontwikkelingshulp betreft. Overigens wel met beslissingsbevoegdheid over de inhoud daarvan op de Antillen. Voor een stukje is het ook uitwisseling, maar die speelt zich niet direct op het terrein van de pers af, maar op het gebied van muziek, toneel, dans en naar ik hoop binnenkort ook op televisie. Nu we de nieuwe convertor aanschaffen, die tv-programma's van het ene beeldlijnensysteem naar het andere kan vertalen, zijn er voor het eerste mogelijkheden om ook programma's die op de Antillen opgenomen zijn aan Nederlandse zendgemachtigden aan te bieden. Er is nu ook een post op onze begroting waaruit co-produkties kunnen worden gefinancierd". Antilliaanse radioprogramma's zullen daarentegen nog niet op korte termijn op Nederlandse zenders te beluisteren zijn. Bleijleve: "Naar wat ik gehoord heb, is de radio veel commercieler dan de televisie en is het niveau op het ogenblik zodanig, dat Nederlandse zendgemachtigden niet erg geinterresseerd zijn in uitzendingen die daar gemaakt zijn. Onze radioactiviteiten zijn op het ogenblik beperkt tot een aantal causerien die de heer Bertina, een filmrecensent, voor uitzendingen naar de Antillen geeft. Mijn bedoeling is om daar in de nabije toekomst uitbreiding aan te geven en te kijken of we niet kunnen komen tot voorlichting aan het Antilliaanse publiek van wat er cultureel in Nederland gebeurt.

Dat vind ik passen in het kader van culturele uitwisseling en samenwerking. Voor een gedeelte zullen dat ook programma's zijn waarbij het gaat om belangrijke culturele evenementen van Antillianen in Nederland".

Donald Bleijleve: "Totstandkoming Antilliaanse uitgeverij een van de prioriteiten"

p zichzelf vind ik het erg leuk om gewoon iets nieuws te leren"

"Ik zie niet in waarom Sticusa alleen het Nederlands zou bevorderen"

KARIKARI!

121 - Droogte in 1868: "Putwater kan uit gebrek aan lastdieren niet stadwaarts gebracht worden, daar deze voor het grootste deel gestorven zijn".

122 - Het arme grootmoedertje woont in de koraal van haar getrouwde dochter, in een hok. Bedroefd en beangst. Er staan acht grote kruisen op dat hok geschilderd.

123 - Van een hoer die het al te bont maakt zegt men, dat zij een straathond voorbijstreeft; want die is slechts bij tijden loops.

124 - Toen de Shell hier kwam, bracht zij goedkopere petroleum, "de beste"; maar hij walmde en gaf een gelig licht.

125 - Een meisje met kort haar mag een met lang haar niet kammen; anders gaan die lange haren uitvallen.

126 - Een gerenommeerd adres voor koffie was Shi Heni di Djina op Awasa. Om 3 uur 's morgens ging haar zaakje al open; een bakje voor een plak.

127 - De familienaam Rijnschot is een samenvoeging van: van de Rijn en Schotborg, eigenaren van Kas Abow en San Juan.

128 - Een eenvoudig middel tegen slapeloosheid: snijd een ui kruisgewijs in en plaats deze aan het hoofdeinde onder je bed; c'est tout.

129 - Bea is thuis bezig aan een eenmansceremonie met veel spullen. Reden is, dat ze kans heeft op een stukje bouwgrond en dat wordt vandaag beslist.

130 - Als persiflage op haar zwaar dialektisch Engels noemt men de zwarte vrouw Bagadzjî.

131 - Houtsprokkelende vrouwen, die een bussel bijeen hadden, vingen een slang, kapten die de kop af, rekten hem uit en hadden zo bindtouw.

132 - Het moet vroeger toch wel een gezellige bedoening geweest zijn in de Punda; alle waar stond buiten en midden in de stad fokte Ba Rimon varkens.

133 - Alle mensen die naar de schat gezocht hebben verborgen in de rotspartij van Motet, is het slecht vergaan; een mysterie houdt er de wacht.

134 - Ook vrouwen dalen wel eens af in Den Banki om koncha's te verzamelen. Maar de zee duldt dat niet en wordt er altijd ruw van. De zee is en blijft antifeminist.

135 - Aan beide zijden van de rooi die dwars door Zuurzak loopt, stonden eens veel zuurzakbomen. Vandaar de naam.

136 - De meeste mensen nemen een ambivalente houding aan tegenover de brua: kolder, oplichterij, niet mee bemoeien; maar zijn er doodsbang voor.

137 - Ser'i Kuchi, beoosten het sanatorium, dankt zijn naam aan de familie Court. De buurt kwam later in verval, het werden de Walletjes van Otrobanda.

138 - Was ergens iemand verongelukt, dan legde men wat stenen bijeen en zette er een kruis op. Maar tegenwoordig is er geen bijhouden meer aan.

139 - Aan de noordkust schraapten arme mensen zout uit uitgedroogde plasjes en verkochten dat langs de deur.

140 - Meisjes die dol zijn op het kweken en verzorgen van sierplanten, moeten oppassen. Ze trouwen niet licht.

PAUL BRENNEKER

ONTBREKING KADER PERSONEEL GROTE HANDICAP

Sportuitwisseling van groot belang

Verblijf Asiento waterpolo-ploeg in Suriname groot succes

WILLEMSTAD — Uitstekende prestatie werd er laatst geleverd door de Asiento waterpolo ploeg, tijdens hun verblijf in Suriname gedurende de afgelopen herfstvakantie. In totaal behaalde de Asiento-ploeg vier overwinningen tegen slechts één verlies. Het was de Surinaamse jeugdselectie die na een felle strijd met 12-10 wist te zegevieren ten koste van Jong Asiento. Daar de Asiento-ploeg — huidige Antilliaanse kampioenen — veelal uit jonge spelers bestaat, werd er besloten om een extra wedstrijd in het programma in te lassen. Daar alleen de jeugdige spelers in genoemde wedstrijd mochten uitkomen, had Jong Asiento slechts één wisselspeler tot zijn beschikking, terwijl de Surinaamse selectie integendeel over een maximaal aantal wisselsspelers beschikte. Hierdoor was het ook denkbaar dat vermoeidheid de Asiento-ploeg parten zou gaan spelen.

Alhoewel de overige vier wedstrijden tegen lokale clubs van Suriname met groot verschil door Asiento in winst werden omgebracht, hebben de Asiento-spelers heel wat ervaring opgedaan uit de gespeelde wedstrijden. Vooral voor de jonge spelers die voor het eerst hebben deelgenomen aan een buitenlandse ontmoeting, was de uitwisseling van groot belang.

UITSLAGEN

De volledige uitslagen van de aldaar gespeelde wedstrijden waren als volgt: Asiento-Oase 16-6, Asiento-combinatie Witte Lotus/Matòelie 15-3, Jong Asiento-Surinaamse selectie 10-11. De Surinaamse ploeg die het meest geleden heeft, was de Dolfijn die met 25-5 ten onder ging. De laatste ontmoeting tegen de nationale selectie van Suriname werd ook door Asiento gewonnen met de gerieflijke score van 17-3.

CLINICS

De waterpolo-commissie heeft ook gretig gebruik gemaakt van de internationale kennis en ervaring van de Asiento-trainer de heer Wim Keman die belast werd met het geven van enige clinics. In totaal gaf de heer Keman twee clinics die druk bezocht werden, zowel door de Surinaamse trainers en spelers. De eerste clinic was specifiek gericht op de training die van zeer groot belang is bij de waterpolo sport en de tweede omvatte specifieke waterpolo technieken.

TRAINING

De trainingen in verband met waterpolo zijn veel anders dan bij het wedstrijdzwemmen. In de zwemsport wordt het wedstrijdzwemmen gerangschikt als een cyclische sport. Met andere woorden: men weet van te voren wat er gaat gebeuren en ook wat de eisen zijn om een wedstrijd te winnen.

Waterpolo wordt integendeel gerangschikt onder de groep van acyclische sporten, men weet niet van te voren wat er gedurende de wedstrijd gaat gebeuren. Bij waterpolo blijft men bijvoorbeeld gedurende zeven minuten op en neer zwemmen en dit vergt een totaal andere benadering van de training als ook van de conditie van de polo'er. Bij specifiek waterpolo gerichte trainingen wordt de nadruk gelegd op zowel het psrinten als het benaderen van wedstrijdsituaties. Natuurlijk wordt er ook veel aandacht besteed aan het werpen en vangen.

Beide clinics, die door de heer Keman werden gegeven, omvatten zowel een theoretisch als een praktisch gedeelte, terwijl er ook aandacht werd besteed aan de tactiek van de sport. Eenvoudige situaties werden uitgelegd met de nadruk op de contra-aanval.

BELANGSTELLING

De heer Keman verklaarde zelf, dat er veel aandacht geschonken werd aan de gegeven clinics zowel van de kant van de trainers, spelers en ook scheidsrechters. Grote voldoening werd er door de trainer ook gegeven aan de manier waarop de organisatie van zowel de wedstrijden, hun verblijf in Suriname en de clinics was verlopen.

KADER

Op de vraag wat er nog ontbreekt aan de waterpolo sport op Curaçao zelf, verklaarde de heer Keman dat op het moment één van de grootste handicaps is, het ontbreken van kader personeel. Dit houdt onder meer in trainers, officials en scheidsrechters. Voor wat betreft de eerste twee groepen toonde de trainer zich niet zo bezorgd, als wel voor het onderdeel scheidsrechters. Om scheidsrechters op te leiden is het hier op Curaçao volgens de heer Keman wel een probleem. Dit vanwege het ontbreken van waterpolo-verenigingen en een jaarlijkse competitie, waar ervaring kan worden opgedaan.

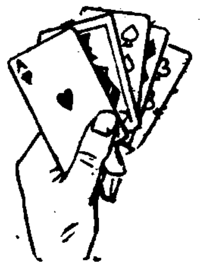
Hoe dan ook een oplossing voor dit probleem kan natuurlijk ook gevonden worden. Op het moment zijn er slechts twee waterpolo-verenigingen op het eiland, te weten Asiento en Sithoc. Als beide verenigingen zich meer gaan inzetten op dit gebied, kan toch een groot gedeelte van de aanwezige problemen worden opgelost.

UITWISSELING

Ondanks de genoemde handicaps is het waterpolo-niveau van Curaçao in vergelijking met de regio toch redelijk. Maar om het niveau steeds op te schroeven, moet volgens de heer Keman meer aandacht besteed worden aan uitwisselingen met landen in de regio.

Door constant buitenlandse verenigingen aan te trekken of naar het buitenland te reizen, blijft men steeds op de hoogte van de veranderingen op dit gebied. En door het behalen van goede prestaties in het buitenland maak je ook een goede naam met het gevolg dat de uitnodigingen normaliter zullen volgen.

Bridge

Verzorgd door: H. Dorsman

Hoe Curaçao géén eerste werd

BRIDGE volgens het zogenaamde Zwitserse systeem is één van de meest gezellige bridgevormen, die jaarlijks in de grote Centraal Amerikaanse toernooien worden gespeeld. Dit jaar, in Panama, was het Suriname dat won, en de Curaçaose topspelers Moeniralam, Prinsen, Voorbraak en Kroeger eindigden op een prachtige tweede plaats. Een geweldige prestatie bij een deelname van wel 28 internationale teams. In één van de laatste handen van de ontmoeting tussen Panama en Suriname lag, zoals achteraf bleek de eindbeslissing.

NZ kwetsbaar
N is gever

	Sch. A Q Ha. J 9 8 7 Ru. J 9 Kl. K 9 8 5 2	
Sch. K J 8 3 Ha. K 5 2 Ru. Q 8 7 5 Kl. Q 4		7 5 2 A 6 K 10 6 4 2 A 7 3
	Sch. 10 9 6 4 Ha. Q 10 4 3 Ru. A 3 Kl. J 10 6	

Noord (Pieter Zonneveld) opent met 1 Ruiten volgens het Precisiesysteem Oost, waar niemand minder dan Alberto Calvo, de Panamese ambassadeur van Japan zat, kon niet anders doen dan passen. Zuid biedt 1 harten. West past en Noord biedt 2 harten.

Voor Alberto Calvo, het precisiesysteem heel goed kennende, kwam nu de tijd om in te komen en bood 3 ruiten. Zuid ging in de verdediging door 3 harten te zeggen en dat mocht gespeeld worden.

In het geheel een tamelijk normale actie, een tikkeltje overboden door Zuid, maar 3 Ruiten in de O-W lijn is niet kansloos.

Het 3 harten bod ging door een introef van een klaveren, klaveren aas, twee harten slagen en een ruiten slag één down voor honderd punten, terwijl in de andere kamer 3 ruiten gemaakt werd in de Oost - West lijn.

Geen verschilscore dus.

Maar, na afloop, protesteerde Alberto Calvo tegen het feit, dat de Zuid speler geen "Alert" had gegeven na de ruiten opening van Noord en daardoor niet gedoubleerd had, waardoor NZ een verlies van 200 punten had kunnen incasseren en met een gelijke stand zou zijn geëindigd.

Toen bleek dat het Curaçaose paar inmiddels 4 en 3/4 punt verzameld had en zowel Panama als Suriname op 4 1/2 punt zouden blijven steken, trok Panama zijn, m.i. toch wel kansloos protest in en moesten onze mannen het met de zeer eervolle tweede plaats doen, en ging de eerste plaats naar onze voormalige rijksgenoten.

Filatelie

BELOFTE maakt schuld! Ik heb u een beschrijving van een Antilliaanse stempelvervalsing uit 1980 beloofd. Wel, een tweetal maanden geleden bracht iemand een nogal grote verzameling postzegels bij mij om het een en ander via de rondzending voor hem te verkopen. Nu is het maken van rondzendboekjes geen karweitje, dat men in een handomdraai fikst. Het kost meestal uren om één boekje voor de verkoop gereed te maken. Het is echter een fascinerende bezigheid en bovendien, al klinkt dat natuurlijk barbaars egoistisch, men zit altijd voor een dubbeltje op de eerste rang, want de samensteller komt het recht van de eerste koop toe!

Ik verzamel, wat het thematische genre betreft, herkenbare vogels op zegels en dus wordt elke aangeboden partij door mij eerst op dit soort zegels doorzocht. Tjonge, ik maakte die avond een luchtsprong! In de doos: de vogelserie van de Antillen van 1958 in blokken van 4 zegels! Ik stond echter meteen weer met twee benen op de grond, want deze fraaie serie uit 1958, die slechts een frankeergeldigheid had tot 31 december 1959 was zeer keurig afgestempeld met een stempelhamer, die eerst in 1970 bij onze posterijen in gebruik is genomen! Welke konklusie mag u nu trekken uit zo'n geval? Er zijn verschillende mogelijkheden. De oorspronkelijke eigenaar van de zegels heeft deze op het postkantoor laten afstempelen en heeft daar een beambte getroffen, die geen kaas gegeten had van de frankeerbaarheid in 1980 van zegels uit 1958! Deze gevolgtrekking ligt het meest voor de hand, want de zegels zijn van een datum in 1980 voorzien. Het kan echter ook zijn, dat het over een ontvreemde stempelhamer gaat en betrokkene de einde van de frankeerbaarheid over het hoofd zag of — maar dat is dan wel heel erg ver gezocht — vergeten heeft de datumbalk terug te draaien! Wat er ook van zij: het zijn en blijven vervalste afstempelingen, ook al is dit misschien onbewust gebeurd! Ter illustratie hoe men altijd uit moet blijven kijken, een voorbeeld heet van de naald. Tijdens het schrijven van dit artikel is een lid van onze postzegelvereniging in een doos postzegels aan het kijken of ik nog iets van haar gading heb.

Er komt een gestempelde kinderserie uit 1951 te voorschijn. Einde van de frankeergeldigheid 31 december 1952. De zegel van 5+2 1/2 cent draagt echter rechts onder het stempel 27-VII-73! Weer iets nieuws geleerd voor vandaag: Ook na 50 jaren filatelie-ervaring word je soms op een doodonnozele manier nog onderuit gehaald! Ter verontschuldiging: de rest van de zegels was korrekt afgestempeld!

M. ARVIS

Entrega nr 54

Pa Omálio Merién

DESPWES DI DOS LES pa studia PEON DEN DEFENSA, a yega é momento pa nos ban wak é PEON DEN ATAKE.

Meskos ku den su servisio di defensa, ora un PEON ta bai ataká tambe é tin mester di yudansa di un of mas kompañero PEON. Generalmente bo por bisa ku si un PEON bai su só den atáke, pronto é ta wordu komé!!!

Esaki no ta nesesario, pasobra nan ta *ocho* i esun por yuda é otro kasi semper, basta nan ta banda di otro. Por ehempel é PEON den fila *b* ta sostené esunnan den FILA *a* i *c*; esun di FILA *c* por sostené esunan di FILA *b* i *d*, i asina bo por sigi bai. E dos PEONAN mas tantu move huntu den atake, ta esunan di FILA *d* i *e*. Nan ta é *PEON DI SENTRO*, ku ta habri *wega di atake*. Mas lat é *PEON DI ALA* ta djoin é atake. Tin tres PEON na *ALA DI DAMA*, esta esunan di FILA *a*, *b* i *c*; tambe tin tres PEON na *ALA DI REY*, esakinan ta den FILA *f*, *g* i *h*.

E PEONAN ku ta defendé un REY ENROKA, no por bai den atáke tempran. Esaki ta nifika ku é PEON ku ta bai den atáke ta esunan ku riba é ALA kontrali djesun kaminda é *REY ta enroká*. Ku otro palabra: Si é REY ta enroká na su mes *ALA*, anto ta é *PEONAN DI ALA DI DAMA* ta bai den atáke; pero si é REY ta enroká na ALA DI DAMA, anto ta é PEONAN di ALA DI REY ta sali pa ataká.

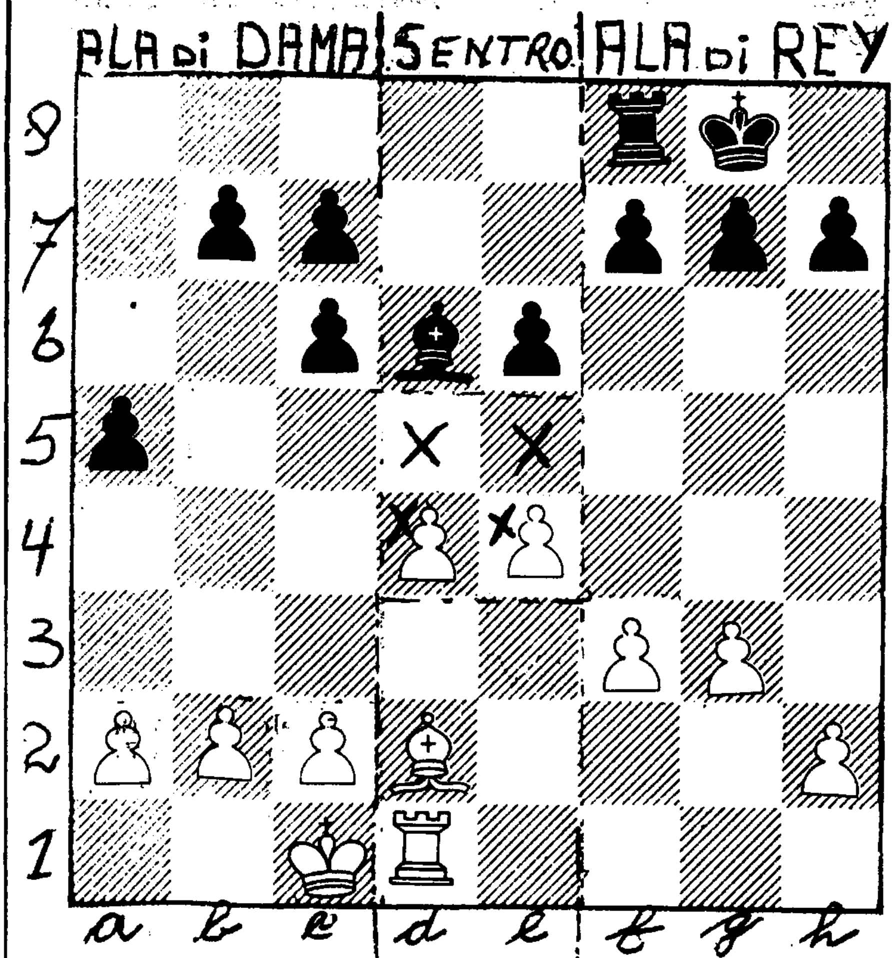
Ademas dje reglanan basiko aki, nos ke bolbe pone énfasis riba é espasio ku un PEON mester tin pa é por ataká. Pwes si tin piesa di su mes koló of piesa kontrali den su FILA, é PEON ta blokeyá i konsekwentemente *no por ataká!*

Un di é blokeyonan aki ta *"PEON DOBEL"*. Esaki ta ora tin dos PEON di mes koló den un FILA. Hopi biaha é dos PEONAN aki ta keda totalmente paralisá.

Ban riba tablero pa nos wak é puntonan aki mas kla.

Nos tablero djawe ta indiká é partishon ku bo mester tene kwenta kuné ora bo ta planeya atáke ku PEON. E FILANAN *a*, *b* i *c* ta forma é ALA di DAMA.

(DIAGRAMA)

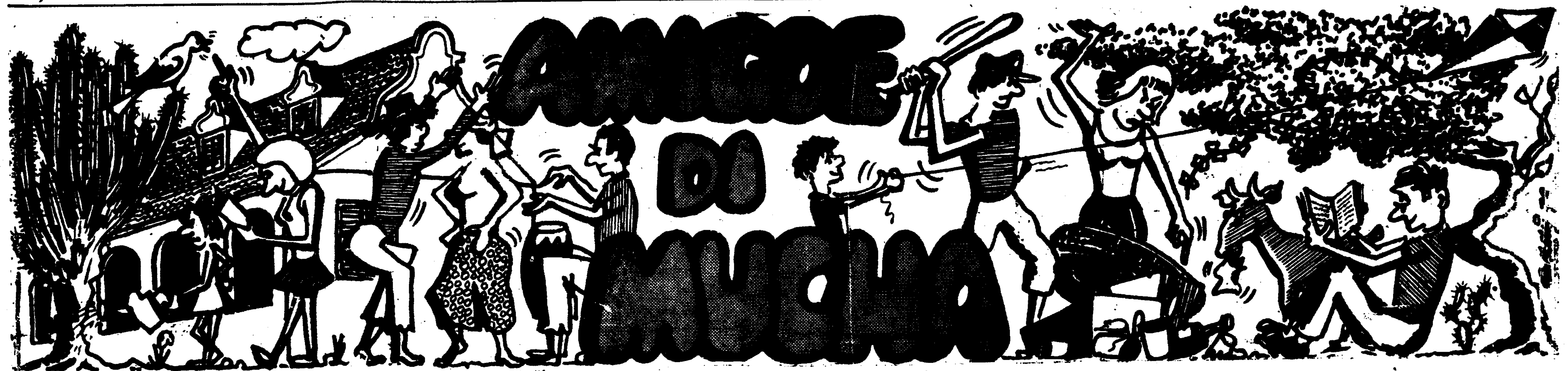
Mey-mey tin é dos FILANAN *d* i *e*' den kwal tin é hòkinan *d4*, *d5*, *e4 i e5* ku huntu ta forma é *SENTRO*. Despwes nos ta mira é *ALA DI REY* formá pa é FILANAN *f*, *g i h*. E REY PRETU a enroká na ALA di REY, pwes ta su PEON na ALA di DAMA por bai den atáke. Di otro banda é REY BLANKU a enroká na ALA di DAMA, pwes awor su PEON di ALA di REY por ataká.

Tambe bo por mira kon e PEON di h2 ta sostené su kompañero di *g3*, di moda ku é ALFIL PRETU na *d6* no por kome é PEON na *g3*.

Na mes momento é PEON BLANKU di *f3* ta sostené esun na *e4*. PEON PRETU na *a5* sí no tin sostén di su kompañero na *b7*. E PEON aki di *a5* kier bai su so den atáke, ku konsekwensia ku e ALFIL BLANKU na d2 por komé.

Wak tambe kon PEON PRETU di *b7* ta sostené esun na *c6*. Pero aki bo ta mira ku PRETU tin un *"peon dòbel"*, den FILA *c*. Bo ta mira klaramente awor ku é PEON PRETU na *c6* ta stroba esun su tras na *c7* di move bai dilanti, loké ta pone PRETU pèrdè forsa di atáke riba é ALA di DAMA.

Te otro siman!

Verstoppertje

(door Nel Basilio)

AL DE HELE MIDDAG speelden Pinkie en zijn dierenvriendjes verstoppertje en ze kregen er maar niet genoeg van. Alleen werd het op het laatst wel moeilijk om een nieuw schuilplaatsje te vinden. Er waren daar in de mondi een heleboel plaatsjes, hoor. Achter de struiken, onder blaadjes op de grond, in lege muizenholletjes en boven in de struiken tussen de takken. Maar toch, toen Pinkie zich weer eens moest verstoppen, kon hij niet één plaatsje meer vinden. Overal had hij zich al een keer verstopt. Hier tussen het gras, daar in die struik achter dat nest. Hé, dat nest! Het was een bol van gras en takjes, met ván onderen een rond gat om naar binnen te gaan. Twee suikerdiefjes hadden het gemaakt en er hun eitjes in gelegd. Maar nu waren die eitjes al lang uitgekomen en het nestje stond leeg.

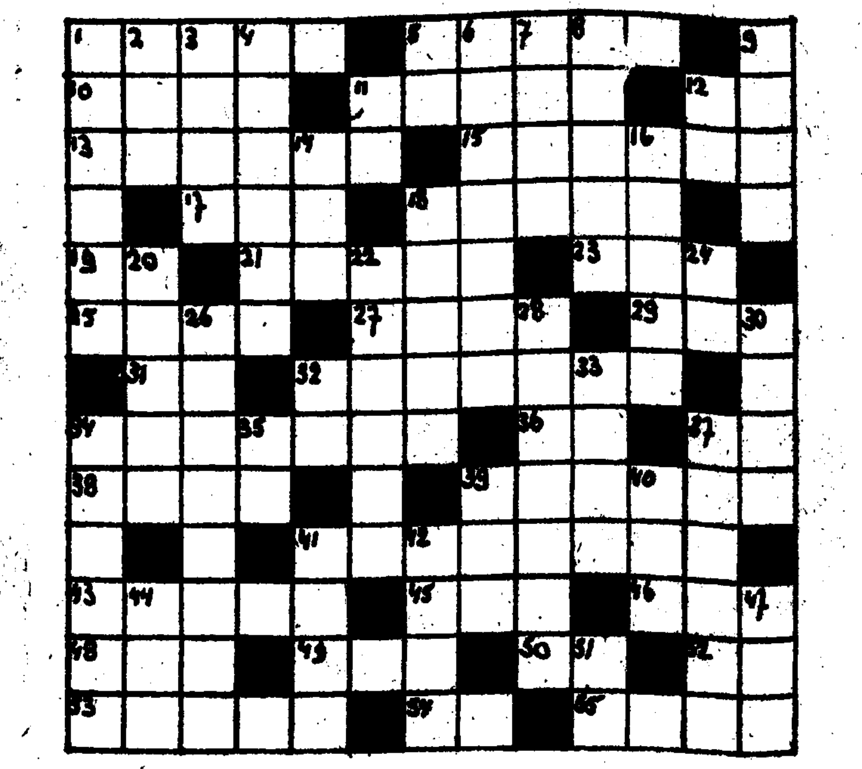
"IK GA ME DAAR in verstoppen", bedacht Pinkie. Hij kroop het gat in, moest eerst door een gangetje naar boven klimmen en plofte toen op de bodem van het nest neer. Geen dier, dat hem nog kon zien! Hij trok voorzichtig een paar sprietjes weg, zodat hij naar buiten kon kijken. "Net op tijd!" dacht hij, "Zeurpiet de Schildpad was net begonnen te zoeken en had al twee muisjes gevonden. Ja, Zeurpiet kon dan wel niet zo hard lopen, zoeken kon hij goed, hoor. Het duurde niet lang, of hij had ze allemaal gevonden. Allemaal, behalve Pinkie. Hij zocht achter en onder en in elke struik, die hij zag. Met zijn schild duwde hij grote stenen opzij. Geen holletje sloeg hij over. Maar Pinkie kon hij niet vinden. "Kom maar uit!", riep hij tenslotte, "Ik geef het op".

WAAR ZOU PINKIE wel vandaan komen? De andere dieren waren al net zo nieuwsgierig als Zeurpiet zelf. Maar Pinkie kwam nergens vandaan. Hij was weg en bleef weg. "Hij wil natuurlijk, dat wij mee helpen zoeken", bedacht Moene Muis, die een beetje ongeduldig werd. "Vooruit jongens, laten we hem even vinden". Alle dieren zochten mee. Zelfs kabouter Brr en Poetsje, die een beetje ongerust werden. Want hoe ze ook zochten en hoe ze ook riepen, het hielp allemaal niets. Pinkie was spoorloos verdwenen!. "Als hij maar niet gepakt is door een grote wilde kat", piepte Moene Muis angstig. "Of meegenomen door een gevaarlijke warawara", bibberde Poetsje. "Ach welnee", zei kabouter Brr dapper. "Hij is natuurlijk alleen maar verdwaald. We moeten gewoon wat verderop zoeken". "Ach ja", riep Moene Muis opgelucht, "Een eindje hier vandaan staat een holle boom. En gisteren nog zei Pinkie tegen me, dat dat een prachtig plaatsje was om je te verstoppen".

ALLE DIEREN RENDEN en vlogen gelijk naar de holle boom. De muisjes voorop, want die liepen het hardst. Iedereen liep iedereen voor de voeten. Een hagedisje werd zelfs ondersteboven gelopen door een konijntje. En twee muisjes en kabouter Brr liepen mank, omdat ze op hun tenen getrapt waren. Alleen Zeurpiet liep niemand in de weg. Hij liep veel te langzaam en kwam mopperend en wel ver achteraan. Moene Muis was er het eerst. "Kom er maar uit, Pinkie. We hebben je gevonden", piepte hij uitgelaten. Alle dieren verdrongen zich om de holle boom. De een duwde de ander weg. Ze vielen over elkaar heen en zo lukte het niemand om in de boom te kijken. "Gaan jullie allemaal nu eens opzij", zei kabouter Brr een beetje kwaad, "Zo kan Pinkie er toch niet uit!" Oh ja, dat was zo. Iedereen schoof wat naar achteren. En toen zagen ze......dat de boom leeg was!.

NU BEGONNEN ZE zich toch wel ongerust te maken. "We moeten overal gaan zoeken", zei kabouter Brr ernstig. "Wie weet, wat er met hem gebeurd is". En zo zwierven alle dieren wel een uur lang door de mondi en zochten, zochten, zochten. Ze werden er doodmoe van, maar wisten niet van ophouden. Pinkie moest en zou gevonden worden! Alleen een suikerdiefje was zo bekaf, dat hij bijna niet meer kon. "Ik móet even uitrusten", zuchtte hij. En omdat hij net bij zijn oude nestje in de buurt was, vloog hij daar naar binnen.

"HE.....HELP!" piepte hij verschrikt. Er was al een ander in! "Hé, wie is dat?" klonk het slaperig, "Eh, waar ben ik?" "Oh oh!" riep het suikerdiefje verbaasd, "Het is Pinkie! Waarom heb je je hier verstopt?" "We spelen toch verstoppertje", lachte Pinkie, "Vind je het geen goede schuilplaats? Maar ik geloof, dat ik in slaap gevallen ben. Is Zeurpiet nog steeds aan het zoeken?" "Nou en of", zuchtte het vogeltje, "En niet alleen Zeurpiet, maar alle dieren uit de mondi. Laten we ze maar gauw gaan waarschuwen, dat je terecht bent". Zo liep alles toch nog goed af. Maar de eerstvolgende dagen was Pinkie de enige, die nog verstoppertje wilde spelen. Alle dieren uit de mondi hadden er voorlopig schoon genoeg van!

Coordinashon Popi Muzo

Puzzel en win een prijs

WINNARES van de puzzel van de vorige keer is:

Valeska Montoño
Sta. Rosastraat D11,
Curaçao

Zij kan haar prijs (waardebon van N.A. fl. 15,–) ophalen bij de Redaktie van de Amigoe, Scherpenheuvel z/n.

Oplossing:

1 T	2 R	3 A	4 M
2 R	A	R	E
3 A	R	E	N
4 M	E	N	S

De oplossing én de gelukkige winnaar(es) zullen op de Kinderpagina van 13 november 1981 worden bekend gemaakt.

Kinderen die de puzzel hebben opgelost, kunnen die vóór 11 november 1981 opsturen naar de Amigoe - Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - de heer H. Linkels, P.O.B. 122, Bonaire. Onder de goede oplossingen zullen we een waardebon van vijftien gulden van boekhandel Augustinus verloten.

Duidelijk op de enveloppe vermelden: KINDERPUZZEL.

Puzzel van deze week:

HORIZONTAAL: 1. .....en antwoord; 5. doopsel toedienen; 10. karakter; 11. bestek; 12. mama; 13. lijn; 15. vals; 17. eer; 18. voltooide tijd van redden; 19. oude maat; 21. hemelbewoner; 23. eerste persoon enkelvoud van redden; 25. gas, dat licht geeft; 27. kellner; 29. plukje haar; 31. zonder nummer (afk.); 32. broekophouders; 34. tamelijk oud; 36. kade; 37. muzieknoot; 38. deel van het hoofd; 39. visgerei; 41. beroerd; 43. schepenbouwer; 45. 100 m2; 46. moet je leren; 48. eerste vrouw; 49. getal; 50. achter; 52. Nieuwe Testament (afk.); 53. beddegoed; 54. gij; 55. rekening.

VERTICAAL: 1. Minder eten dan men lust; 2. knaagdier; 3. ar; 4. bloedbuizen; 5. lidwoord; 6. opletten!; 7. vrucht; 8. jongensnaam; 9. ritmische beweging; 11. langspeelplaat (afk.); 12. mij; 14. getal; 16. iets nobels. iets....; 18. gesprek met God; 20. iemand die leest; 22. vervoeging van gorgelen; 24. muzieknoot; 26. tehuis; 28. leer je op school; 30. fris; 32. uitroep van afkeer; 33. deel van de wereld; 34. alcoholhoudende drank; 35. meisjesnaam; 37. vervoeging van regenen; 39. ....en der; 40. schreeuw; 41. eer bewijzen; 42. het tegenovergestelde van kort; 44. eerste vrouw; 47. gebiedende wijs van staan; 51. zie verticaal no. 35.

Weet je wat een....is?

NEE, GEEN CACTUS boven de grond, maar een prachtig landschap onder de zee.

SINTERKLAAS YA TA drentando tera i ta pesei awe mi kier duna boso un ehèmpel kon nos ku ta grandi mes por traha algu pa nos chikitunan. Esaki ta un wig masha leuk ku no ta sali karu i ku tòg lo kai na agrado di bo ruman chiki.

Loke bo mester ta, un kaha di sapatu di hende grandi si ta pa un pòpchi un tiki grandi of un kaha chiki si ta pa un pòpchi chiki. Bo mester tambe di hopi lapi, si bo tin algu di adòrno manera streki of kanchi, tambe 4 bala di kòrki i pida palu of pitrit.

Fura bo kaha di sapatu néchi parti paden i parti pafo. Ku pitrit of palu delega bo ta traha un kabes pa karga e kortina dje wig. E kortina bo por dorna dor di bor e ku un streki of un rikrak. Pega bou di e kaha na e skinanan e balanan di fom i bo wig ta para riba pia.

Traha awor un matras i un kusinchi i furanan. Bo por kose slòpi pe kusinchi i un laken pe matras. Mi tin sigur ku si bo usa bo fantasia i traha nèchi bo wig lo kai masha na smak dje chikitín ku bo regalé.

Nos reseta

UN SORPRESA DI BAKOBA

Bo mester di:
1 kùp di plèstik di yògùrt
2 blanku di webu batí
2 dòl di webu
honing of suku segun bo smak
2 bakoba i mei pa bo usa i un mitar pa bo dòrna ku ne
djus di un lamunchi
1 telep di kaska di lamunchi raspá
3 kuchara di nechi bruá ku rasenchi.

Pone kla:
un kònchi un skal bunita
un batidor òf fòrki
un kuchu.

1. Bati bo blanku di webunan steif den un kònchi.
2. Brua den bo skal: e yògùrt, dòl di webu, suku òf honin i batinan bon ku bo batidor of fòrki.
3. Kòrta e bakoba den snechi fini i sprengu e djus di lamunchi riba dje.
4. Awor bo ta brua e bakoba (menos un mitar), e sobrá djus di lamunchi i e kaska di lamunchi raspá dor dje meskla ku bo tin kla kaba.
5. Awor ku masha kuidou bo ta brua e blanku di webu dor di e otro ingrediëntenan.
6. Al final bo ta dòrna e total ku bo rasenchi i nechi i e sobrá mitar bakoba.

MI YAMA GEORGE GOEDE i mi tin 10 aña di edat. Mi ta den 5de klas di Sint Fransiscus College. No ta tur ora mi gusta bai skol. Hopi bia mi tin mas gana di keda kas pa mi hunga ku mi amigunan. Pero mi ta kompronde ku esei no por.

Loke mi gusta mas na skol ta lesamentu...pintamentu i kanta. E kos ku mi no ta gusta ètòl ta trahá sòm di breuk. E kos straño ta ku mi por e sòmnan ei si, pero tòg mi no gusta trahanan.

Mi gusta ta na kas pa mi lesa. Bukinan di Pinkeltje por ehèmpel mi gusta masha. Tin bia mi ta bin kas ku dos pareu pa mi lesa. Mi gusta landa tambe i tambe mi sa bai hunga vòlibòl ku mi tata de bes en kuando.

Pero e kos ku mi gusta mas tantu ta hunga ku mi amigunan pa kas. Nos ta kuater amigu: Shimmy Margaretha ta mi amigu i Carlo Walle i Danilo Zabala ta mi primu-amigu. Nos kuater ta forma "un gang" inseparabel.

Patras den nos kura di kas tabatin poco kas chiki di mi tio. Eiden e tabata kria porko. Despues ku el a bende e porkonan mi ku mi amigunan a limpia e luga ei limpi-limpi i awor el a bira di nos. Nos a reglé bon mes.

Tin kama aden i nos mes a pone lus i tambe nos a traha nos mes fèn. Nos mes a traha nan pasobra awor boso ta bai tende ta kiko ta mi hòbi di mas grandi: koriente. For di dia mi ta chikitu mi ta wak ora mi tata ta drecha un kos di koriente i mi ta puntre tur kos ku e ta hasi. Anto e ta splika mi. Poko-poko ma kuminsa haña smak i mi a kuminsa bira mas kaweta pa sa i hasi mi mes.

Ma kuminsa eksperimenta ku un "speaker" bieu. Mi tabatin un bateria chiki i tambe un motor. Ma bin ripara ku mi por pone sonido dje motor sona den e speaker, si mi konekta e speaker ku e bateria. Awor aki mi tin 14 speaker. Nos mes a traha un fén i tambe un kòptelefon. Tur kos bieu di koriente ku mi haña mi ta saka tur kos ku mi por usa afo manera waya i "speaker". Manera for di un òrgel bieu i for di un wòki-tòki kibra tambe ma saka e "speakernan".

Mi ta puntra aki i aya i mi tin un papel grandi ku riba dje hopi "speaker" pinta. Kon bo tin ku konekta bo waya kora ku blounan. Aunke bo ta usá kos bieu pa traha nobo tòg eigenlijk mi tabatin mester di un spònser pa yudami kumpra kosnan ku mi tin masha mester di dje. Mi ta spar mi zakgelt i mi amigunan tambe ta hasié pero tòg tin ora nos mester di algu i nos no por kumpré.

Awor aki nos "gang" ta trahando un kasita égt. Nos a koba fundeshi, basha kaba. Nos a hasta pasa pipa pa wese. Mi tata a disidi ku lo e pasa koriente pa nos eiden di moda ku nos por traha i eksperimenta ku nos kosnan eiden. Den e hòkinan ku nos a limpia kaba nos sa drumi tambe. Nos ta pone nos fèn traha i nos ta hasi hopi prèt prome ku nos drumi. Nos ta kumpra kuminda di Chines kome eiden.

Nos tin un banda tambe. E yama: "George and Shimmy salsa i sabor." Nos ta toka ku instrumentnan ku nos mes a traha of drechá. Ami ta gusta tambora, kampana, kuarta i saksofon. Mi tabatin un di hunga, ma trein bon riba dje i awor mi por toka basta bon. Mi ta bai lès di kuarta si. Nos a haña un "basguitaar" di koriente di snar. Nos ta bai dreché poné toka. Nos ta traha nos mikrofonnan i nos banda por bai wairu.

Dia mi bira grandi mi ta bira electrotechnisch ingenieur. Koriente i prinsipalmente traha ku speaker te kos ku mi gusta mas den mundu. He amigunan, si den boso tin ku ta gusta koriente manera mi ku mi "gang", ke hubo, bo no ta kere ku nos por djoin?

Wie schrijft mij een brief?
Ik heet: William Damwijk.
Ik ben 11 jaar oud.
Het is mij heel speciaal te doen om de postzegels van jullie land.
Ik woon in de: Juraweide 371

5022 L.E. Tilburg.
Nederland.

Klimaat in Hongarije na kwart eeuw total veranderd

Na nederlaag liberalisering

MET EEN HYSTERISCH klinkende nieuwslezer en het geluid van machinegeweren op de achtergrond opende de Hongaarse staatsradio in de vroege ochtend van 24 oktober 1956 zijn dagelijkse uitzendingen. Voor journalisten en politici die de avond voordien in de Oostenrijkse hoofdstad Wenen de eerste vage geruchten over binnenlandse spanningen in Hongarije hadden opgevangen, brachten die radiogolven uit Boedapest de eerste bevestiging van de ongelooflijk klinkende stelling dat er in Hongarije een opstand uitgebroken was. Toen de man achter de microfocn een paar minuten later zenuwachtig meedeelde dat een handvol contra-revolutionairen een gewapende aanval op de socialistische orde ondernomen hadden, was het vijfentwintig jaar geleden voor iedereen duidelijk dat in Hongarije een krachtproef tussen nationalisten en Moskou-getrouwen uitgevochten werd.

Het Hongaarse drama was in feite reeds op 21 oktober begonnen toen de studenten van alle hogescholen een pakket van zestien eisen in de openbaarheid brachten, waarin zij onder meer persvrijheid en vrijheid van meningsuiting, een open kiessysteem met deelneming van alle anti-fascistische partijen, de afzetting van partijleider Ernoe Geroe en de aanstelling van de nationalist Imre Nagy tot regeringschef eisten.

Het studentenprotest kreeg de steun van de schrijversbond en weldra circuleerden in de straten van Boedapest vlugschriften. De partijleiding leek op dat ogenblik enigzins aangeslagen te zijn door de stoutmoedigheid van de oproerkraaiers, wat wellicht voor een flink stuk toe te schrijven is aan het feit dat de topfiguren van het partij-apparaat voor een bezoek aan maarschalk Tito naar Belgrado vertrokken waren. Pas op 23 oktober, na de ijlingse terugkeer van Ernoe Geroe, liet het Politburo van zich horen. Een vierling van de nationale held Petoefi wordt verboden maar vindt in de loop van de dag toch doorgang.

's Avonds houdt partijleider Geroe een toespraak voor de radio waarin hij de lof zingt van de Sovjet-Unie en de studenten bestempelt als fascistische misdadigers. Onmiddellijk daarop trekt een woedende massa onder het roepen van vrijheidsleuzen op naar het radiogebouw dat wordt bewaakt door geheime politie. De betogers eisen dat de staatsomroep de eisen van de studenten voor het hele land bekend maakt. Agenten van de staatsveiligheid staan oog in oog met een massa die de ontbinding van het gehate politieapparaat eist en lossen schoten in de lucht. Die provocatie lokt bij de betogers een hevige reactie uit: het omroepgebouw wordt bestormd en het komt voor de eerste keer tot een vuurgevecht tussen rebellen en ordestrijdkrachten. De gevechten duren de hele nacht door en zijn via de radio bij het begin van de uitzendingen te horen. In de ochtend en in de loop van de daaropvolgende dag dijt de rel uit tot een ware volksopstand.

Dat het studentenprotest in de daaropvolgende dagen kon uitgroeien tot een echte arbeidersopstand had te maken met de algemene malaise waarin Hongarije terecht gekomen was. De communistische partij was verlamd door interne machtsstrijd terwijl de levensstandaard van het land door wanbeleid achteruitging en een efficient beleid dringend noodzakelijk was. Corruptie, machtsmisbruik en voedseltekort hadden de ontevredenheid bij de bevolking gevaarlijk doen toenemen. Dat verklaart waarom de schermutselingen tussen de betogers voor het radiogebouw en de veiligheidsagenten zo snel over de hele stad konden uitzwermen. Tegen de avond van de 24-ste oktober stonden arbeiders en studenten overal in de straten van Boedapest met de wapens in de hand samen op de barricades.

De nationalist Irme Nagy die inderhaast tot regeringsleider benoemd werd en de nieuwe verzoeningsgezinde partijleider Janos Kadar verliezen alle controle over de toestand wanneer de geheime politie op 25 oktober zonder de minste aanleiding het vuur opent op een menigte die voor het parlement is samengestroomd om de toespraak van Nagy te beluisteren. Het nieuws van het bloedbad verspreidt zich als een lopend vuurtje en de haat tegen de Sovjet-Unie, die als werkelijk beslissingscentrum achter het Hongaars bewind gezien wordt, breekt nu geheel los. Overal vormen zich gewapende comites voor zelfbestuur en arbeidersraden. Nagy probeert nog te onderhandelen met de leiders van de sinds 1948 verboden niet-communistische partijen maar hij begrijpt snel dat het te laat is om het tij te keren. Op 28 oktober willigt Nagy nagenoeg alle eisen van de opstandelingen in en terwijl de straatgevechten onverminderd voortduren verlaten de Sovjet-troepen die sinds 1945 in Boedapest gelegerd waren, op 30 oktober de stad in oostelijke richting.

Met het verdwijnen van de Sovjet-tanks viel ook de laatste bescherming van de gehate politieke politie en de partijleiding weg. De bevolking van Boedapest liet in die dagen haar woede de vrije loop en de politieke situatie ontaardde in een complete chaos.

Hongarije had geen werkelijk functionerend machtscentrum meer en overal doken politieke organisaties op die steeds nieuwe radicalere eisen stelden. Voor het Kremlin werd de toestand volkomen onaanvaardbaar en toen Nagy op 1 november bekend maakte dat Hongarije niet langer lid wenste te blijven van het Warschau-pact en vrije verkiezingen onder toezicht van VN-troepen aankondigde, moet de maat in Moskou vol geweest zijn. Drie dagen voordien nog had de Hongaarse regeringsleider de Sovjetonderhandelaars Mikoyan en Soeslov absolute trouw aan het bondgenootschap toegezegd.

Het Kremlin reageerde met de militaire invasie van Hongarije. Op 4 november werden de bewoners van Boedapest in de vroege ochtend gewekt door het geratel van de Russische tanks die zich schietend een weg baanden tot bij het parlement. Daar hielden de laatste verzetshaarden stand, in de hoop dat de Verenigde Naties de oproep van Nagy om militaire hulp positief zouden beantwoorden. Maar hoewel in de daaropvolgende dagen nog in het hele land gewapende botsingen plaatsvonden, was het voor iedereen duidelijk dat het lot van Hongarije bezegeld was. Janos Kadar die zich tijdig van Nagy gedistancieerd had, vormde een nieuwe Moskou-gezinde regering. De repressie tegen de rebellen hield aan tot 1958, in welk jaar Nagy geexecuteerd wordt.

De herdenking van de Hongaarse opstand staat onvermijdelijk in het licht van de Poolse actualiteit. Vijfentwintig jaar geleden kreeg het onafhankelijkheidsstreven van de Hongaren trouwens een impuls uit Polen toen de aanstelling van de als liberaal aangekondigde Gomulka aan het hoofd van de Poolse partij stimulerend werkte op de democratiseringsdrang in Hongarije.

Politieke waarnemers achten het echter weinig waarschijnlijk dat het Poolse voorbeeld vandaag door de Hongaren zal worden nagevolgd. De relatieve economische vooruitgang van de laatste jaren en de op liberalisering gerichte politiek van partijleider Kadar hebben er voor gezorgd dat het politiek klimaat van het hedendaagse Hongarije niet te vergelijken is met de stemming in 1956. Janos' Kadar heeft trouwens in 1963 een algemene amnestie afgekondigd voor al wie in de dagen na de opstand het land was uitgevlucht.

In Boedapest ziet men wel paralellen tussen de oorzaken van de crisis in 1956 en de wantoestanden die in Polen tot de polarisering tussen Solidariteit en de regering geleid hebben. De Hongaren hopen echter dat de Poolse leiders de zaken nu niet op dezelfde manier uit de hand laten lopen als de autoriteiten in Boedapest in 1956 deden. Een interventie van de Sovjet-Unie in Polen zou alleen tot gevolg hebben dat Boedapest evenzeer als Warschau in de vrieswind uit het Oosten zou belanden.

Generaal Jaruzelski: integer en krachtig

WARSCHAU – De 58-jarige generaal Wojciech Jaruzelski, die nu de functies van partijleider, premier en minister van Defensie combineert, is de sleutelfiguur in het Poolse drama geworden. De generaal staat bekend als een trouw communist, maar ook als voorstander van een dialoog met de vakcentrale Solidariteit. Hij zou bij het Poolse volk meer vertrouwen genieten dan de afgetreden Kania, die het imago had van een wat kleurloze bureaucraat. Jaruzelski, die in 1968 minister van Defensie werd, is één van de weinigen uit de ploeg rond ex-partijleider Edward Gierek, die bij de Polen de reputatie van een integer man heeft behouden.

Wojchiech Jaruzelski is een beroepsmilitair die zijn hele carrière in het leger heeft gemaakt. Hij werd in 1923 geboren in Kurow, bij Lublin, in een gezin dat tot de kleine landadel behoorde. Met zijn ouders vertrok hij in 1940 naar de Sovjet-Unie, waar hij drie jaar later toetrad tot het Poolse leger dat onder auspiciën van het Sovjet-leger werd geformeerd. Omdat Stalin honderdduizenden Polen liet deporteren naar het Aziatische deel van de Sovjet-Unie, heeft Jaruzelski zijn familieleden, van wie hij tijdens de oorlog werd gescheiden, nooit teruggezien.

Hij kreeg een officiersopleiding in de Sovjet-Unie en onderscheidde zich in verscheidene veldslagen bij de bevrijding van Polen. Na de oorlog trad hij toe tot de Poolse communistische partij, en in 1960 werd hij benoemd tot hoofd van de politieke afdeling van de Poolse strijdkrachten. Een jaar later volgde zijn benoeming tot onderminister van Defensie, en in 1968 tot minister van Defensie. In 1970 maakte hij zijn intrede als kandidaat-lid van het politburo van de communistische partij, en een jaar later werd hij tot gewoon lid gekozen.

Zowel in december 1970 als in augustus 1980 heeft Jaruzelski zich verzet tegen het gebruik van geweld tegen stakers, hetgeen hem binnen het politieke establishment wel moeilijkheden heeft opgeleverd. Bij het aftreden van partijleider Gierek, in september 1980, werd hem de post van partijleider aangeboden, hetgeen hij toen heeft afgewezen. Sinds februari van dit jaar is hij premier, terwijl hij de post van minister van Defensie heeft behouden.

Onder het premierschap van Jaruzelski is de rol van het Poolse leger in de politiek verder versterkt. Hij benoemde militairen op de departementen van Binnenlandse Zaken, Mijnbouw en Binnenlandse Bestuur. Hij heeft zich steeds uitgesproken voor een koers van overleg met de vakcentrale Solidariteit. Maar voor het congres van Solidariteit, in september, kondigde Jaruzelski ook aan dat de regering vastbesloten zal optreden tegen anarchie, staatsvijandige activiteit en anti-Sovjet-excessen. Hij zei toen dat het ministerie van Binnenlandse Zaken daartoe de beschikking zal krijgen over de ondersteuning van het leger.

De keuze van Jaruzelski lijkt te zijn ingegeven door het verlangen de teugels in handen te geven van een krachtiger figuur, die nog op enig krediet bij de bevolking mag rekenen. Maar hoe het Poolse leger, dat bekend staat om zijn traditioneel patriottisme, zal reageren als het rechtstreeks zal worden ingeschakeld bij de handhaving van wet en orde, blijft een van de vele onzekere factoren in dit Poolse drama.

Kadar: van verrader tot nationaal symbool

BOEDAPEST — Toen Janos Kadar op 4 november 1956 een Sovjet-gezinde regering vormde nadat Russische tanks een eind gemaakt hadden aan het bewind van de nationalistische premier Irme Nagy, beschouwden veel Hongaren hem als een verrader. In de 25 jaar die sindsdien verstreken zijn, heeft hij de kritiek van de meeste van zijn tien miljoen landgenoten weten om te zetten in waardering en stille bewondering. Met de leuze: "Wie niet tegen ons is, is voor ons wist hij het volk tot een eenheid te smeden. Eerst moest hij de diepe wonden helen, die de opstand en het neerslaan ervan hadden geslagen. Bij het optreden van de Sovjet-tanks in Boedapest vielen bijna 25.000 doden.

Terwijl in Polen sinds 1956 het ambt van eerste-partijsecretaris achtereenvolgens bekleed werd door Wladyslaw Gomulka (tot 1970), Edward Gierek (tot september 1980), Stanislaw Kania en (sinds kort) generaal Wojciech Jaruzelski, is Kadar begin november 25 jaar in functie als partijleider. De nu 69-jarige Kadar is een nationale communist in de zin dat hij - als een van de weinige communistische leiders in Oost-Europa van zijn generatie - niet in Moskou is opgeleid.

Op 22 mei 1912 werd hij geboren in een boerengezin. In het zuidwestelijke plattelandsdistrict Somogy bezocht hij een dorpsschool in Kapoly. Als 14-jarige werd hij leerling-gereedschapmaker in Boedapest, waarheen de familie intussen verhuisd was. Op zijn twintigste werd Janos lid van de communistische partij. Door zijn politieke activiteit belandde hij diverse malen in de cel. Toen Hongarije in 1941 als bondgenoot van Nazi-Duitsland aan de oorlog ging deelnemen, trad hij toe tot het verzet. De Gestapo (geheime politie van de Nazis) arresteerde hem in april 1944. Ondanks pijniging noemde hij zijn naam niet. Hij kon ontsnappen.

Nadat de Russen Hongarije hadden bevrijd, zette Kadar zich van meet af in voor de organisatie van een nieuwe, "democratische politiemacht." Hij maakte snel carriere: in 1948 kreeg hij een zetel in het Politburo dat toen werd geleid door Matyas Rakosi. Als minister van Binnenlandse zaken (van 1948 tot 1950) was hij medeplichtig aan de terdoodveroordeling van Laszlo Rajk. De minister van Buitenlandse zaken - en persoonlijk vriend van Kadar - werd terechtgesteld nadat hij schuldig was bevonden aan "Titoistisch verraad". De rechtszaak tegen Rajk kreeg later - na de destalinisering vanaf 1956 - de kwalificatie "Stalinistisch schijnproces". Kadar - zelf werd in mei 1951 als "potentieel Titoist" aangehouden. Kort na de dood van Stalin in 1953 kwam hij vrij, zonder berecht te zijn.

In juli 1956, na de val van Rakosi als partijleider, keerde Kadar terug in Politburo en partijsecretariaat. Met Rakosis opvolger Ernoe Geroe bracht hij in oktober een bezoek aan Joegoslavie. Toen ze op de 23e in Boedapest terugkeerden, brak de opstand uit.

Op 25 oktober werd Kadar, terwijl alom in de Hongaarse hoofdstad gevechten woedden, eerstesecretaris van de partij als opvolger van Geroe. Hij reorganiseerde de partij onder de naam Socialistische arbeiderspartij. Op 4 november werd hij premier van een pro-Sovjet-regering. In januari 1958 trad hij af als premier, maar als partijleider bleef hij het land besturen. Van september 1961 tot juni 1965 was hij opnieuw premier. Daarna ging hij zich geheel aan partijzaken wijden. Het negende partijcongres koos hem, in december 1968, als partijleider. Dat is hij nog steeds.

Op economisch gebied kent Hongarije een behoorlijke mate van decentralisatie. Wat in Tsjechoslowakije niet lukte - de economische vernieuwing onder Otar Sik ging daar samen met een politieke liberalisering (Dubecks "communisme met een menselijk gezicht) die het land volgens de leiding van de Sovjet-Unie rijp maakte voor de "contra-revolutie en waartegen troepen van het Warschau pact in augustus 1968 gewapenderhand optraden - is in Hongarije wel van de grond gekomen.

Na bijna drie jaar voorbereiding trad in 1968 het "Nieuw economisch mechanisme (NEM) in werking dat tot doel had, de economie te herstructureren zodat die meer in staat was tot handel, vooral met het westen. Het NEM wilde industrie en landbouw bevrijden van het Stalinistische keurslijf, en de economie meer afstemmen op internationale economische factoren en op de prijzen op de wereldmarkt. Het regeringstoezicht op afzonderlijke ondernemingen werd verminderd. Leiders van bedrijven kregen meer kans tot het ontplooien van eigen initiatief. Ook mochten ze in sterkere mate dan tevoren besluiten over investeringen, produktie en prijzen.

Voor het centrale plan in de plaats kwamen globale richtlijnen, de prijzen werden gekoppeld aan de produktiekosten, bedrijven mochten meer zelfstandig beslissen over de hoogte van lonen en salarissen, terwijl profijt de belangrijkste indicator werd voor succes. Om te komen tot een verhoging van de voedselproduktie kregen de collectieve boerderijen - die na 1956 waren opgeheven en in de jaren 60 heringevoerd - meer financiele middelen. De interventie door troepen van het Warschau-pact in het noordelijk buurland Tsjechoslowakije, waaraan Hongaarse soldaten meededen, bracht de hervormingen in Hongarije in gevaar. Dat Kadar met tegenzin aan de interventie meedeed, leidden waarnemers af uit zijn verdwijnen uit de publiciteit gedurende twee maanden. Toen hij in Boedapest een rede tot het volk hield, ging er een zucht van verlichting door het land. "We hadden tot toen toe te weinig beseft hoeveel we aan Janos Kadar te danken hadden. We vroegen ons af wat er met ons zou gebeuren als hij werd vervangen. We waren bijzonder ongerust", aldus de reactie van de gewone man. De Hongaarse hervormers raakten, al waakten ze ervoor aan te dringen op politieke verandering, in 1972 tijdelijk uit de gratie. Maar in 1979 meenden de Hongaarse leiders dat men op de ingeslagen weg moest doorgaan, wilde het land goed voor de dag blijven komen op het gebied van de buitenlandse handel, die zorgt voor meer dan 50 procent van het nationaal inkomen.

De regering schrok er niet voor terug, onrendabele ondernemingen te sluiten. Ook verlaagde ze de subsidies op voedingsmiddelen en consumptiegoederen aanzienlijk. Sinds vorig jaar hebben bedrijven meer vrijheid om de prijzen van hun produkten te verhogen. Ook mogen ze financiële premies geven aan goede werknemers. De regering houdt de economische groei zorgvuldig in de hand. Ze ontmoedigt de invoer van consumptiegoederen om buitenlandse valuta te sparen die de economie beter kan gebruiken voor de financiering van grondstoffen, waarmee Hongarije karig bedeeld is. Een geleidelijke revaluatie van de nationale munt - de forint die begin oktober volledig convertibel werd gemaakt - hield volgens officiele bron in Boedapest iets van de uit het Westen te importeren inflatie buiten de deur.

Volgend jaar krijgt de particuliere industrie een nieuwe, mogelijk sterke impuls. Dan treedt een wet in werking die het vormen van kleine, zichzelf financierende bedrijfjes toestaat in alle sectoren waarin de staat geen monopolie heeft. De regering hoopt dat deze particuliere firmas en cooperaties sneller dan de logge staatsbedrijven zullen voldoen aan de vraag naar reserve-onderdelen en andere kleine consumptiegoederen. Ook hoopt ze dat ze een eind maken aan de chronische tekorten. De Hongaren lijken vol vertrouwen te zijn, dat hun gedurfde combinatie van staats- en particuliere bedrijven hen door de mogelijk komende economisch moeilijke tijden zal loodsen. "Al wordt het leven duurder en moeilijker dan het nu is, we zullen altijd kunnen kopen wat we nodig hebben. We zullen er gewoon harder en langer voor moeten werken, aldus een optimistische inwoner van Boedapest.

Regiem en volk steeds weer tegenover elkaar in Polen

Van triomf tot nederlaag

IN DE NACHT VAN 19 op 20 oktober 1956, 25 jaar geleden, heeft niemand in Warschau een oog dicht gedaan. Een zware delegatie van Sovjet-politici en generaals was in Polen aangekomen om te verhinderen dat – onder zware druk uit de bevolking – het Poolse Centraal comité de "liberaal" Waldislaw Gomulka tot partijleider zou benoemen. Aan de grenzen met de DDR en de USSR waren Sovjet-eenheden in beweging. Het gerucht ging dat in Polen gelegerde Sovjet-troepen naar Warschau op weg waren.

Maar die nacht wisten de Poolse leiders hun collega's ervan te overtuigen dat de benoeming de "nationale communist" Gomulka de enige werkbare oplossing was voor Polen, en de strategische belangen met de Sovjet-Unie het best gediend waren met een voorzichtige liberalisatie binnen de Poolse grenzen. De volgende ochtend vertrok de Sovjet-delegatie en Gomulka kwam aan de macht. Miljoenen Polen juichten hem toe, een nieuw tijdperk was voor Polen aangebroken. Zo begint Raymond van den Boogaard in NRC/Handelsblad een beschouwing.

De 'Poolse zomer' van 1980 was niet de eerste overwinning van Poolse eigengereidheid op Moskou's wil. Wijna 24 jaar was de 'Poolse Oktober' van 1956 het enige voorbeeld van een revolte in Oost-Europa, die niet door gewapend optreden van de Sovjet-Unie is onderdrukt. Wat de Polen lukte in 1956, wat de Hongaren twee weken later en de Tjsechoslowaken in 1968 niet gelukt is: een eigen "model" voor het socialisme aan de macht brengen, het "Gomulkismi".

BITTER

Toch wordt de 25ste verjaardag van de Poolse oktober niet gevierd in Polen, de naam van Gomulka niet dan met bitterheid uitgesproken. De Polen die hadden gedacht dat het aan de macht komen van Gomulka het begin zou zijn van de vrijheid, moesten ervaren dat het eerder het eind ervan was. De voortdurende druk uit Moskou, Gomulka's eigen autoritaire inslag de noodzaak om het politieke monopolie van de communistische partij overeind te houden in een land dat het communisme onwillekeurig beschouwt als de uitvinding van een vreemde overheerser -- dat alles heeft ervoor gezorgd dat de volksvriend Gomulka zich steeds meer ontwikkeld heeft tot een autocratisch heerser, die in 1968 met enthousiasme Poolse troepen liet meehelpen de Tsjechen eronder te houden en in 1970 liet schieten op stakende Poolse havenarbeiders.

De liberalen binnen de partij, die Gomulka in 1956 aan het bewind hadden geholpen, waren toen allang aan de kant gezet. De organen van arbeiderszelfbestuur in de fabrieken waren vervallen tot uitvoerende organen van de partijwil. De ontwikkeling van Gomulka's regime na 1956 laat zien wat er terecht komt van een liberalisatie in Oost-Europa, die niet gepaard gaat met garanties.

MOSKOU

Net als de Hongaarse opstand vindt de Poolse Oktober zijn oorsprong in de wens van de Russen om te breken met de overgecentraliseerde macht, de politieterreur en de veronachtzaming van de consumptiebehoeften van het volk uit de Stalintijd. De "Poolse Stalin", Bolseslaw Bierut overleed in 1956 in Moskou, waar hij zojuist de beroemde anti-Stalin rede van Chroesjtjev op het Twintigste partijcongres had kunnen aanhoren.

De verdiensten van Beiruts opvolger, Edwar Ochab, kunnen moeilijk overschat worden. Het is in hoge mate aan zijn inzicht en wijsheid te danken dat de overgang van het Stalinisme naar het revisionisme in Polen niet, zoals in Hongarije, is geëindigd in een bloedbad.

Tegen de toenemende democratische agitatie onder intellectuelen, de revisionistische stemming in de partijgelederen, de spontane beweging onder de arbeiders naar instelling van zelfbesturende arbeidersraden en de toenemende populariteit van Gomulka, liet Moskou aan Ochab weten, dat de Stalinistische groep binnen de Poolse partij de enige betrouwbare bondgenoot was. Ochab liet echter zijn eigen inzicht in de Poolse situatie prevaleren en probeerde de revisionisten te verzoenen met een partij-apparaat dat bang was voor Moskou en het Poolse volk. Hij voerde een voorzichtige liberalisatie door in de pers en het intellectuele leven.

Hij opende zelfs onderhandelingen met Wladislaw Gomulka, een lid van de na-oorlogse partijleiding, die in 1948 door de Stalinisten aan de kant was gezet, en in 1952 in een schijnproces veroordeeld, maar niet – zoals Rajk in Hongarije of Slansky in Tsjechoslowakije – terechtgesteld. Tenslotte schreef Ochab voor 19 oktober 1956 een vergadering van het Centraal comité uit. waar Gomulka tot nieuwe partijleider zou kunnen worden verkozen.

STAATSGREEP

De Poolse Stalinisten en Moskou begrepen dat ze snel moesten handelen, wilden ze een terugkeer van Gomulka nog verhinderen. Stalinistische plannen voor een staatsgreep en massale arrestaties mislukten jammerlijk, omdat de Poolse geheime dienst op de hand van Gomulka was en de Poolse officieren niet bereid waren dit soort bevelen van hun minister van defensie, de Russische maarschalk Rokossovsku, op te volgen. Op 19 oktober, de vergadering van het CC was al begonnen, kwam op het vliegveld van Warschau een zware delegatie uit Moskou aan: Chroesjtjev, Mikojan, Molotov, Kaganovitsj, de opperbevelhebber van de Warschaupact-troepen en elf andere generaals.

De hele nacht duurden de besprekingen tussen de Russen en Ochab en Gomulka. De Polen hielden het been stijf. Ze lieten weten dat de samenstelling van het Poolse Politburo geen Russische aangelegenheid was en konden duizenden brieven en telegrammen laten zien, waaruit bleek dat het Poolse volk Gomulka wenste. De Sovjet-leiders telden dat alles op bij de andere nadelen van een interventie en togen huiswaarts. Twee weken later zouden ze ten aanzien van Hongarije tot een andere afweging komen.

EXCUUS

De Hongaarse tragedie bood partijleider Gomulka zijn eerste excuus om de Poolse bevolking ertoe te bewegen niet al te zeer op zijn rechten te staan. Slechts door steun aan het gematigde hervormingsprogramma van Gomulka, leek het, zou de destalinisatie van Polen zeker gesteld, een Sovjet-interventie voorkomen kunnen worden. Na een paar jaar was er van de vrijheden van 1956 niet veel meer over.

De Poolse oktober van '56 heeft Polen blijvend de destalinisatie gebracht. Nooit meer zou Polen zo autocratisch meer worden geregeerd als onder Beirut, nooit meer zou de vervlochtenheid tussen het Poolse en het Russische bestuurs- en politieapparaat zo groot zijn.

Maar een oplossing voor Polens binnenlandse problemen heeft de Poolse oktober niet meer gebracht. In 1968, 1970, 1976 en 1980 hebben in Polen weer regime en volk tegenover elkaar gestaan en steeds weer waren het de democratische aspiraties onder de bevolking en het behoud van het partijgezag die de inzet van het conflict vormden. Als in sommige andere Oosteuropese landen lijkt in 1981 het Poolse regine definitief het vermogen te hebben verloren adequaat te reageren op gevoelens in de bevolking, de maatschappij een minimum van vertrouwen in te boezemen, te zorgen voor een min of meer functionerende economie.

De Poolse arbeiders en intellectuelen proberen daarom nu in Solidariteit, buiten de partij om, hun leven leefbaar te maken. De Poolse partij lijkt in antwoord daarop tot weinig meer in staat, dan het oproepen tot herstel van een orde, die in het verleden een wanorde gebleken is.

Tot zover Raymond van den Boogaard in NRC/Handelsblad.

Neurochirurgie niet almachtig

Door dr. M.P.A.M. de Groed

... TELEVISIE-UITZEN-... over neurochirurgie ... het Dijkzigt-ziekenhuis ... [Ro]tterdam heeft in Neder... [v]eel wat reacties teweegge... Dat is geen wonder: ... van en operaties aan de ... en hebben nog altijd een ... klank. Uit de reportage ... dan ook duidelijk naar ... met hoeveel overleg en ... [we]rk de planning tot een ... lijke ingreep wordt ... [gema]akt. Het is nu eenmaal zo, ... onze lichamelijke en ... lijke verrichtingen onder ... [contr]ole staan van de hersenen; ... de functie ervan door een ..., een operatie of een ... [ble]ding uit, dan gaat dat meestal gepaard met een ernstige stoornis in de functie van ons lichaam of de geest.

De neurochirurgie is al een heel oud vak. We weten, dat de Egyptenaren al bij bepaalde ziektes gaten in de schedel boorden om 'boze geesten' uit te laten. De bekende Griekse arts Hippocrates beschrijft al hoe na een ongeval bloeduitstortingen kunnen ontstaan binnen de schedel, die de hersenen van hun plaats kunnen wegdrukken. Een operatie waarbij dat bloed verwijderd wordt, kan dan levensreddend zijn.

Toch is de neurochirurgie een jong vak. Pas aan het eind van de vorige eeuw werden voor het eerst grotere hersenoperaties gedaan om gezwellen te verwijderen. Men beschikte in die tijd nog niet over middelen om precies te bepalen op welke plaats in de hersenen de aandoening eigenlijk zat. In die tijd gingen de artsen uitsluitend af op de ziekteverschijnselen (verlammingen, spraak- of gezichtsstoornissen) die de patient vertoonde. Op grond hiervan schatte men, waar de afwijking zowat moest zitten. Het was dan ook nodig zeer grote openingen in de schedel te maken om de afwijking te vinden. Hiervandaan komt nog de oude uitdrukking: het lichten van de schedel. Vooral de Amerikaanse chirurg Harvey Cushing heeft na de eerste wereldoorlog baanbrekend werk gedaan op het gebied van de neurochirurgie. Hij was de eerste, die systematisch onderzocht op welke plaatsen gezwellen in de hersenen voorkwamen en langs welke weg ze het beste benaderd konden worden.

Het is vooral de grote vooruitgang in het rontgenonderzoek van de hersenen, wat de moderne neurochirurgie heeft mogelijk gemaakt. Eerst werd een methode ontdekt (door de Amerikaan Walther Dandy) om de hersenholtes zichtbaar te maken door ze met lucht te vullen en dan te fotograferen. In 1924 kwam een Portugese neurochirurg Egas Moniz met een methode om door het inspuiten van een contrastgevende stof de bloedvaten in de hersenen zichtbaar te maken. Door het bestuderen van vormafwijkingen in de hersenholtes of verschuivingen van de hersenbloedvaten werd het mogelijk om de ligging van een gezwel nauwkeuriger te bepalen en dus de operatie minder groot te maken.

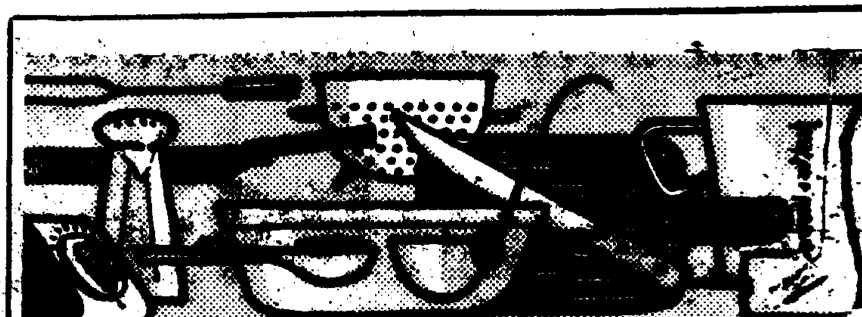
In de jaren vijftig ging men ook gebruik maken van radioactieve stoffen. Spuiten we een bepaalde radio-actieve stof in, dan zien we, dat deze zich bij voorkeur in gezwelweefsel ophoopt. Hiervoor wordt tegenwoordig radio-actief technecium gebruikt. Wordt dan het hoofd onderzocht door middel van geigertellers, dan kunnen we precies bepalen, welk deel van de hersenen abnormaal sterk radio-actief wordt en dus waar het gezwel precies is gelegen. Deze methode, isotopen-scanning genaamd, betekende een grote doorbraak bij het vaststellen van aard en plaats van het hersengezwel.

De ontdekking door de Nobelprijswinnaar Hounsfield (1975) gaf de arts nog meer zekerheid. Via een ingewikkelde rontgentechniek, waarbij zo'n 200.000 aparte rontgenstraaltjes door het hoofd worden gezonden en waarbij het intensiteitsverlies van iedere straal apart wordt gemeten, kunnen we precies zien op welke plaats in het hoofd er zich weefsel bevindt, wat minder of meer doorlaatbaar is. Een computeranalyse van al deze stralen kan ons dan precies zeggen op welke diepte een gezwel zit en welke uitgebreidheid het heeft. Deze methode, CT scanning genaamd, geeft ons een plaatsbepaling van het gezwel, die tot op de millimeter nauwkeurig is.

U hebt in de uitzending al deze verschillende onderzoekmethodes kunnen zien en voor de neurochirurg is het daardoor veel gemakkelijker geworden om uit te maken of hij — en zo ja — langs welke weg hij een hersengezwel zal opereren. Het is namelijk helaas zo, dat er vrij veel hersengezwellen voorkomen, waarbij het niet mogelijk is ze in hun geheel te verwijderen m.a.w.: dat ook al opereren we, de kans dat het gezwel weer terugkomt, erg groot is. Er zal dan in het team moeten worden overlegd, wat de beste behandeling is voor de patient: opereren, bestraling, het geven van bepaalde medicamenten of een combinatie van deze methodes.

Ook de moderne technieken van het geven van narcose bij hersenoperaties heeft veel bijgedragen tot een succesvolle behandeling. Het is bijvoorbeeld daardoor mogelijk om tijdens de operatie de druk in het hoofd laag te houden of de bloedingen tijdens de operatie aanzienlijk te verminderen. Ook op dit gebied kunnen we nog voor verrassingen komen te staan, omdat Chinese neurochirurgen geconstateerd hebben, dat het opereren onder acupunctuur de bloedingen tijdens hersenoperaties aanzienlijk kan verminderen en ook de druk binnen de hersenen laag kan houden.

U ziet, dat de vooruitgang in de verschillende methodes van onderzoek en behandeling veel heeft bijgedragen aan de moderne vorm van de neurochirurgie. Het is echter ook goed zich te realiseren, dat er gezwellen voorkomen, die ook door de beste neurochirurg niet kunnen worden genezen. Mogelijk, dat in de toekomst op dit gebied nog vooruitgang wordt geboekt.

Korona di fruta

Recept van Bunchi Römer

Voor: ruim 6 personen

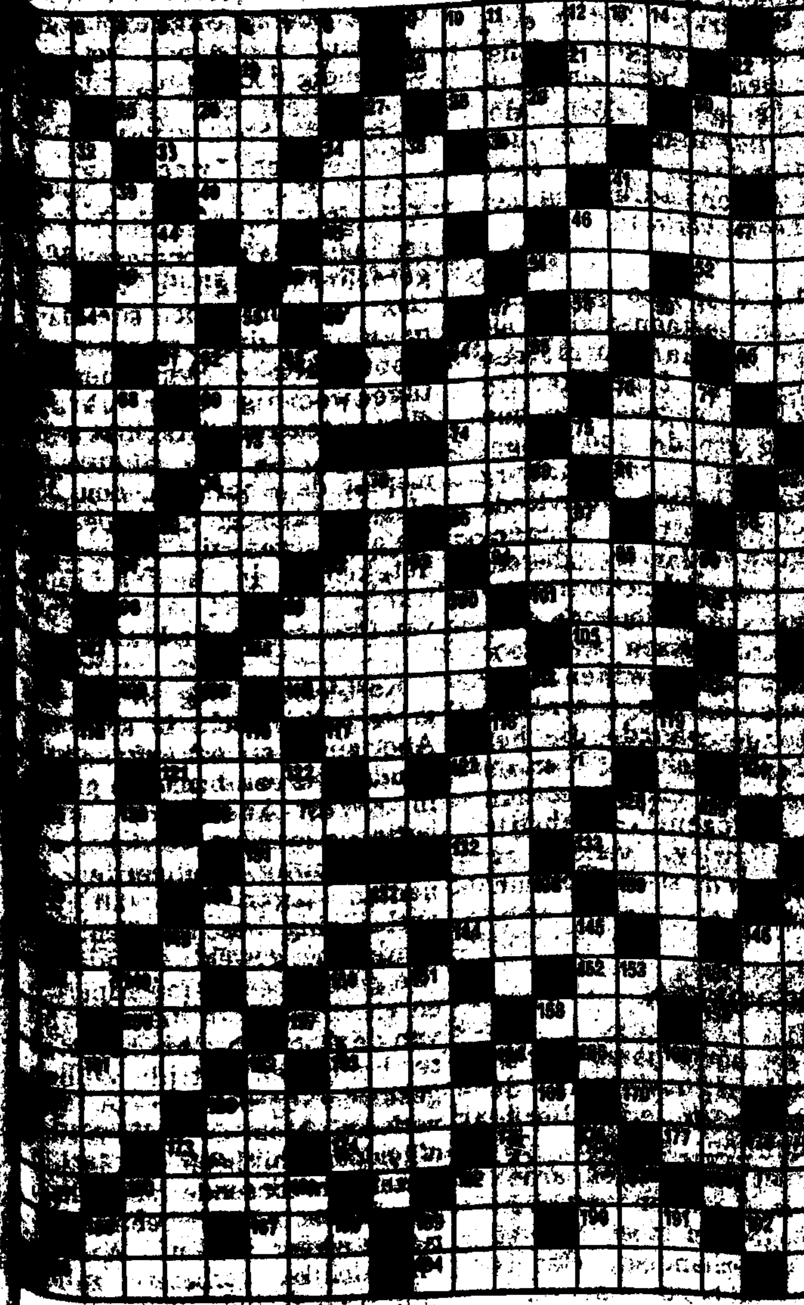
Benodigd:
1 enveloppe unflavored gelatin
2 eetlepels koud water
1 pakje vruchtengelatinepoeder (liefst aardbeien)
2 1/2 cup kokend water
2 cups uitgelekte fruitcocktail
1 cup yoghurt

Bereidingswijze:
1. Week de unflavored gelatin in het koude water.
2. Los de vruchten gelatinepoeder op in het kokende water.
3. Roer er de unflavored gelatin door.
4. Giet half cup van dit mengsel in een puddingvorm en laat het ongeveer 1 uur stijf worden in de ijskast.
5. Doe na verloop van deze tijd ongeveer 1/2 cup fruitcocktail in de stijf geworden gelatine en giet er weer 1/4 cup van het gelatinemengsel over. Laat dit weer stijf worden.
6. De rest van het gelatinemengsel wordt nu in de ijskast gezet en gekoeld totdat het de dikte van ongeklopte eiwit heeft bereikt (ong. 30 min.).
7. Roer dan de yoghurt en de rest van de fruitcocktail erdoor en giet dit op het mengsel in de puddingvorm.
8. Laat de pudding goed stijf worden, alvorens de "korona" aan te snijden.

Amigoe kruiswoordpuzzel

[HO]RIZONTAAL: 2. landlo...; 9. zwerver; 16. compag... (afk.); 18. zoogdier; 19. ...dig; 20. nagerecht; 21. ...s; 22. persoonlijk voornaamwoord; 23. ondergronds ...verblijf; 25. rode verf...; 28. dwaze gewoonte; ... wijnsoort; 31. verfstof; ... nieuw (in samenstelling); ... tennisterm; 36. moment; ... zangvogel; 38. beroep; ... vlinder; 41. papegaai; 42. ...tsel; 45. [illegible] ...d; 46. rijstmaal (Ind.); ... onbepaald voornaamwoord; 49. water in Utrecht; ... bijbel der Mohammedanen; 51. meeuwschaats; 52. ...nshok; 53. harde kalk...; 56. metaalsoort; 58. ...elwoord; 60. verbran...; 61. water in Duits...; 64. geleedpotig dier; ... tandloos zoogdier; 67. ... van de mond; 69. ...; 70. familielid; ... strafwerktuig; 73. ...; 74. regerings-regle...; 75. veelheid; 77. heks; ... heerlijke maaltijd; 81. ... gezond; 83. opberg...; 85. vluchtheuvel; 86. ...dief; 88. boksterm; 89. ...ens gebruik; 92. papegaai; ... persoon die onderwijs ...; 97. open plek in een ...; 98. mannelijk dier; 99. ... verlengde snuit; 101. ...zend voornaamwoord; ... rund; 103. zeer [illegible]; ... bedevaartganger; 105. ...sterm; 106. jongere ... of zuster; 108. wilde ...; 110. anti; 111. ... ...din; 112. grote [illegible] ...nivelgereedschap; 117. ...; 118. eskader; 120. bij...; 121. zuivelprodukt; ...schor; 124. muzieknoot; ... Noorse godin; 127. vrouw...; ... model om nieuwe ...ng te tonen; 128. deel ... een ambtsgewaad; 130. ... op de kansel; 131. uit... van afkeuring; 132. moet ... (afk.); 133. Spaans rij...; 135. ieder; 136. schip...; ...nig; 139. lyrisch gedicht; ... bevestiging; 143. bloei...; 144. overblijfsel; 146. ... (Frans); 147. boogstel...; 150. Europese inwoner; ... werelddeel; 155. berg...; 156. gebogen been; 157. ...; 158. boom; 159. ...; 160. kosmos; 163. hert; ... begeerd; 167. dra; 168. ...; 170. voorzetsel; 171. ...; 173. vlaktemaat; ...; 175. zandheuvel; ...; 179. indien; 180. ...; 182. [illegible]; ... figuur; 185. ...; 186. [illegible]; 187. twijfel(loot); 189. ...; 190. telwoord; ... (Lat. afk.); 193. ... planten(stallen); 194. zonnebad.

VERTICAAL: 1. het reinigen; 3. ongeveer (afk.); 4. vleesgerecht; 5. toegankelijk; 6. taaleigen; 7. hoog aanzien / roem; 8. oud Egyptische zonnegod; 9. heen en terug; 10. weide in hooggebergte; 11. kleine opening; 12. bult; 13. vreemde munt; 14. de onbekende; 15. zekerheid/veiligheid; 17. eveneens; 22. pijn; 24. beweeglijk/krachtig; 26. deel van de hals; 27. uitspraak die [illegible] staande houdt; 29. [illegible]; 30. ondeugend/[illegible]; 32. vogelsoort; 34. [illegible] watertje; 35. onderdrukker; 37. steen; 39. grondsoort [illegible] vruchtbo...; 43. Europese [illegible]; 44. plaats in Gelderland; ... stad in Duitsland; ...; 54. ...; 55. ...dse; 57. muziekterm; ...; ... dier; 59. schroefli...; 62. en de[illegible] (afk.); 63. bootje; 64. [illegible] dat is (Lat. afk.); ... in Nederland; ...; 70. uitroep; ...; 76. vlak; 78. [illegible] retour te geven; 80. ...; 82. heerser van Venetië; 84. iemand die rijexamen doet; 85. soort Engelse [illegible]; 87. soort koffer; ... onderdeel van de hand; ... bevel; 91. voorstelling in [illegible]; 92. niemand uitgezonderd; 93. tegenaanval (schaak); 95. werkelijk; 96. persoonlijk voornaamwoord; 99. tennisterm; 100. Europeaan; 106. water in Noord-Brabant; 107. oude lengtemaat; 109. het langzaam en vervelend spreken; 111. het zij zo (Lat.); 112. aartsbisschop (afk.); 113. krachteloos; 115. cassave (Jav.); 116. groente; 118. jaargetijde; 119. agent; 122. vieze modderboel; 123. verzamelnaam voor geestig; 125. oppervlaktemaat; 126. eikeschors; 128. Ind. huisvogel; 129. sprookjesfiguur; 134. woekeraar; 136. titel (afk.); 137. vloeibaar eten; 138. toets alleen (afk.); 140. op prijsstelling; 142. Ind. eilandengroep; 143. soort tobbe; 145. afstammeling; 146. ontspanning; 148. geestelijkheid; 149. moerassig; 150. vóór alles; 151. stuk hout met ijzeren punt (om te splitsen); 153. plaats in Zweden; 154. mening; 161. vernis; 162. feestartikel; 164. specerij; 166. groei; 168. houten vat; 169. hutje; 172. ivoor; 173. landbouwwerktuig; 176. ladder; 178. boom; 180. vod; 181. een zekere; 182. insekt; 183. koordans; 186. familielid; 188. ten name; 189. verwaandsgarest; 191. vaal dag.

Nobelprijs voor dr. Roger Sperry

Gespleten hersenoperatie levert opwindende gegevens

DE NOBELPRIJS voor geneeskunde en fysiologie is toegekend voor onderzoek naar de werking van de hersenen. De helft van de prijs, groot een miljoen Zweedse Kronen, gaat naar de 68-jarige hoogleraar psycho-biologie dr. Roger Sperry van het California Institute of Technology. Zo begint Bert Ummelen een beschouwing in het Brabants Dagblad.

Zijn naam is verbonden aan de zogenaamde "gespleten hersen"-operatie, uitgevoerd op ernstig epileptische patienten. Met deze drastische ingreep heeft Sperry niet alleen menselijk lijden kunnen verlichten, maar bovendien opwindende nieuwe inzichten geboden omtrent specifieke functies van de twee hersenhelften.

De andere helft van de prijs wordt gedeeld door de neurobiologen prof. David Hubel (55), beiden werkzaam aan Harvard Medical School. Zij maakten, eveneens ruim 20 jaar geleden, naam met onderzoek naar de wijze waarop informatie van het netvlies in het visuele systeem van de hersenen wordt verwerkt.

Van de drie bekroonde onderzoekers heeft vooral prof. Sperry destijds veel publieke aandacht getrokken, zij het niet steeds van de meest integere soort. Hij besloot tot operatie op een klein aantal patienten, die leden aan zulke ernstige epileptische aanvallen, dat deze niet door geneesmiddelen konden worden gecontroleerd. Bij de ingreep werd het zenuwweefsel, dat de twee hersenhelften verbindt (het corpus callosum of hersenbalk) doorgesneden. De fundamentele idee was de epileptische aanvallen tot een hersenhelft te beperken om zo de patienten verlichting te geven. Op grond van dierproeven was enig bewijs voor handen, dat er weinig - althans duurzame - onplezierige bijwerkingen waren.

TESTS

De operatie bleek zeer succesvol.

Twee patienten hadden een aantal jaren na de ingreep geen enkele aanval meer. Bij anderen waren de aanvallen, nadat ze zich hersteld hadden, veel minder ernstig. Het meest opmerkelijke was echter, dat de ingreep ogenschijnlijk geen enkel effect had op het gedrag. Sperry heeft zelf bijzondere tests ontwikkeld om aan te tonen, dat dit effect er niettemin was.

Deze proeven waren gebaseerd op het feit, dat visuele informatie, die wordt gepresenteerd aan de linkerhelft van elk oog, geprojecteerd wordt op de rechter hersenhelft en omgekeerd. Zo kon hij aantonen, dat zijn patienten twee gescheiden visuele werelden hadden. Wanneer een afbeelding aan een hersenhelft werd gepresenteerd, dan herkende de patient deze afbeelding bij herhaalde presentatie aan dezelfde hersenhelft. Wanneer de afbeelding daarna in de andere helft van het blikveld werd getoond (en dus op de andere hersenhelft werd geprojecteerd) dan reageerde de patient alsof hij zich niet herinnerde de afbeelding eerder gezien te hebben.

TAAL

Het was al langer bekend, dat het taalvermogen - met uitzondering van sommige linkshandigen - veel meer verband houdt met de linker hersenhelft dan met de rechter. Ook deze waarneming kon Sperry zeer overtuigend bevestigen. Hij ontdekte, dat zijn patienten visuele informatie, die op de linker hersenhelft werd geprojecteerd, normaal in woord en schrift konden benoemen. Als dezelfde informatie werd aangeboden aan de rechter hersenhelft, dan was de patient daartoe niet in staat. Toch kon hij desgevraagd [illegible] dat zijn linkerhand een overeenkomstige afbeelding aanwijzen, als die waarvan hij [illegible] had volgehouden dat hij hem niet had gezien. In een grappige variatie op het experiment liet men een vrouwelijke patient een reeks geometrische figuren zien, plotseling afgewisseld met een foto van een naakte vrouw. De patiente zei, lachend, dat ze niets had gezien, maar op de vraag waarom ze dan lachte, antwoordde ze: "Ik weet het niet..... niets! Oh, wat een gek apparaat!"

Behalve met visuele informatie bleken Sperry's patienten dezelfde problemen te hebben als voorwerpen ongezien in een van de handen werden gestopt. Voorwerpen in de rechterhand konden op de tast gemakkelijk benoemd worden. Werden dezelfde voorwerpen in de linkerhand geplaatst, dan konden de patienten slechts in het wilde weg raden. Wanneer echter een van de voorwerpen, waarvan de patient zei dat hij ze niet herkende uit zijn linkerhand werden genomen en willekeurig tussen een reeks andere voorwerpen werd gelegd, dan was hij wel in staat het er tussen uit te halen. Daarbij gold wel een belangrijke beperking: de patienten konden het voorwerp er alleen uithalen als ze de hele tijd dezelfde hand gebruikten. Ze konden dus iets met de ene hand niet herkennen wat ze vlak daarvoor met de andere hadden gevoeld.

SPECULATIEF

Over de conclusies, die uit het pionierswerk van prof. Sperry getrokken moeten worden, bestaat lang geen eensluidende mening. Zelf is hij nogal ver gegaan met zijn bewering, dat de chirurgie bij zijn patienten had geleid tot twee afzonderlijke psyches [illegible] twee gescheiden bewustzijnsgebieden. [illegible] bewering als speculatief [illegible] hand gewezen. Een [illegible] zit in wat [illegible] "bewustzijn" [illegible] schertsend [illegible] gesproken [illegible] een mens [illegible] hand dan op [illegible] doet lijken", [illegible] zijn mogelijk.

HUBEL-WIESEL

Het werk van het duo Hubel en Wiesel heeft belangrijke [illegible] is misschien minder spectaculair, maar niet minder fundamenteel en revolutionair. Zij slaagden bij proefdieren [illegible] electroden in de hersenschors te brengen, zodanig, dat slechts een cel werd geprikt. Door daarbij cellen een te prikken in het deel van de hersenschors, waar zich het visuele systeem bevindt, konden ze [illegible] stellen, [illegible] zo'n [illegible]. Het visuele sy[steem] [illegible] in het bijzonder de [waarn]eming van kleur, is door hun arbeid goeddeels ontsluierd. Tot zover Bert Ummelen in het Brabants Dagblad.

Oplossing kruiswoordpuzzel

PAARDETRAM.MELKPOEDER
O...ESTER.R.VOGEL...E
S.HEUS.STROPER.KIND.U
T.O.EKO.SOBER.ZEE.O.I
[illegible]

(165 - B)

WINNAAR van de Amigoe Kruiswoordpuzzel dd. 23 oktober 1981:

Gillian Delany
W.S. Bl. 2 B
San Nicolas, Aruba

Zij/hij kan haar/zijn prijs (f. 25,—) ophalen bij Redaktie Amigoe Aruba, Nassaustraat 110, Aruba.

Oplossingen van deze week dienen vóór 5 november 1981 in het bezit te zijn van de Redaktie Amigoe, Scharpenheuvel z/n, of P.O.B. 577.

Deelnemers aan de Kruiswoordpuzzel op Aruba en Bonaire dienen hun oplossing vóór 4 november 1981 in te dienen: Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - bij de heer Linkels, J. A. Abrahamboulevard, of P.O.B. 122 en op St. Maarten: Vance James.

Op de enveloppe duidelijk vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.

Guinness denkt aan veiligheid

LONDEN — Het recordboek van Guinness dat elk jaarlijkse ... [illegible] uitspattingen, ... uiterste [illegible] ... recordregister [illegible] ... kunsten [illegible] die [illegible] worden door [illegible]

Met name Amerikanen [illegible] maatregel van de [illegible] van Guinness werden getroffen. De [illegible] Grant Denmond, die in de staat New York woont, heeft [illegible] gevestigd met 1? stukken [illegible] halve meter lang. Dit [illegible] worden beschouwd.

Het [illegible] van Verna Craig uit Wood[illegible] in de staat Ohio [illegible] van [illegible] hijzonder [illegible] gerekend van een Amerikaan [illegible] met [illegible] en al, van [illegible] heeft opgegeten.

De [illegible] Guinness [illegible] niet [illegible] Hij heeft een rijwiel opgegeten in vijftien dagen tijd.

Australie weet zich geen raad met de Aborigines

Vreemdelingen in eigen land

"ONGEKENDE RASSENONLUSTEN staan Australie te wachten," voorspelde deze week Charles Perkins, top-adviseur van premier Malcolm Fraser. Kortgeleden betichtte de Wereldraad van Kerken in een gedegen rapport Australie van racisme. Mikpunt en slachtoffer daarvan zijn de Aborigines, de oorsprònkelijke bewoners van het vijfde continent.

De achtergronden van hun wanhopige, al bijna twee eeuwen voortdurende strijd.

IN een Autralisch dagblad verscheen kortgeleden een spotprent die treffend een actueel dilemma weergeeft. Een grote, blanke, ietwat hulploos ogende doorsnee-Australier zegt verongelijkt tegen zijn vrouw, van een afstandje een kleine kleurling bekijkend: "Neus- en oorinfecties.. trachoom.. lepra.. syfilis.. alcoholisme - wat heeft het met racisme te maken als je niet naast een dergelijk iemand wil wonen?" De prent is bedoeld als een wrang commentaar op het recente rapport van een

Aborigines, ingesmeerd met klei, op een rituele bijeenkomst

delegatie van de Wereldraad van Kerken waarin Australie wordt veroordeeld als een racistisch land. De delegatie kwam na een onderzoek ter plaatse tot de bevinding dat de behandeling van de Aborigines, Australies oorspronkelijke bevolking, in alle opzichten hopeloos tekort schiet. Op het gebied van mensenrechten, huisvesting, voedselvoorziening, gezondheidszorg, onderwijs, werkgelegenheid en eigendomsverhoudingen worden zij door de blanke samenleving gediscrimineerd, verwaarloosd en uitgebuit.

Er zijn ongeveer 200.000 Aborigines op een totaal aantal inwoners van tegen de 15 miljoen en als gekleurde minderheid vormen zij een Derde-wereldenclave binnen Australie. Zij lijden in groten getale aan ziekten en kwalen die niet of nauwelijks in de blanke samenleving voorkomen en die ook niet, in de woorden van de kerkelijke onderzoekers, "zouden worden getolereerd als zij in de Australische samenleving geheel bestonden".

In 1965 bedroeg de kindersterfte onder de Aborigines 138 gevallen per duizend geboorten; dat is nu teruggelopen tot 53 per duizend, maar het is nog altijd drie keer zo hoog als onder de rest van de bevolking. De gemiddelde levensverwachting van een Aborigine is 52 jaar, 20 jaar korter dan die van zijn mede-Australiers. Gedurende die tijd ontvangt hij veel minder onderwijs en andere gemeenschapsvoorzieningen, is hij veel vaker en langduriger ziek en werkloos, en loopt hij bovendien een dertien keer grotere kans om in de gevangenis terecht te komen dan degenen die hem van zijn enige oorspronkelijke bezit, zijn land, hebben beroofd en hem daarmee van zijn traditionele levenswijze hebben vervreemd - de blanken.

ONTHUTSEND

De titel van het rapport klinkt als een strijdkreet: "Rechtvaardigheid door Aboriginal Australiers". De samenvattende conclusie ervan luidt: "Racisme is diep geworteld in ieder aspect van de Australische maatschappij. Het is nauw verbonden met historische, economische, politieke, culturele en religieuze belangen. Het is niet alleen een sociale, maar ook een geinstitutionaliseerde praktijk geworden en de voortdurende pogingen van enkelingen zijn niet voldoende geweest om het racisme uit te bannen of de gevolgen ervan te verminderen."

Een onthutsende conclusie misschien - maar zeker geen verrassende. In feite bevat het rapport niets nieuws na alles wat omtrent het lot van de Aborigines is onderzocht, bestudeerd en aanbevolen. Voor de Aborigines en hun sympathisanten is het een meer dan welkome, hernieuwde bevestiging van de feiten. Voor de tegenstanders die hen het liefst via assimilatie geruisloos in de bevolking zien verdwijnen (in plaats dat ze als een aparte groep hinderlijk blijven voortbestaan) geldt het eveneens als een soort bevestiging - van de vooringenomenheid waarmee de Wereldraad van Kerken volgens hen te werk is gegaan. Het rapport ontleent zijn waarde dan ook niet alleen aan zijn inhoud, maar tevens aan het internationale gezag van zijn afzender en aan het tijdstip waarop het werd gepubliceerd. De afzender is een instelling die in staat moet worden geacht om de publieke opinie in Australie en de wereld te beinvloeden en het tijdstip van publikatie was daarbij stellig behulpzaam: een week voordat de Australische begroting voor het komende jaar werd ingediend en anderhalve maand voordat in Melbourne de vierjaarlijkse conferentie van staatshoofden en regeringsleiders in het Britse Gemenebest wordt gehouden, waarop onder meer de rassenpolitiek in en tussen de aangesloten landen ter sprake zal komen.

Het is algemeen bekend dat de Australische minister-president, Malcolm Fraser, het voorzitterschap van de conferentie ziet als een bekroning van zijn ambities om als internationaal staatsman te worden erkend. Hij heeft zich opgeworpen als fervent bestrijder van de Zuid-afrikaanse apartheidspolitiek en voorvechter van de belangen van de armen en rechtlozen in de (Derde) wereld. Daarmee stelt hij zich bloot aan de beschuldiging dat hij het racisme in andere landen veroordeelt, terwijl het in zijn eigen land op ruime schaal wordt gepraktiseerd.

Deze beschuldiging heeft door de bevindingen van de kerkelijke commissie nog meer gewicht gekregen dan zij al had en actievoerder van de Aborigines hebben aangekondigd niets te zullen nalaten om Fraser te dwarsbomen, zolang het lot van hun volk niet drastisch wordt verbeterd. In een reactie op het rapport (waarvan hij de inhoud niet tegensprak) haastte Fraser zich te verklaren dat hij er zich niet door in verlegenheid laat brengen, gezien de enorme achterstand van de Aborigines, de late start van Australie om hierin verandering te brengen en de grote vooruitgang die sindsdien is geboekt.

Toeval of niet - precies een week later maakte de Australische regering bekend dat zij voor het nieuwe begrotingsjaar het recordbedrag van 147 miljoen Australische dollars (rond 450 miljoen gulden) voor de Aborigines had uitgetrokken, een verhoging van 16 procent ten opzichte van het vorige jaar.

KRUISVERHOOR

Pas de laatste 15 à 20 jaar wordt er van overheidswege georganiseerd aandacht aan de Aborigines besteed. Tot 1964 hadden zij bijvoorbeeld geen kiesrecht in hun eigen land, maar hoewel dat nu formeel ongedaan is gemaakt, betekent het niet altijd dat zij het ook kunnen uitoefenen. Vorig jaar werd een groep Aborigines in West-Australie door blanken bezocht met de bedoeling ze zo dronken te voeren dat zij niet konden stemmen. Soms worden er meer verfijnde methoden toegepast. Zo onderwierpen enkele advocaten een aantal Aborigines net zolang aan een kruisverhoor van technische vragen tot zij in hun verwarring niet meer wisten waar zij aan toe waren.

In 1967 besliste de Australische bevolking per referendum dat er wettelijke maatregelen moesten komen om de rechten en levensomstandigheden van de Aborigines op een peil te brengen dat aanvaardbaar was en internationaal niet langer aanstootgevend. Het was een mijlpaal, een principebesluit waarop alles wat sindsdien ten gunste van de Aborigenes is ondernomen valt terug te voeren. In de praktijk heeft het evenwel weinig uitgehaald.

Ondanks de honderden miljoenen die aan de verbetering van hun lot zijn uitgegeven behoren zij, in de woorden van de vorige Australische minister-president, Gough Whitlam, nog steeds tot de meest ontrechte en verarmde mensen ter wereld".

In 1975, bijna twee eeuwen na het begin van de blanke kolonisatie van Australie, kwam er onder Whitlam officieel een einde aan de rassendiscriminatie met het aannemen van de "racial discrimination act". Het was opnieuw, zij het laat, een stap in de goede richting. Maar het was tevens een stap die de sporen van de rassendiscriminatie niet kon uitwissen, sporen die in West-Australie, het Noordelijk Territorium en Queensland, de tropische gebieden waar de meest Aborigines leven, nog volop zichtbaar zijn omdat de zin van de wetgeving hier volledig is uitgehold. De federale wetten die de Aborgines gelijke rechten moeten geven, worden niet alleen onvoldoende nageleefd of ontdoken, maar soms openlijk aangevochten door de regeringen van de deelstaten die in Australie een grote mate van staatsrechtelijke onafhankelijkheid bezitten.

Daarnaast houden Queensland en West-Australie er hun eigen wetgeving op na, die zodanig in het nadeel van de Aborigines uitvalt dat zij (slechts twee procent, respectievelijk twee tot vier procent van de totale bevolking (vormend) 35 procent en 41 procent van de gevangenisbevolking in deze staten uitmaken. In het Noordelijke Territorium, waar tegen alle getalsverhoudingen in ruim 3.500 van de 3.800 gevangenen Aborigines zijn, werd nog zeer onlangs een nieuwe wet uitgevaardigd: wie vaker dan drie keer in één jaar op openbare dronkenschap wordt betrapt, wordt langdurig opgesloten.

Iedereen weet dat deze maatregel niet tegen blanke dronkaards is gericht maar tegen Aborigines, onder wie het alcoholisme bij gebrek aan alternatieven vernietigend heeft toegeslagen. Veel Aborgines leven eveneens bij gebrek aan een hanteerbaar alternatief in overbevolkte krotten, in reservaten onder toezicht van managers die de beschikking hebben over paternalistische reglementen om de orde te handhaven. Onder deze zogenaamde bylaws is "het hoofd van een huishouding" bijvoorbeeld "te allen tijde verplicht een geautoriseerd persoon tot zijn huis toe te laten zo deze het wenst te inspecteren".

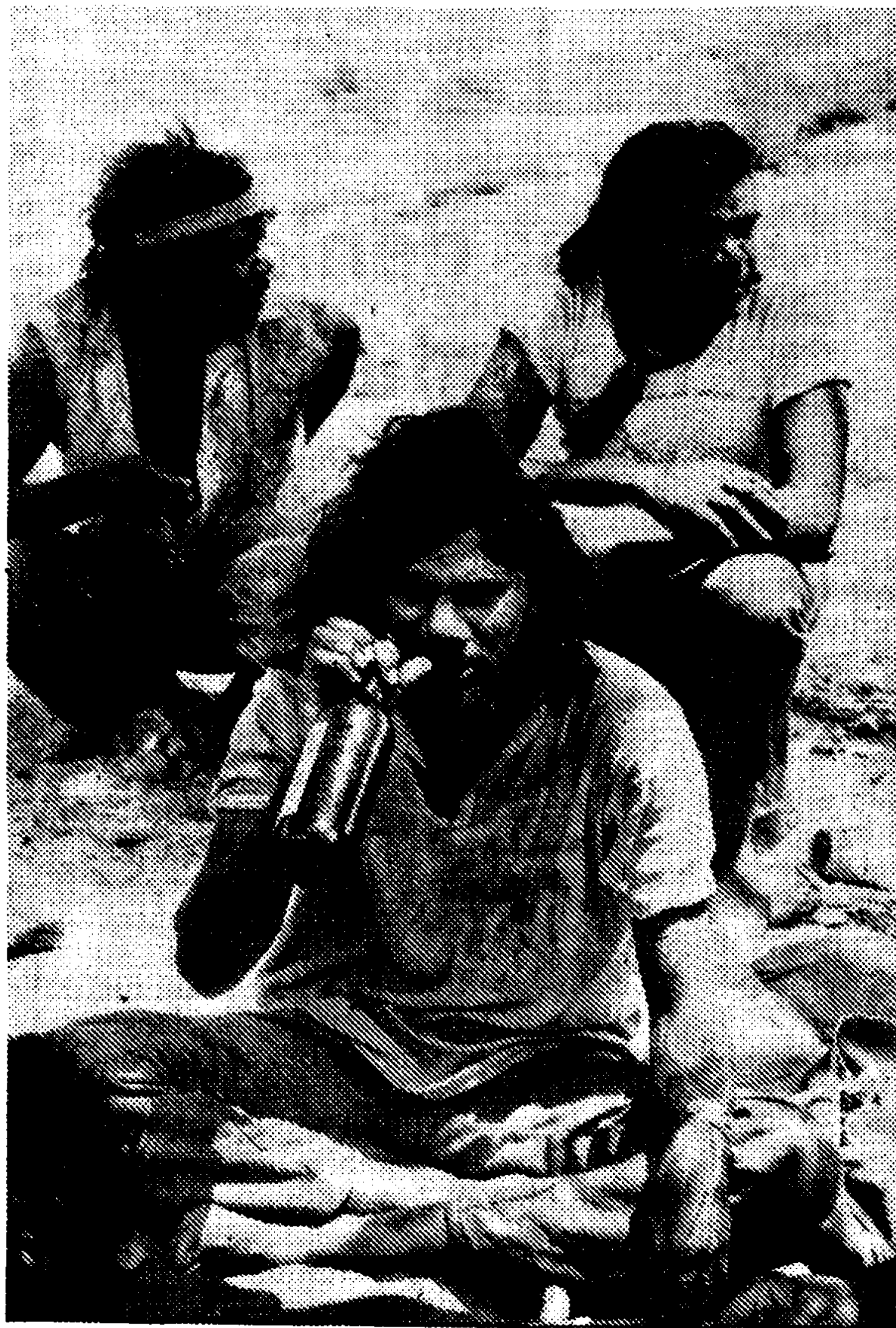
GEINTERNEERDEN

Het is bij herhaling voorgekomen dat gemeenschappen van Aborigines de federale overheid verzochten om rechtstreeks onder haar verantwoordelijkheid te worden geplaatst en daarmee aan de kleinerende behandeling van de deelstaatregeringen te ontsnappen, maar even zo vaak is de conservatief-liberale regering-Fraser voor een dreigende confrontatie over de rechten van de Aborigines teruggedeinsd uit angst voor het verlies van politieke steun van de lokale machthebbers.

Prof. C.D. Rowley, die in de jaren zestig met een groep medewerkers een zeer gedetailleerd onderzoek instelde naar de positie en de levensomstandigheden van de Aborigines sinds de blanke kolonisatie, kwam toen tot de conclusie dat zij het best kunnen worden vergeleken met "onderdanen van een vijandige mogendheid" die in oorlogstijd in kampen worden geinterneerd. Als groep zijn de Aborigines volgens hem nog minder af dan de indianen en negers in Amerika.

Rowley publiceerde zijn onderzoek in drie dikke delen, onder zulke veelzeggende titels als The destruction of Aboriginal society en Outcasts in white Australia, een onweerlegbare aanklacht tegen de blanke samenleving. Zoals het rapport van de Wereldraad van Kerken nog eens ten overvloede bewijst, heeft deze aanklacht vrijwel niets aan kracht en actualiteit ingeboet.

Aan alcohol verslaafde Aborigens

Het probleem van de Aborigines is dat hun samenleving, tienduizenden jaren lang door een gecompliceerd stelsel van religieuzen opvattingen en daaruit voortkomende wetten, gezagsverhoudingen, normen en gebruiken in stand gehouden, onherroepelijk ontwricht raakte toen zij twee eeuwen geleden met de blanke beschaving in aanraking kwam; dat hun identiteit, als individu en als een over honderden stammen en groepen verdeeld volk, grotendeels is verwoest; dat hun wereldbeeld, hun cultuur en hun traditionele levenswijze die hen sinds onheuglijke tijden in de delicaat evenwicht met hun natuurlijke omgeving hadden gehouden, onherstelbaar zijn beschadigd.

Doordat de Aborigines hun vroegere, nomadische levenswijze op de meeste plaatsen in Australie hebben moeten opgeven en tegen hun wil afhankelijk zijn geworden van een vijandige, levensvreemde samenleving die hen verwaarloost en verdringt, hebben ondervoeding, gebrek aan hygiene, ziekten, alcoholisme, werkeloosheid en algehele apathie zulke proporties aangenomen, dat zij niet met oplossingen op korte termijn (zelfs niet met veel geld) afdoende kunnen worden bestreden. Dàt is het probleem van Australie - een beschamende, post-koloniale erfenis, waarmee het zich geen raad weet. Alle pogingen om de Aborigines, hetzij goedschiks hetzij kwaadschiks, in een blank gareel te dwingen, hebben tot nog toe overtuigend gefaald.

INDRINGERS

De Aborigines zijn vreemdelingen in hun eigen land geworden, donkere indringers die de gevestigde blanke maatschappij in diskrediet brengen door hun schamele aanwezigheid en door hun hardnekkige weigering of hun onvermogen om zich aan te passen. Zij onttrekken zich aan een samenleving die niet de hunne is maar die hen met geweld werd opgedrongen en daardoor maken zij zichzelf voor die samenleving onbruikbaar.

Waarmee de vicieuze cirkel, die hen gevangen houdt is gesloten.

De Aborigines konden zich niet verweren tegen de ontwrichting van hun eigen maatschappij. Nadat zij naar schatting zo'n 40.000 jaar lang een ongestoord, vreedzaam, 'primitief', ogenschijnlijk ongeorganiseerd, nomadisch bestaan hadden geleid, waren zij per definitie ongeschikt om de confrontatie met een andere, hieraan lijnrecht tegenovergestelde cultuur met enige kans van slagen te overleven.

Zij hadden in de ogen van de Engelse kolonisten die na 1788 bezit van Australie begonnen te nemen, geen enkele aantoonbare band met hun land, waaraan zij eventueel een eigendomsrecht konden ontlenen: Ze woonden er niet en ze werkten er niet, maar ze zwierven rond, op zoek naar plantaardig en dierlijk voedsel.

"Hun recht op land", zo schreef de oudste krant van Australie, de Sydney Morning Herald, in 1838, "is niet meer dat van de kangeroe en de emoe. Wie wil beweren dat dit grote continent door de Schepper bedoeld is om een onproduktieve wildernis te blijven? Het Britse volk heeft het in bezit genomen en had daar, onder goddelijk gezag, volkomen het recht toe.

Dergelijke kwasi-religieuze argumenten moesten een kolonisatieproces rechtvaardigen waarin mensen als beesten werden beschouwd en behandeld. Er is in de hele geschiedenis van Australie nooit met de Aborigines over hun land onderhandeld, laat staan een contract met hen afgesloten. Aan deze toestand van rechteloosheid, die zich zelfs in Amerika niet in die mate heeft voorgedaan, kwam pas een jaar of vijftien geleden een einde, toen de eerste "Aboriginal Land Councils" werden opgericht.

De hele 19e eeuw en tot ver in de 20e eeuw werden de Aborigines eenvoudig verdreven of vermoord als de Europeanen hun land nodig hadden. En voor zover ze levend in handen van de immigranten vielen, werden ze als slaven tewerkgesteld.

Ze werden in rum uitbetaald, waardoor ze aan de drank raakten. De vrouwen werden gedwongen zich te prostitueren, met als gevolg driekwart van de nu levende Aborigines gemengd bloed heeft.

Slachtoffers van racisme

Ze werden gemarteld en uitgebuit en vielen op grote schaal ten prooi aan allerlei geimporteerde ziekten, waartegen ze geen weerstand hadden. Alleen de Aborigines in de meest ontoegankelijke, afgelegen en onvruchtbare gebieden bleef het contact met de Europese expansiedrift grotendeels bespaard.

Maar ook daar komt snel verandering in. De laatste jaren is juist daar, in de bergen en woestijnen van Noord-, West- en Centraal-Australie een overvloed aan bodemschatten ontdekt. Steenkool, ijzererts, goud, zilver, diamenten, bauxiet, uranium, koper, nikkel - het is er allemaal en in zulke gigantische exploiteerbare hoeveelheden dat Australie in principe tot een van de rijkste landen ter wereld kan uitgroeien. Het land staat aan het begin van wat hier de "resources boom" wordt genoemd. Zoals het er nu uitziet gaan de Aborigines daarmee hun laatste, definitieve strijd om hun "land rights" tegemoet.

Wie met Aborigines over hun land en hun rechten daarop praat, krijgt onveranderlijk te horen: „Het land behoort niet aan ons, maar wij behoren aan het land." Of, zoals de anthropoloog Kenneth Maddock ergens opmerkt: "Het is even correct om te zeggen dat het land de mensen bezit als dat de mensen het land bezitten." Het is een duizenden jaren oude gedachtengang, die twee eeuwen van onderdrukking met gemak heeft overleefd.

Land is voor Aborigines niet zozeer een bestaansmiddel als wel een bestaansvorm, een tastbaar en tegelijkertijd mythologisch gegeven dat hun hele, nog steeds door vooroudergeesten en andere magische krachten beinvloede leven bepaalt. Stenen, rotsblokken, planten, dieren, bomen, bronnen hebben voor Aborigines uiteenlopende religieuze betekenissen waardoor land van een onschendbare heiligheid is, van een allesomvattende waarde die het begrip bezit uitsluit. "Toen de Aborigines de relatie met hun land verloren," schrijft professor Rowley, "verloren zij alles." Het is de sleutel tot hun voortbestaan.

DELFSTOFFEN

Sinds een aantal jaren worden de "land rights" van de Aborigines onder allerlei voorbehouden erkend. Zij kunnen niet meer zonder pardon van hun land worden verdreven zoals vroeger - er moet nu eerst worden onderhandeld. Het is een aarzelend begin, maar een principiele vooruitgang. Da Aborigines, net als ander Australiers, nu bepaald rechten op hun land kunné laten gelden, is een belangrijk concessie, een erkenning dat zi niet langer vogelvrij zijn.

Maar welbeschouwd beteken de moeizame verwerving va die rechten ook een concessi van de Aborigines. Gezien hu diepste overtuiging kunnen zi immers geen eigendomsrechte op land uitoefenen. Door ove de verkoop van hun grond t onderhandelen met d toekomstige exploitante hebben de Aborigines noodge dwongen voor het minste va twee kwaden gekozen en hu traditionele opvattingen die nie in geld vallen uit te drukken prijsgegeven.

De erkenning van hu landrechten houdt trouwens oo niet in dat de Aborigines al gelijkwaardige onderhandelingspartner worden behandeld door d multinationale mijnbouwmaat schappijen, die zich, gesteun door de plaatselijke politiek machthebbers, van hun gron meester maken.

De wettelijke beschermin die de Aborigines in naa genieten, weegt in de praktij absoluut niet op tegen d enorme belangen die met d winning van delfstoffen op he spel staan. Zij kunnen d verkoop van het land nie verhinderen en als de juridisch middelen niet toereikend blijke om een voorspoedige exploitati op gang te brengen, wordt e eenvoudig door de regering va de deelstaat een nieuwe we gecreeerd.

Bovendien, waar ligt d grens? Wat is heilig voor d Aborigines en wat niet? Voo een blanke is het onmogelijk d gerechtvaardigheid van ee claim op hun 'sacred site' na t gaan en dus worden d Aborigines er van betich tegenwoordig maar lukraak alles op te eisen. "Het lijkt er nu op dat als uw grootvade meneer de Aborigine, ooit ee plasje achter een boom deed, u die plek wegens zijn 'historisch betekenis' in beslag kun nemen", schreef een inwone van Darwin aan zijn krant.

Kortgeleden nog kwam ee grote politiemacht in actie o Aborigines op een afstand t houden die een bepaalde plaat in West-Australie, waa boringen werden verricht, in bescherming probeerden t nemen tegen wat zij al ontheiliging beschouwden: Zi werden met geweld verwijderd. De grootscheepse moordpartij en en wreedheden die de strij van de Aborigines om hun land te behouden altijd hebbe gekenmerkt, behoren tot he verleden. Maar de strijd is nie afgelopen - hij heeft zich in zij laatste, beslissende fase allee verplaatst naar een wa respectabeler niveau. Wie d uiteindelijke verliezers zulle zijn, staat al sinds 1788 vast.